

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
หนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

FACTORS AFFECTING OF MEMBERS' PARTICIPATION IN THE ACTIVITIES OF
NONGMUANGKAI AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED
NONGMUANGKAI DISTRICT PHRAE PROVINCE

นายอภิชาติ มั่นตรง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของความสมบูรณ์ของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

พ.ศ. 2542

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์)
ปริญญา

เศรษฐศาสตร์สหกรณ์

เศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร

สาขาวิชา

ภาควิชา

เรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่
จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่
FACTORS AFFECTING OF MEMBERS' PARTICIPATION IN THE ACTIVITIES OF
NONGMUANGKAI AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED NONGMUANGKAI
DISTRICT PHRAE PROVINCE

นามผู้วิจัย นายอภิชาติ มนต์ตรง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

ประธานกรรมการที่ปรึกษา

.....
(รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ)

วันที่ 22 เดือน เม.ย พ.ศ. 2542

กรรมการที่ปรึกษา

.....
(อาจารย์ศิริพร กิรติการกุล)

วันที่ 02 เดือน พ.ย พ.ศ. 2542

กรรมการที่ปรึกษา

.....
(อาจารย์สมคิด แก้วทิพย์)

วันที่ 02 เดือน พ.ย พ.ศ. 2542

หัวหน้าภาควิชา

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ชูศักดิ์ จันทนพศิริ)

วันที่ 21 เดือน เม.ย พ.ศ. 42

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปัฐมา สิทธิชัย)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 29 เดือน พ.ย พ.ศ. 2542

บทคัดย่อ

บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ ความสมบูรณ์แห่งปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตร
หนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

โดย

นายอภิชาติ มนต์ตรง

พฤษภาคม 2542

ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ประยงค์ สายประเสริฐ
ภาควิชา/คณะ : ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร
คณะธุรกิจการเกษตร

จุดมุ่งหมายของการศึกษาวิจัยนี้เพื่อต้องการทราบถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ โดยพิจารณาถึงความสัมพันธ์ของตัวแปรที่เกี่ยวข้องทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจและทัศนคติของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ เพื่อนำผลที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

สำหรับข้อมูลที่ได้ศึกษา ได้จากการสัมภาษณ์สมาชิกสหกรณ์ในกลุ่มต่าง ๆ ตามแบบสอบถามที่ได้จัดทำขึ้น โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling) ของสมาชิก ได้ตัวอย่างจำนวนทั้งสิ้น 327 คน และทำการวิเคราะห์ประมวลผลเพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติการทดสอบไควสแควร์

จากการศึกษาพบว่าปัจจัยที่จำเป็นและสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์สรุปได้ว่า สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมาก ปรากฏว่ามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีดินทำการเกษตรน้อย รายได้ของสมาชิกปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กับการมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์คือสมาชิกที่มีรายได้มากจะเข้าร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย ระยะเวลาการเป็นสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ คือเกษตรกรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นาน จะเข้าร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า เกษตรกรที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ที่ยังไม่นาน สำหรับด้านความรู้ ความเข้าใจ ในหลักและวิธีการสหกรณ์ ปรากฏว่าสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย และสมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ปรากฏว่าเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์ จากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าทุกปัจจัยที่กล่าวมาข้างต้นมีนัยสำคัญทางสถิติต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ทั้งสิ้น สำหรับปัจจัยเกี่ยวกับเพศและอายุ พบว่า เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

ปัญหา

1. สมาชิกขาดอุดมการณ์สหกรณ์ โดยไม่ส่งชำระหนี้ตามกำหนด และสมาชิกเข้าร่วมประชุมของสหกรณ์ ถือห่นในสหกรณ์ และซื้อสินค้าในสหกรณ์น้อยมาก
2. คณะกรรมการดำเนินการขาดอุดมการณ์ ความรู้ความเข้าใจในบทบาทและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย
3. ฝ่ายจัดการ ขาดอุดมการณ์สหกรณ์ ไม่เข้าใจงานสหกรณ์ ไม่มีประสบการณ์ ไม่มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก อีกทั้งไม่พัฒนาตนเองให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางแก้ไข

1. คณะกรรมการดำเนินการควรขอความร่วมมือจากกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อจัดฝึกอบรมสมาชิกอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดหลักสูตรเกี่ยวกับอุดมการณ์สหกรณ์ หลักและวิธีการสหกรณ์ สิทธิหน้าที่ของสมาชิก กฎหมายสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบ และความรู้เกี่ยวกับการประกอบอาชีพ การทำกิจกรรมร่วมกัน และอบรมด้านจิตใจเพื่อให้สมาชิกรู้จักการเสียสละ อดทน ร่วมมือร่วมใจ เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งมีการติดตามผลการฝึกอบรมอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่องอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการดำเนินการควรติดตามดูแลและตรวจสอบการใช้เงินกู้อย่างจริงจัง อีกทั้งต้องส่งเสริมให้พนักงานแต่ละฝ่ายมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีอุดมการณ์สหกรณ์อย่างแท้จริง

2. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ต้องจัดให้มีการศึกษาอบรมแก่คณะกรรมการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง คณะกรรมการดำเนินการต้องพัฒนาตนเอง โดยพยายามศึกษาหาความรู้เกี่ยวกับงานสหกรณ์อยู่เสมอ ต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล วางแผนและนโยบายให้ชัดเจน เพื่อให้ฝ่ายจัดการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง คณะกรรมการดำเนินการต้องเสียสละทำประโยชน์เพื่อส่วนรวมอย่างจริงจัง

3. สหกรณ์ควรขอความร่วมมือจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เพื่อจัดฝึกอบรมพนักงานสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้รู้ถึงบทบาทและหน้าที่ของตนเอง และพนักงานต้องมีอุดมการณ์ต่อการทำงาน รวมทั้งใช้ข้อมูลเพื่อการบริหารงานได้อย่างถูกต้อง และต้องศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก จัดชั้นสมาชิก ส่งเสริมกิจกรรมกลุ่มสตรี ส่งเสริมอาชีพนอกภาคเกษตร และต้องมีโครงการส่งเสริมอาชีพการเกษตรแบบครบวงจรให้กับสมาชิกสหกรณ์

ABSTRACT

Abstract of thesis submitted to the Graduate School of Maejo University in partial fulfillment of the requirements for the degree of Master of Science in Cooperative Economics

FACTORS AFFECTING OF MEMBERS' PARTICIPATION IN THE ACTIVITIES OF NONGMUANGKAI AGRICULTURAL COOPERATIVE LIMITED NONGMUANGKAI DISTRICT PHRAE PROVINCE

By

APHICHAT MANUSTRONG

NOVEMBER 1999

Chairman: Associate Professor Prayong Saiprasert
Department/Faculty: Department of Agricultural Economics and Cooperative,
Faculty of Agricultural Business

The objective of this study was to identify factors affecting members' participation in activities of Nongmuangkai Agricultural Cooperative Limited, Nongmuangkai District, Phrae Province, by looking into relationship among associated economic and social variables, the members' knowledge, understanding and attitudes towards participation to establish guidelines for their participation improvements.

The data were collected by means of interview schedules from 327 samples of members obtained by using the Multi-Stage Sampling and the statistical method used for the analysis was the Chi-squares.

The results revealed that the factors affecting the members' participation in the Cooperative's activities were agricultural land holding, income, duration of membership, knowledge and understanding, and attitudes. The members participating more in the Cooperative's activities were those with more agricultural land, higher income, longer period of membership, more knowledge and understanding of the Cooperative's principles and practices, and better attitudes

towards the Cooperative. All these factors were significantly correlated with their participation in the Cooperative's activities. Sex and age were not found to be correlated with the members' participation.

Problems :

1. The members of the Cooperative lacked understanding of its concept as shown by their failure to repay their loans as agreed and as indicated by a small number of attendants during meetings, few shareholders and buyers of goods.

2. The board of directors did not have ideal, knowledge and understanding of its roles and functions.

3. The managerial staff lacked ideal and experience and did not understand the task of the Cooperative. They did not study the members' background information and did not improve themselves to be able to work efficiently.

Guidelines for improvement :

1. The board of directors should cooperate with the Cooperative Promotion Department to provide regular training in cooperative concepts, basic principles and process, rights of members, laws, and rules and regulations. The training should also include knowledge of occupation, cooperative activities and philosophy of self-sacrifice, patience, and cooperative assistance so that the members will help one another. There should be close and regular monitoring of activities. The committee should actually supervise and audit the credit and loan activities of the members and try to promote good human relations and good understanding of the Cooperative among all staff.

2. The Cooperative Promotion Department, the Department of Cooperative Auditing and the Cooperative League of Thailand must provide regular training to the board of directors. The members of the board must improve themselves by seeking knowledge about cooperative tasks. They should be people of vision, able to make clear planning and policy so that the managerial staff can work accordingly. They must relinquish the benefits to others to attain good cooperation from the members.

3. The Cooperative should cooperate with the Cooperative Promotion Department, the Department of Cooperative Auditing and the Cooperative League to provide regular training to the staff so that they will gain knowledge of their roles and functions. The staff should have an understanding of cooperative work in using data and information. They should also study the background of members, rank them, promote activities of the women's group, as well as non-agricultural occupation and they should carry out projects to promote integrated agricultural occupation to the members.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชา เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์สหกรณ์) คณะธุรกิจการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จังหวัดเชียงใหม่ สำหรับข้อมูลที่น่ามาใช้ประกอบการ ทำวิทยานิพนธ์ได้จากการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารอ้างอิงส่วนหนึ่ง ได้จากการทำแบบสอบถาม เพื่อสัมภาษณ์โดยตรงกับกลุ่มประชากรเป้าหมาย จำนวน 327 ตัวอย่าง ส่วนหนึ่ง และได้จากการ สังกัดของผู้วิจัยส่วนหนึ่ง การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาวิจัยเฉพาะปัจจัยที่มีผลต่อ การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์เฉพาะกรณีของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เท่านั้น

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้รับความอนุเคราะห์จากรองศาสตราจารย์ ประยงค์ สายประเสริฐประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์ศิริพร กิตติการกุล อาจารย์สมคิด แก้วทิพย์ กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ประเสริฐ จรรยาสุภาพ อาจารย์วรภรณ์ ศิริโกคากิจ ได้กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษาเกี่ยวกับแนว ทางการทำวิจัย ตลอดจนแนะนำให้แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ เป็นอย่างดี และขอขอบพระคุณคุณสุวิทย์ ม่วงเกษม ที่ให้แนวทางการทำวิทยานิพนธ์อย่าง ถูกต้อง ตลอดจนคุณพัชรภรณ์ สมบัติวรรณทนา และคณะกรรมการดำเนินการ สมาชิก และ พนักงานของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ และผู้เกี่ยวข้อง ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือเป็นอย่างดีจนทำให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จไปด้วยดีทุก ประการ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณนางมานิตย์ มนต์ตรง ผู้เป็นมารดา และขอบคุณ นางประทุม มนต์ตรง ผู้เป็นภรรยาของผู้วิจัยที่ให้อำนาจใจและให้การสนับสนุนจนประสบผล สำเร็จด้านการศึกษาด้วยดีตลอดมา

อภิชาติ มนต์ตรง

ตุลาคม 2542

สารบัญเรื่อง

	หน้า
บทคัดย่อ	(3)
ABSTRACT	(6)
กิตติกรรมประกาศ	(9)
สารบัญเรื่อง	(10)
สารบัญตาราง	(12)
สารบัญภาพ	(13)
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
นิยามศัพท์ทั่วไป	7
บทที่ 2 การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง	10
แนวความคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	10
ความจำเป็นที่ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	13
วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร	14
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	21
สมมติฐานการวิจัย	24
กรอบแนวความคิดรวบยอด	26
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	27
สถานที่ดำเนินการวิจัย	27
ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง	27
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	29
การทดสอบแบบสอบถาม	30

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
วิธีการรวบรวมข้อมูล	31
การวิเคราะห์ข้อมูล	31
บทที่ 4 ผลการศึกษาวิจัยและข้อวิจารณ์	35
ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ	
ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์	35
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม	35
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ	38
รายได้ของครอบครัวสมาชิก	38
ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	40
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านความรู้ ความเข้าใจ	42
ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา	46
การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์	55
ตอนที่ 2 การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย	64
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	76
สรุปผลการวิจัย	76
ข้อเสนอแนะ	81
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป	85
บรรณานุกรม	87
ภาคผนวก	92
ภาคผนวก ก แบบสอบถาม	93
ภาคผนวก ข ประวัติผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง	28
2	ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม	37
3	จำนวนและร้อยละของครอบครัวสมาชิกจำแนกตามรายได้	39
4	จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครอง และการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร	41
5	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ	45
6	ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์	50
7	ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล ระเบียบ และข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์	52
8	ทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์	54
9	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามกิจกรรม	56
10	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการถือหุ้นในสหกรณ์	57
11	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการฝากเงินไว้กับสหกรณ์	58
12	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการกู้เงินและ การส่งชำระคืนเงินแก่สหกรณ์	59
13	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการซื้อสินค้าจากสหกรณ์	60
14	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการใช้ บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์	61
15	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการขายผลผลิตการเกษตร ให้สหกรณ์	62
16	จำนวนและร้อยละของสมาชิกจำแนกตามการซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์	63
17	ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจและสังคม กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	69
18	ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	71
19	ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กับ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์	74

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โครงสร้างสหกรณ์	17
2	แบบจำลองกรอบแนวความคิดรวบยอด	26
3	ตำแหน่งค่าวิกฤตของโคเวสแควร์	34

บทที่ 1

บทนำ

(INTRODUCTION)

สหกรณ์ได้เข้ามามีบทบาทในประเทศไทย เมื่อปี พ.ศ. 2459 เป็นต้นมา และได้มีการเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงให้เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการ ตามสภาวะการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมของประเทศ ในด้านการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า

สหกรณ์การเกษตรนับเป็นสหกรณ์ประเภทหนึ่งในจำนวน 6 ประเภท ที่มีบทบาทสำคัญยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในชนบทของประเทศ การจัดตั้งสหกรณ์การเกษตรขึ้นมาก็เพื่อต้องการให้เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อให้มีอำนาจต่อรองในการดำเนินธุรกิจ มุ่งหวังที่จะให้สหกรณ์เป็นที่พึ่งของเกษตรกรในการพัฒนาฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร มีการดำเนินธุรกิจให้ความช่วยเหลือเกษตรกรหลายด้าน ในลักษณะแบบครบวงจรเพื่อให้สมาชิกได้รับประโยชน์จากการรวมกลุ่ม อาทิเช่น ได้เงินทุนในการทำการเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ มีวัสดุการเกษตรที่มีคุณภาพและราคาที่เหมาะสม มีความสามารถขายผลผลิตทางการเกษตรได้ราคาสูง

จากการที่ได้มีโอกาสสัมผัสกับสหกรณ์ในด้านการตรวจสอบการบริหารงาน ทำให้เห็นความแตกต่างของความเจริญเติบโตในธุรกิจของสหกรณ์ สิ่งสำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์ดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ก็คือ สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้มากที่สุด เพื่อให้สหกรณ์ดำรงอยู่และแก้ปัญหาการดำเนินการต่างๆ ที่เกิดขึ้น (เริงศักดิ์ สุททวาทิน, 2525)

ความสำคัญของปัญหา

(Significance of the Problem)

นับตั้งแต่ประเทศไทยเริ่มใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาประเทศเมื่อปี 2504 เป็นต้นมา อาจกล่าวได้ว่า ยุทธศาสตร์หลักของการพัฒนามุ่งเน้นในการเร่งรัดพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ โดยนำเอาทรัพยากรธรรมชาติและทรัพยากรมนุษย์ไปใช้ขยายฐานการผลิต การประกอบอาชีพและการสร้างรายได้ของคนในชาติ ซึ่ง

ช่วงเวลาที่ผ่านมา แต่เมื่อประเทศย่างเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 กระแสการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในและภายนอกประเทศบ่งชี้ให้เห็นอย่างเด่นชัดถึงความจำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาในลักษณะที่ยั่งยืนและต่อเนื่อง (sustainable development) อย่างมีความสมดุล ระหว่างการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจและด้านสังคม ดังนั้น แนวความคิดในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมุ่งเน้นที่การพัฒนาคนในเชิงรุกให้มากขึ้น โดยการเพิ่มศักยภาพของคนในการป้องกันและแก้ไขปัญหา เพื่อให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนา และรับประโยชน์จากผลของการพัฒนา ตลอดจนรู้จักปรับปรุงคุณภาพชีวิตของตนควบคู่ไปกับการพัฒนาทางด้านเศรษฐกิจ

สหกรณ์นับว่าเป็นองค์การธุรกิจชนิดหนึ่งที่มนุษย์คิดค้นขึ้นมา โดยยึดหลักการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจในหมู่ประชาชนที่ตกอยู่ในสภาพที่อึดอัดขัดสน และอ่อนแอในทางเศรษฐกิจ ดำเนินการช่วยตนเองโดยรวมทุนและกำลังกันด้วยความสมัครใจ เพื่อร่วมมือร่วมใจกันประกอบกิจกรรมของตนเอง และมีความมุ่งหมายมิใช่การแสวงหากำไร แต่เพื่อตัดคนกลางอันไม่จำเป็นออกไป ทำให้สมาชิกทุกคนมีความเสมอภาคเท่าเทียมกัน ไม่ถือกำลังทรัพย์เป็นใหญ่ และผลที่เกิดขึ้นก็นำมาแบ่งปันกันโดยวิธีที่เที่ยงธรรมในระหว่างผู้มีส่วนได้เสียในกิจการนั้น วิธีการนี้ถือหลักความร่วมมือกัน แทนที่จะแข่งขันกัน จึงได้ชื่อว่า การสหกรณ์ (co-operation) อันนับว่าเป็นระบบเศรษฐกิจอีกแบบหนึ่งที่นับวันจะมีความสำคัญยิ่งขึ้นทุกทีในโลก แห่งเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในยุคปัจจุบัน (กรมส่งเสริมสหกรณ์, 2532) การที่สหกรณ์จะสามารถดำเนินธุรกิจ อำนวยประโยชน์ให้แก่สมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ในอันที่จะส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกให้มีรายได้สูง มีฐานะความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของครอบครัวดีขึ้นได้นั้น สมาชิกจะต้องมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์มากที่สุด

บทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่จะนำสหกรณ์ไปสู่การพัฒนา เพื่อความก้าวหน้าได้นั้นมีอยู่หลายทาง เช่น การควบคุมดูแลเจ้าหน้าที่ กรรมการดำเนินการให้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์ ให้การสนับสนุนสหกรณ์อย่างเต็มที่ รักษาผลประโยชน์ของสมาชิก และการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอเพื่ออภิปรายเรื่องธุรกิจและให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการปฏิบัติงาน ช่วยเหลือคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดนโยบาย โดยเสนอทัศนคติและความปรารถนาของสมาชิก ทำทุกสิ่งทุกอย่างที่สามารถทำได้เพื่อเพิ่มปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ โดยปรับปรุงบริการสำหรับสมาชิก วิชาเกษียณชีพชังสร้างสรร และเสนอแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของสหกรณ์ เป็นต้น โดยสมาชิกไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นผู้วินิจฉัยรายละเอียดต่าง ๆ ในการดำเนินงานของสหกรณ์ ดังนั้น สมาชิกจึงมอบ

อำนาจให้คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ทำการแทน แต่จะต้องเลือกบุคคลที่เชื่อถือได้และมี
 ความสามารถเป็นกรรมการในคณะกรรมการดำเนินการ นี่คือการรับผิดชอบอันดับหนึ่งในการ
 จัดการสหกรณ์ของสมาชิก ซึ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารในคณะผู้จัดการเป็นอย่างดีด้วย คณะ
 กรรมการดำเนินการต้องรายงานต่อสมาชิกในเรื่องการตัดสินใจนโยบายที่สำคัญ ผู้จัดการและ
 คณะต้องรายงานถึงการดำเนินกิจการในปัจจุบัน และคาดว่าจะดำเนินการในอนาคต ชาวสาร
 ดังกล่าวเหล่านี้สมาชิกจะได้รับจากที่ประชุมใหญ่ประจำปีของสหกรณ์ เมื่อสมาชิกได้รับข่าวสาร
 นี้เท่านั้น จึงจะสามารถตัดสินใจในการจัดการได้อย่างฉลาด (ถวิล เลิศประเสริฐ, 2528)

อำเภอหนองม่วงไข่ เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดแพร่ อยู่ห่างจากตัวจังหวัด
 ประมาณ 18 กิโลเมตร มีประชากรอาศัยอยู่ทั้งหมด 24,398 คน (สถิติจำนวนประชากรเมื่อ
 เมษายน 2542) ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตรร้อยละ 80 โดยมีการเพาะปลูกพืช
 เศรษฐกิจที่สำคัญคือ ข้าว ถั่วเหลือง พริก ลำไย เป็นต้น สภาพพื้นที่ของอำเภอหนองม่วงไข่ส่วน
 ใหญ่เป็นที่ราบ มีบางส่วนเป็นภูเขา การคมนาคมค่อนข้างสะดวก แต่ประชากรส่วนใหญ่มัก
 ประสบปัญหาความเดือดร้อนต่าง ๆ เช่น ปัญหาความยากจน อันมีสาเหตุหลายอย่าง เช่น มี
 ที่ดินทำกินน้อย เนื้อที่ถือครองเล็กเกินไป ถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง และปัญหา
 จากโรคและแมลงที่เป็นศัตรูพืช และปัญหาจากสภาพดินฟ้าอากาศแปรปรวน

สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จัดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์
 พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2523 มีแผนดำเนินงานเฉพาะในพื้นที่ตำบลหนองม่วงไข่
 อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ เท่านั้น สหกรณ์แห่งนี้เมื่อเริ่มจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ก็ได้ดำเนิน
 ธุรกิจใด ๆ เริ่มดำเนินธุรกิจเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2528 ต่อมาในปี พ.ศ. 2533 กระทรวง
 มหาดไทยได้มีประกาศแบ่งเขตท้องที่อำเภอร้องกวาง จังหวัดแพร่ ตั้งเป็นกิ่งอำเภอหนองม่วงไข่
 ด้วยเหตุนี้สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ได้ขยายแผนดำเนินงานครอบคลุมทุกตำบลใน
 พื้นที่กิ่งอำเภอหนองม่วงไข่ และสหกรณ์ได้รับโอนสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรร้องกวาง
 จำกัด ที่อยู่ในเขตพื้นที่การปกครองของกิ่งอำเภอหนองม่วงไข่ ซึ่งสมาชิกสหกรณ์การเกษตรร้อง
 กวาง จำกัด ที่อยู่ในเขตพื้นที่กิ่งอำเภอหนองม่วงไข่ ได้เข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์มาก่อนการจัดตั้ง
 สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ปัจจุบันสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด มีสมาชิก
 ทั้งหมด 1,781 คน สังกัดกลุ่มต่าง ๆ จำนวน 19 กลุ่ม สหกรณ์ดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ได้แก่ ธุรกิจ
 สินเชื่อ ธุรกิจซื้อ ธุรกิจขาย ธุรกิจส่งเสริมการเกษตร เช่น การส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวและ
 ถั่วเหลืองไว้จำหน่าย และมีสถานีบริการน้ำมันเชื้อเพลิง จากการดำเนินงานของสหกรณ์ในช่วง

ที่ผ่านมา สหกรณ์ประสบผลสำเร็จจากการดำเนินธุรกิจจนมีความเจริญก้าวหน้าตามลำดับ แต่ยังมีบางธุรกิจของสหกรณ์ที่ยังมีปัญหา เช่น

ธุรกิจสินเชื่อ สหกรณ์มีหนี้เงินกู้ที่สมาชิกถึงกำหนดชำระต่อสหกรณ์จำนวน 24,630,000 บาท แต่สมาชิกชำระได้เพียง 9,852,000 บาท คิดเป็นร้อยละ (40) ของต้นเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ และยังมีดอกเบี้ยที่สหกรณ์พึงรับชำระจากสมาชิกอีกจำนวน 4,465,000 บาท แต่สมาชิกชำระให้กับสหกรณ์ได้เพียงจำนวน 3,265,000 บาท คิดเป็นร้อยละ (73.12) ทำให้สหกรณ์มีลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างชำระเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้สหกรณ์ขาดแคลนเงินทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจที่จะก่อให้เกิดประโยชน์กับสมาชิกได้อย่างทั่วถึง

การระดมทุนของสหกรณ์ ซึ่งขณะนี้สหกรณ์ต้องกู้เงินจากภายนอกเช่น กู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร หรือ ธ.ก.ส. มาเป็นทุนดำเนินงานจำนวน 32,304,000 บาท สหกรณ์ต้องวางแผนและประชาสัมพันธ์ให้สมาชิกดำเนินการดังนี้

- การรับฝากเงินไว้กับสหกรณ์ สมาชิกนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ทั้งสิ้น จำนวน 10,635,000 บาท จากยอดเงินรับฝากทุกประเภท สหกรณ์ควรเร่งระดมเงินรับฝากจากสมาชิกให้มากกว่านี้ เพื่อนำมาใช้เป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินธุรกิจ และจะทำให้สหกรณ์มีเงินทุนหมุนเวียน และสหกรณ์มีสภาพคล่องที่ดี

- การถือหุ้นในสหกรณ์ของสมาชิก ปรากฏว่า สมาชิกได้ถือหุ้นในสหกรณ์คือ ถือหุ้นตามส่วนแห่งเงินกู้ เมื่อสมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ 1,000 บาท ต้องถือหุ้นไว้ในสหกรณ์ 50 บาท ซึ่งในรอบปีสหกรณ์จะมีหุ้นตามส่วนแห่งเงินกู้ที่สมาชิกถือไว้ จำนวน 1,010,230 บาท และสมาชิกได้ถือหุ้นประจำปีอย่างน้อยคนละ 120 บาท ทำให้มีหุ้นประจำปีในรอบปีจำนวน 339,900 บาทเท่านั้น ทุนเรือนหุ้นของสหกรณ์จะเป็นเงินทุนหมุนเวียนในสหกรณ์ที่ดี และแสดงถึงความรับผิดชอบของสมาชิกต่อสหกรณ์นั้น ๆ

การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย สหกรณ์ได้จำหน่ายสินค้าเป็นจำนวนเงิน 2,018,000 บาท มีสมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์คิดเป็นเงิน 815,000 บาท หรือร้อยละ (40.39) เท่านั้น แสดงว่าสมาชิกสนใจธุรกิจนี้น้อยมาก อาจมีสาเหตุมาจากสมาชิกมีที่อยู่อาศัยห่างไกลจากสหกรณ์ ซึ่งทำให้สหกรณ์มีสินค้าคงเหลือเป็นเงิน 7,196,000 บาท ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์ประสบปัญหาสินค้าเสื่อมชำรุดในโอกาสต่อไป หรือมีสินค้าเสื่อมคุณภาพเนื่องจากหมดอายุการใช้งาน

การมีส่วนร่วมของสมาชิกต่อสหกรณ์ จากการที่สหกรณ์ได้จัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิกปีละ 4 ครั้ง การประชุมแต่ละครั้งมีสมาชิกในกลุ่มเข้าร่วมประชุมกลุ่มเฉลี่ยร้อยละ (39.10) ของสมาชิกในกลุ่มทั้งหมด ทำให้ไม่ครบองค์ประชุม สหกรณ์ต้องเลื่อนการประชุมและ

นัดประชุมครั้งที่สอง (การประชุมกลุ่มต้องมีสมาชิกในกลุ่มมาประชุมไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 หรือ ร้อยละ (66.67) ของสมาชิกทั้งหมด จึงถือเป็นองค์ประชุมกลุ่ม) แสดงว่าสมาชิกให้ความสำคัญต่อการประชุมกลุ่มน้อยมาก ทำให้สหกรณ์ไม่สามารถเผยแพร่ข่าวสารต่าง ๆ ในสหกรณ์ได้ดีเท่าที่ควร และการประชุมกลุ่มแต่ละครั้งสมาชิกจะแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมน้อยมาก ทำให้การแลกเปลี่ยนความรู้ความเข้าใจระหว่างสหกรณ์กับสมาชิก เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้น้อย

จากสภาพความเป็นจริง การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จะประสบความสำเร็จหรือไม่ส่วนหนึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจของสมาชิกสหกรณ์ จึงน่าจะได้มีการศึกษาวิจัย และเผยแพร่การศึกษาเพื่อเป็นแนวทางนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อการพัฒนาความร่วมมือของสมาชิกให้มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ และเพื่อให้การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Objectives of the Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด
2. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยทางด้านความรู้ ความเข้าใจ และทัศนคติของสมาชิกต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด
3. เพื่อเสนอแนะแนวทางในการแก้ปัญหาของการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

ขอบเขตและข้อจำกัดของการวิจัย (Scope and Limitation of the Study)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขอบเขตและข้อจำกัดของการศึกษา ดังนี้

1. ทำการศึกษาครอบคลุมเฉพาะสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด
2. การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาเฉพาะปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการมี

มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ดังนี้

2.1 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางเศรษฐกิจ ได้แก่

- รายได้
- ขนาดเนื้อที่ถือครอง

2.2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางสังคม ได้แก่

- เพศ
- อายุ
- ระดับการศึกษา
- ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

2.3 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

- ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

2.4 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านจิตวิทยา

- ทศนคติ

3. การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการวิจัยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ เท่านั้น แต่อาจนำไปประยุกต์ใช้กับสหกรณ์การเกษตรอื่น ๆ ได้

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

(Expected Results)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ คาดว่าจะได้รับประโยชน์ดังนี้

1. สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด และสหกรณ์การเกษตรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ให้ประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น
2. ช่วยกระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสหกรณ์ได้เกิดความสนใจในการมีส่วนร่วมต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้การดำเนินงานของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าต่อไป
3. เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบาย และการวางแผนพัฒนาการมีส่วนร่วมของสมาชิกให้สอดคล้องกับการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

นิยามศัพท์ทั่วไป (General Definition of Terms)

ผู้นำ หมายถึง บุคคลผู้ที่มีอิทธิพลในการควบคุมหรือชี้นำพฤติกรรมของคนอื่น ๆ ในกลุ่ม (สงวนศรี วิรัชชัย, 2527: 125)

การประชาสัมพันธ์ หมายถึง การมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับสมาชิก เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันถูกต้องต่อกัน เพื่อให้ประชาชนเกิดทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ และได้รับการสนับสนุนและร่วมมือที่ดีจากสมาชิกในระยะยาว

ลักษณะทางสังคมของสมาชิก หมายถึง ลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิกแต่ละคนซึ่งเกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพครอบครัว และระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ลักษณะทางด้านจิตวิทยา หมายถึง ทัศนคติของสมาชิกแต่ละคนที่มีต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์

ผลประโยชน์ หมายถึง เงินปันผลตามหุ้นเงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ และค่าตอบแทนต่าง ๆ เช่น ค่าเบี้ยเลี้ยงพาหนะในการเข้าร่วมประชุมต่าง ๆ

ทัศนคติ หมายถึง ความรู้สึก ความคิดเห็นของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์โดยส่วนรวม เป็นไปในทิศทางบวกหรือทางลบ หากเป็นไปในทางบวกก็หมายถึง การมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ หากเป็นไปในทางลบก็จะมีลักษณะไปทิศทางตรงกันข้ามกับเรื่องต่อไปนี้

1. การบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ
2. การให้บริการของพนักงานสหกรณ์
 1. ธุรกิจของสหกรณ์
 2. ผลประโยชน์

นิยามศัพท์เฉพาะ (Operational Definition of Terms)

สหกรณ์ หมายถึง สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

สมาชิกสหกรณ์ หมายถึง สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

ประธานกลุ่ม หมายถึง หัวหน้ากลุ่มแต่ละกลุ่มที่สมาชิกเลือกตั้งให้เป็นตัวแทนของตนในการประชุม เพื่อรับทราบความเคลื่อนไหวในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

กรรมการดำเนินการ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ซึ่งเป็นผู้กำหนดนโยบายของสหกรณ์

พนักงาน หมายถึง พนักงานของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ซึ่งเป็นฝ่ายจัดการ โดยรับนโยบายจากคณะกรรมการดำเนินการเพื่อปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ เช่น ด้านบัญชี การตลาด และสินเชื่อ เป็นต้น

กิจกรรมสหกรณ์ หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ที่สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน เช่น การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตรมาจำหน่ายแก่สมาชิก การจัดหาเงินทุนในการประกอบการเกษตร การถือหุ้น การรับฝากเงิน การชำระคืนเงินกู้และดอกเบี้ย และการรวบรวมผลผลิตของสมาชิกเพื่อจำหน่าย เป็นต้น

การมีส่วนร่วม หมายถึง การที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด มีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์ในเรื่อง

1. เงินกู้
2. เงินฝาก
3. การถือหุ้น
4. การเข้าร่วมประชุม
5. การซื้อ-ขาย สินค้ากับสหกรณ์

ความรู้ความเข้าใจ หมายถึง การที่สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด มีความรู้ มีความเข้าใจ ในเรื่องต่อไปนี้

1. ความหมายของสหกรณ์
2. หลักและวิธีการสหกรณ์
3. สิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์
4. ผลประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์

หุ้นตามส่วนแห่งเงินกู้ หมายถึง หุ้นที่สมาชิกต้องถือไว้กับสหกรณ์ เมื่อสมาชิก
กู้เงินจากสหกรณ์ในอัตราเงินกู้ 1,000 บาท ต่อหุ้นที่ต้องถืออย่างน้อย 5 หุ้น (มูลค่าหุ้นละ 10
บาท) 50 บาท เศษของเงินกู้ที่น้อยกว่า 1,000 บาท ต้องถือหุ้นอีก 5 หุ้น 50 บาท

หุ้นประจำปี หมายถึง หุ้นที่สมาชิกต้องชำระต่อสหกรณ์ทุกปี โดยไม่คำนึงถึงว่า
สมาชิกผู้นั้นจะทำธุรกิจกับสหกรณ์หรือไม่

หุ้นตามความสมัครใจ หมายถึง หุ้นที่สหกรณ์ร้องขอให้สมาชิกถือในโอกาส
ต่างๆ เช่น ถือหุ้นเพิ่มเนื่องในโอกาสวันสหกรณ์แห่งชาติ หรือถือหุ้นในโอกาสที่สหกรณ์จัดให้มี
การออมทรัพย์ หรือระดมทุนเข้าสหกรณ์

เงินฝากออมทรัพย์ หมายถึง เงินที่สหกรณ์รับฝากจากสมาชิก โดยมีเงื่อนไข ไม่
กำหนดระยะเวลาการฝากการถอน สหกรณ์คิดดอกเบี้ยเท่ากันตลอดระยะเวลาที่มีเงินฝากคง
เหลือในสหกรณ์ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามภาวะตลาดทั่วไป

เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ หมายถึง เงินที่สหกรณ์รับฝากจากสมาชิก โดยมี
เงื่อนไขกำหนดระยะเวลาการถอนเป็นช่วง ๆ แต่แต่ละช่วงเวลาที่เงินฝากคงเหลือในสหกรณ์จะ
คิดอัตราดอกเบี้ยไม่เท่ากัน โดยคิดอัตราดอกเบี้ยขึ้นลงตามภาวะตลาดทั่วไป

บทที่ 2

การตรวจเอกสารที่เกี่ยวข้อง (REVIEW OF RELATED LITERATURES)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความกระจ่างในปัญหา และดำเนินการวิจัยได้อย่างถูกต้อง โดยครอบคลุมเนื้อหา ดังนี้

1. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม
2. ความจำเป็นที่ต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์
3. วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

ในปัจจุบันเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่าความสำเร็จของการบริหารงานทั้งในภาครัฐบาล และภาคเอกชนมิได้ขึ้นอยู่กับความรู้ความสามารถของผู้นำเท่านั้น แต่ยังต้องอาศัยความชำนาญ และความร่วมมือจากผู้ตามประกอบด้วย ฉะนั้นการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจของผู้ตามจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ (ติน ประชัญฤทธิ์, 2535)

การมีส่วนร่วมตรงกับภาษาอังกฤษว่า Participation นั้นมีผู้ให้ความหมายไว้มาก นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์ ในศิริวรรณ วงษ์สมบัติ, 2533:7 กล่าวว่า การมีส่วนร่วมหมายถึงการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ (mental and emotional involvement) ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม (group situation) ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้มีการกระทำ (contribution) การบรรลุดูจดมุ่งหมายของกลุ่มนั้นทำให้เกิดความรู้สึกร่วมรับผิดชอบกับกลุ่มดังกล่าว

ยิววัฒน์ วุฒิเมธี (2526:25) ได้อธิบายความหมายของการมีส่วนร่วมในกิจกรรม หมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการคิดริเริ่มการพิจารณาตัดสินใจการร่วมปฏิบัติและการร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ อันมีผลกระทบมาถึงตัวประชาชนเอง และการที่จะสามารถทำให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมเพื่อแก้ปัญหา และนำมาซึ่งสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้ว จำเป็นต้องยอมรับปรัชญาที่ว่า มนุษย์ทุกคนต่างปรารถนาที่จะอยู่ร่วมกับผู้

อื่นอย่างมีความสุข ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมและเป็นที่ยอมรับของผู้อื่น และพร้อมที่จะอุทิศตนเพื่อกิจกรรมของกลุ่ม ขณะเดียวกันจะต้องยอมรับด้วยความบริสุทธิ์ใจว่ามนุษย์นั้นสามารถพัฒนาได้ถ้ามีโอกาสและการชี้แนะที่ถูกต้อง

ถวิล เลิศประเสริฐ (2528) กล่าวว่า สมาชิกเป็นกลุ่มบุคคลที่มีบทบาทสำคัญที่สุดต่อความสำเร็จของสหกรณ์ เพราะฉะนั้นบทบาทและการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่จะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อความก้าวหน้าได้นั้นมีอยู่ได้หลายทาง คือ ช่วยเหลือคณะกรรมการดำเนินการในการกำหนดนโยบายรักษาผลประโยชน์ของสมาชิกและการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขัน เข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอเพื่ออภิปรายเรื่องธุรกิจ และให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งวิพากษ์วิจารณ์เชิงสร้างสรรค์ และเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ เพื่อความก้าวหน้าของสหกรณ์ เป็นต้น

ดังนั้น สมาชิกจึงมอบอำนาจให้คณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้ทำการแทน แต่จะต้องเลือกบุคคลที่เชื่อถือได้ และมีความสามารถเป็นกรรมการในคณะกรรมการดำเนินการที่เป็นความรับผิดชอบอันดับหนึ่งในการจัดการสหกรณ์ของสมาชิก ซึ่งต้องมีการติดต่อสื่อสารในคณะผู้จัดการเป็นอย่างดี คณะกรรมการดำเนินการต้องรายงานต่อสมาชิกในเรื่องการตัดสินใจในนโยบายที่สำคัญ ผู้จัดการและคณะต้องรายงานถึงการดำเนินกิจการในปัจจุบันและคาดว่าจะดำเนินการในอนาคต ข่าวสารดังกล่าวเหล่านี้สมาชิกจะได้รับจากที่ประชุมใหญ่ประจำปีของสหกรณ์ต่อเมื่อสมาชิกได้รับข่าวสารนี้เท่านั้น จึงจะสามารถตัดสินใจในการจัดการได้อย่างฉลาด

ปรัชญา เวสารัชช์ (2528) ได้กล่าวว่า การมีส่วนร่วมเกิดขึ้นได้หลายลักษณะหลายรูปแบบหลายวิธีการและหลายวัตถุประสงค์ ความแตกต่างกันไปตามมิติต่าง ๆ เช่น มีผลทำให้ไม่สามารถนิยามของการมีส่วนร่วมได้อย่างครอบคลุมครบถ้วนและเป็นที่ยอมรับทั่วไปได้ อย่างไรก็ตามนักวิชาการจำนวนหนึ่งได้พยายามให้ความหมายของการมีส่วนร่วมได้ตามวัตถุประสงค์ของเนื้อหาเฉพาะตามความสนใจของแต่ละคน

ด้านปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการนั้นเกรียงศักดิ์ บัณฑุเรชา (2531) ได้กล่าวว่า การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งนั้น ปัจจัยภายนอกที่สำคัญได้แก่ ตัวบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นปัจจัยที่มีส่วนร่วมที่มีส่วนสำคัญต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมได้แก่

1. อายุและเพศ
2. สถานภาพของครอบครัว

3. ระดับการศึกษา
4. ศาสนา
5. การประกอบอาชีพ
6. ระดับรายได้
7. ระยะทางจากที่อยู่อาศัยถึงที่ตั้งโครงการ
8. สถานภาพการถือครองที่ดิน

ส่วนปัจจัยภายในที่เกี่ยวข้องกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการนั้น Sumayao อ่างในเกรียงศักดิ์ บัณฑุเรชา (2531) ได้ชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยภายในจะเกี่ยวข้องกับลักษณะของโครงการเป็นสำคัญ ได้แก่

1. ความซับซ้อนของวิชาความรู้ หากโครงการต้องการคนมีทักษะสูง คนที่ไม่มีการศึกษา หรือคนที่มีการศึกษาน้อย จนขาดทักษะที่สำคัญก็ไม้อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการนั้นได้
2. ความต้องการเงินทุน หากโครงการมีความต้องการเงินทุนเป็นอันดับแรก คนที่มีฐานะดีก็จะเข้าร่วมโครงการได้ ส่วนคนจนหรือผู้เช่าที่ดินผู้อื่นทำกินก็ไม้อาจเข้าไปมีส่วนร่วมในโครงการดังกล่าวได้
3. การเข้าถึงซึ่งการได้รับประโยชน์ หากโครงการสามารถก่อให้เกิดประโยชน์ที่เห็นได้อย่างแท้จริง เช่น โครงการที่ก่อให้เกิดรายได้เพิ่มมากขึ้น คนในชนบทก็จะเข้าไปมีส่วนร่วมมากขึ้น
4. ปัจจัยทางสังคม การอยู่ห่างไกลและโดดเดี่ยวจากที่ตั้งของโครงการ มักจะทำให้คนในชนบทเข้าไปมีส่วนร่วมน้อยลง

สิ่งที่สำคัญที่สุดของการมีส่วนร่วมก็คือ สมาชิกทุกคนจะต้องมีความเข้าใจ ให้การสนับสนุนและเต็มใจให้ความร่วมมือในกระบวนการอย่างแท้จริง ซึ่งจะกระทำได้โดยสมาชิกได้มีส่วนร่วม ตัดสินใจดำเนินการด้วยตนเองอย่างแท้จริง

ประยงค์ สายประเสริฐ (2537) กล่าวว่า วิธีการต่าง ๆ ที่จะช่วยเพิ่มการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์ คือ

1. ใช้วิธีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยมีการฝึกปฏิบัติมากกว่าการรับฟัง โดย ทำการมอบหมายงานให้สมาชิกทุกคนมีหน้าที่รับผิดชอบในแต่ละเรื่องต่อไป
2. พยายามเริ่มต้นด้วยกิจกรรมที่สมาชิกทุกคนมีความสนใจ

3. พยายามเริ่มต้นงานกับสมาชิกกลุ่มเล็ก ๆ ก่อน เพราะกล้าแสดงออก กลุ่มใหญ่ยากต่อการที่จะได้รับความคิดเห็นจากสมาชิกทุกคน แต่ในกลุ่มเล็ก ๆ สมาชิกทุกคนรู้จักกันดี มีความเชื่อถือและห่วงใยซึ่งกันและกัน ย่อมพร้อมที่จะให้ความร่วมมือ และให้การสนับสนุนกันได้ดีกว่า

4. การสร้างจิตสำนึกในกลุ่ม เป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้เขามีความเต็มใจและพร้อมที่จะช่วยตนเอง ดังนั้นการช่วยให้สมาชิกเกิดความเข้าใจและตระหนักถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคขัดขวางความเจริญก้าวหน้าของกลุ่ม เป็นพลังสำคัญที่จะผลักดันให้สมาชิกร่วมมือกันกระทำกิจกรรม

ความจำเป็นที่จะต้องให้สมาชิกมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

สมาน ทองสิมา (2526) ได้กล่าวถึงบทบาทของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ว่า คือ การจัดการสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จ ก็มักจะเป็นสหกรณ์ที่กลุ่มคนสามฝ่ายทำงานตามลำดับชั้น ตามสายการบังคับบัญชามีกลุ่มสมาชิกเป็นผู้มีอำนาจสูงสุด รองลงมาก็คณะกรรมการดำเนินการ มีผู้จัดการ พนักงาน เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์อยู่ในลำดับสุดท้าย สมาชิกสหกรณ์มีบทบาทในการจัดการแตกต่างกับผู้ถือหุ้นในบริษัทห้างร้าน ทั้งนี้เพราะสมาชิกสหกรณ์เป็นเจ้าของและมีสิทธิที่จะเป็นกรรมการสหกรณ์และควบคุมสหกรณ์เท่าเทียมกันทุกคน ดังนั้นหน้าที่เบื้องต้นของสหกรณ์ได้แก่ การจัดบริการสนองความต้องการของสมาชิก สมาชิกจึงมีความจำเป็นที่จะต้องคอยติดตามกิจการของสหกรณ์และติดต่อสหกรณ์ด้วยตนเองอยู่เสมอ โดยปกติสมาชิกส่วนใหญ่จะไม่ทราบถึงหน้าที่ความรับผิดชอบของตนที่พึงมีต่อสหกรณ์ จึงเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการที่จะต้องช่วยให้สมาชิกได้เข้าใจถึงบทบาทของสมาชิกในการจัดการของเขา เพื่อจะได้จัดการสหกรณ์ให้สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิก

ถวิล เลิศประเสริฐ (2528: 177) ได้กล่าวถึงบทบาทของสมาชิกซึ่งสรุปได้คือ ลักษณะพิเศษอย่างหนึ่งของวิสาหกิจสหกรณ์ คือบทบาทสมาชิกในการจัดการสหกรณ์ คือ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของสหกรณ์ ใช้บริการสหกรณ์ และมีความสนใจในการดูแลสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูงสุดที่จะเป็นได้ สมาชิกได้รับประโยชน์จากการดำเนินงานที่มีประสิทธิผลและต้องเสียประโยชน์เมื่อมีการจัดการอย่างขาดความรับผิดชอบ สมาชิกสหกรณ์มีผลประโยชน์โดยตรงและมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจที่สำคัญยิ่งกว่าผู้ถือหุ้นในธุรกิจทั่วไป ซึ่งโดยปกติจะควบ

คุมเสียได้เพียงส่วนน้อยในบริษัท ดังนั้นความคิดที่ยอมรับกันที่ว่าฝ่ายจัดการสหกรณ์นั้น หมายถึงผู้จัดการที่ได้รับเงินเดือนประจำ หัวหน้าส่วนงานและคณะกรรมการดำเนินการจึงนำมาใช้กับสหกรณ์ไม่ได้ จึงสรุปได้อย่างเด่นชัดว่าความสำเร็จของสหกรณ์นั้นขึ้นอยู่กับความร่วมมืออย่างแท้จริงของบรรดาสมาชิกเป็นสำคัญ

วิธีการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร

กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2532) ได้ให้ความหมายของสหกรณ์การเกษตร และกำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตร ไว้ดังนี้

สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นโดยเกษตรกร มีหน้าที่ในการส่งเสริมการผลิตเพื่อเพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรที่เป็นสมาชิก อันหมายถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในทุกรูปแบบที่เกี่ยวข้องกับการให้สินเชื่อการเกษตร การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้า เครื่องมือและอุปกรณ์การผลิตมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตลอดจนการรวบรวมผลผลิตการเกษตร ออกจำหน่ายหรือแปรรูปการส่งเสริมการเกษตรและติดตั้งเครื่องสูบน้ำ จัดระบบการส่งน้ำ อำนวยการใช้น้ำ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่การเพาะปลูกของสมาชิกยิ่งขึ้น

สหกรณ์การเกษตรเป็นนิติบุคคล โดยจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 และได้กำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรไว้ 5 ประการ ได้แก่

1. จัดหาทุนให้สมาชิกกู้ยืม เพื่อนำไปลงทุนประกอบอาชีพ และใช้จ่ายในครอบครัว โดยคิดดอกเบี้ยในอัตราต่ำและเหมาะสม
2. ส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ โดยวิธีการฝากเงินทั้งฝากประจำ และฝากสะสมทรัพย์
3. ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดหาวัสดุอุปกรณ์การเกษตร ตลอดจนสิ่งของอื่นๆ ที่จำเป็นมาจำหน่ายแก่สมาชิกในราคายุติธรรม
4. ช่วยเหลือสมาชิกในด้านการจัดจำหน่ายผลผลิตของสมาชิกให้ได้ราคาดี ไม่ถูกกดราคาจากพ่อค้าคนกลาง โดยวิธีรวบรวมผลผลิตที่สมาชิกผลิตได้ และติดต่อจำหน่ายให้แก่ผู้ซื้อเป็นจำนวนมาก ๆ ซึ่งทำให้ได้ราคาสูงกว่าสมาชิกจัดการขายกันเอง ทั้งยังเป็นธรรมในด้านการชั่ง ตวง วัด และคุณภาพ และรวมทั้งการแปรรูปผลผลิตของสมาชิกอีกด้วย
5. ส่งเสริมและเผยแพร่วิชาการเกษตรแผนใหม่ให้แก่สมาชิก ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกสามารถลดต้นทุนการผลิตลงได้บ้างและได้รับผลผลิตเพิ่มสูงขึ้น โดยวิธีการแนะนำพันธุ์พืชที่

เหมาะสม แนะนำการใช้ปุ๋ยและยาปราบศัตรูพืช ตลอดจนเทคนิคในการผลิตด้านเกษตรกรรม ที่ทันสมัย

นอกจากนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์ (2532) ได้กล่าวถึงธุรกิจของสหกรณ์การเกษตรที่ จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวดังนี้

1. ธุรกิจเกี่ยวกับการเงิน

1.1 การให้กู้เงินแก่สมาชิก โดยมีการแนะนำและมีการควบคุมการใช้เงินกู้ มี การสอบสวนแผนงานเพาะปลูกของสมาชิก และการใช้เงินกู้ตามแผนงานแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ

(1) เงินกู้ระยะสั้น เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานในการเกษตรสำหรับฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

(2) เงินกู้ระยะปานกลาง ได้แก่ เงินกู้เพื่อการลงทุนในสินทรัพย์การ เกษตร ซึ่งโดยปกติใช้ประโยชน์ได้เกินกว่าฤดูกาลผลิตหนึ่ง ๆ

1.2 การรับฝากเงินจากสมาชิก เพื่อส่งเสริมให้สมาชิกรู้จักการออมทรัพย์ สหกรณ์จะรับฝากเงินจากสมาชิก 2 ประเภท ได้แก่ เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ โดย สหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยเงินฝากให้แก่สมาชิกในอัตราเดียวกับธนาคารพาณิชย์

2. ธุรกิจการซื้อ การขาย และการแปรรูป

สหกรณ์จะแสวงหาตลาด และพยายามขายผลิตผลการเกษตรของสมาชิกให้ ได้ราคาที่เป็นธรรม ทั้งนี้สหกรณ์จะได้ดำเนินการให้สอดคล้องกันไป ทั้งในการวางแผนการ เพาะปลูกและการขาย สำหรับการขายนั้นสหกรณ์จะดำเนินการตั้งแต่การรวบรวม การเก็บ รักษา การคัดคุณภาพ การแปรรูปและการตลาด

2.1 การรวบรวมมี 3 วิธีคือ

- ซื้อขาด
- ฝากขาย
- การรวมกันขายหรือกงสี

2.2 การขาย

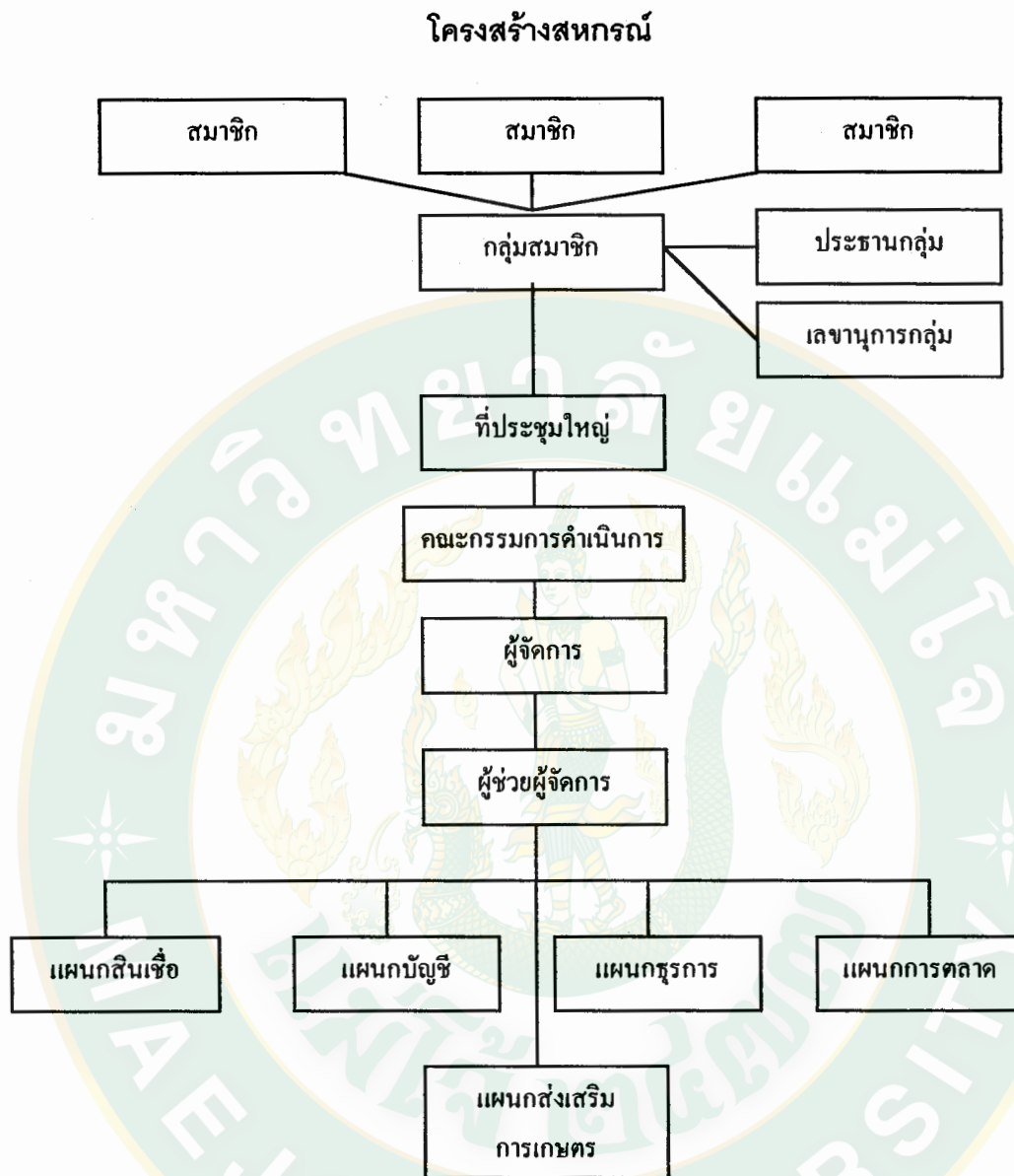
2.3 การแปรรูป

3. ธุรกิจการซื้อหรือการจัดการสิ่งของที่จำเป็นมาขายแก่สมาชิก

โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

โครงสร้างสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ประกอบด้วย

1. สมาชิกสหกรณ์
2. กลุ่มสมาชิกสหกรณ์
3. ที่ประชุมใหญ่ของสมาชิกสหกรณ์
4. คณะกรรมการดำเนินการประกอบด้วย ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ เลขานุการ และกรรมการอื่น ๆ รวมทั้งสิ้น จำนวน 10 คน โดยคณะกรรมการได้แบ่งหน้าที่เป็นอนุกรรมการฝ่ายต่าง ๆ คือ
 - 4.1 ฝ่ายสินเชื่อ
 - 4.2 ฝ่ายตลาด
 - 4.3 ฝ่ายตรวจสอบภายใน
 - 4.4 ฝ่ายอำนวยการ
5. ฝ่ายจัดการ ประกอบด้วย
 - 5.1 ผู้จัดการ จำนวน 1 คน
 - 5.2 ผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 1 คน
 - 5.3 พนักงานสินเชื่อ จำนวน 2 คน
 - 5.4 พนักงานการตลาด จำนวน 2 คน
 - 5.5 พนักงานบัญชี จำนวน 2 คน
 - 5.6 พนักงานส่งเสริมการเกษตร จำนวน 1 คน
 - 5.7 พนักงานธุรการ จำนวน 1 คน
 - 5.8 นักการภารโรง จำนวน 1 คน
 - 5.9 พนักงานขับรถยนต์ จำนวน 1 คน
 - 5.10 ยาม จำนวน 1 คน

ภาพที่ 1 โครงสร้างสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรทำหน้าที่จัดหาเครื่องมือเครื่องใช้ในการเพาะปลูก กับสิ่งของที่จำเป็นสำหรับครอบครัวสมาชิก เช่น ข้าวสาร ฯลฯ มาขายแก่สมาชิกโดยวิธีต่อไปนี้

3.1 การจัดหา สหกรณ์จะจัดหามาขายเฉพาะสิ่งของและจำนวนตามใบสั่งซื้อร่วมกันของสมาชิกเท่านั้น

3.2 การขาย ปกติสหกรณ์จะขายด้วยเงินสด ซึ่งเป็นวิธีที่สหกรณ์ไม่เสี่ยงต่อความเสียหาย และสมาชิกจะซื้อได้ในราคาถูกกว่าการซื้อด้วยเงินเชื่อ

4. ธุรกิจบริการและบำรุงที่ดิน

สหกรณ์จะติดตั้งเครื่องยนตสูบน้ำตลอดจนจัดระบบการส่งน้ำและการระบายน้ำ เพื่อให้การใช้น้ำเกิดระเบียบแก่การเพาะปลูกของสมาชิกอย่างทั่วถึง โดยสหกรณ์จะเรียกเก็บเงินค่าบริการจากสมาชิกตามสมควร เพื่อทดแทนเงินที่สหกรณ์ได้ลงทุน

5. การส่งเสริมการเกษตร

การส่งเสริมการเกษตร เป็นหน้าที่สำคัญอย่างหนึ่งสหกรณ์การเกษตร เพราะจะช่วยให้การเพาะปลูกของสมาชิกได้ผลดีขึ้น การที่นับว่าการส่งเสริมการเกษตรเป็นธุรกิจหนึ่งของสหกรณ์การเกษตร ก็เพราะว่าหากสหกรณ์จะประกอบธุรกิจให้ได้ผลจริงจัง สหกรณ์ก็ต้องจ้างนักเกษตรของสหกรณ์เอง แล้วเรียกเก็บค่าบริการเกี่ยวกับการนี้จากสมาชิกเท่าที่จำเป็น การส่งเสริมการเกษตรของสหกรณ์การเกษตร มีดังนี้

5.1 การส่งเสริมเผยแพร่ความรู้การเกษตร

5.2 การวางแผนการเพาะปลูก

6. การให้การศึกษอบรม

ความจริงการให้การศึกษอบรมไม่ได้เป็นธุรกิจของสหกรณ์ แต่เป็นสิ่งจำเป็นที่สุดของสหกรณ์ เพราะการให้การศึกษอบรมอย่างสม่ำเสมอแก่บรรดาสมาชิก กรรมการดำเนินการผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ต่าง ๆ ของสหกรณ์จะช่วยให้ผู้เกี่ยวข้องนั้น ๆ ทราบถึงอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบตามหลักและวิธีการสหกรณ์ จะช่วยให้การประกอบธุรกิจของสหกรณ์เป็นไปด้วยดีและถูกต้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาถึง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร ในการวิจัยครั้งนี้อาศัยแนวคิดของการมีส่วนร่วมทางสังคม (Social Participation) มาเป็นแนวทางในการวางรูปแบบของการวิจัย

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า มีผลงานวิจัยที่ใกล้เคียงและสามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษา ได้ดังนี้

จิตติพร ไชยมั่น (2526) ศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จ และความล้มเหลวของสหกรณ์การเกษตรวราวิชัย จำกัด ผลปรากฏว่า การฝึกอบรมและให้การศึกษแก่สมาชิก กรรมการดำเนินการและผู้จัดการ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ จะมีผลทำให้คณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการ สามารถบริหารงานและกำหนดนโยบายในการดำเนินงาน

ของสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสมาชิกสหกรณ์ก็จะมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ และปัจจัยที่สำคัญที่สนับสนุนให้การดำเนินงานของสหกรณ์ประสบความสำเร็จคือการดำเนินธุรกิจของฝ่ายบริหารและการสนับสนุนธุรกิจของฝ่ายสมาชิกที่มีการประสานงานกันเป็นอย่างดี

ยาใจ ไวยาบาล (2529) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่ประสบความสำเร็จจะดับสูงในจังหวัดภาคกลาง พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง มีความรู้ดีในเรื่องหลักสหกรณ์ รองลงมาคือเรื่องการจัดตั้งและดำเนินธุรกิจสหกรณ์ เรื่องความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และเรื่องสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ แต่ยังขาดความรู้ในเรื่องโครงสร้างและองค์ประชุมของสหกรณ์ สำหรับในด้านทัศนคติที่มีต่อสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง ปรากฏว่ามีทัศนคติดีมากต่อสหกรณ์ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ รองลงมาคือ ทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ในการเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่นและทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ ส่วนในด้านพฤติกรรมเกี่ยวกับงานสหกรณ์ของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จสูง มีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมกับสหกรณ์เป็นจำนวนมากกว่าพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการทำธุรกิจกับสหกรณ์

ชอมณี สุคันธิน (2534) ได้ศึกษาถึงพฤติกรรมของสมาชิกที่มีผลต่อความสำเร็จของชุมนุมสหกรณ์การเกษตรระยอง จ้ากัด จังหวัดระยอง พบว่า สมาชิกเป็นผู้ที่มีความพร้อมและเต็มใจเข้าร่วมประชุมใหญ่สมาชิกอย่างสม่ำเสมอและเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตั้งใจทำงานด้วยความเสียสละ ทั้งยังมีส่วนช่วยเผยแพร่ให้ข่าวสารข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของชุมชนสหกรณ์ฯ ให้สมาชิกและบุคคลอื่นได้รับทราบ ประกอบกับมีความเชื่อมั่นว่าการดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์ประสบความสำเร็จสามารถช่วยขจัดปัญหาและอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกได้ ดังนั้น สมาชิกจึงให้ความสนใจและให้ความร่วมมือในการทำธุรกิจกับชุมนุมสหกรณ์ฯ ว่ามีความยุติธรรมและเท่าเทียมกับราคาในท้องตลาด ซึ่งทำให้สมาชิกมีความเชื่อถือการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการว่าเป็นผู้ที่ทำงานเพื่อรักษาประโยชน์ของบรรดาสมาชิก และทำงานด้วยความเสียสละ ชื่อสัตย์ สุจริต

เกรียงศักดิ์ ปัทมเวหา (2531) ศึกษาปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ พบว่า อาชีพ อายุ ขนาดของเนื้อที่ถือครอง ระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี จำนวนครั้งที่กู้ยืมเงินจาก

สหกรณ์จำนวนเงินฝากสหกรณ์ จำนวนเงินที่ขายข้าวให้กับสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ในรอบปี จำนวนเงินที่ซื้อสินค้าสหกรณ์ในรอบปี การมีสิ่งอำนวยความสะดวก การเป็นกรรมการสหกรณ์ การเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ทางสังคม การรู้ถึงประเภทของการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ การตื่นตัวต่อบุคคลในวงการสหกรณ์ และการส่งเสริมเผยแพร่การสหกรณ์ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

ในการวิเคราะห์ถดถอย พบว่าร้อยละ 87.60 ของการผันแปรในการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์ เป็นผลอันเนื่องมาจากผลรวมของการส่งเสริมเผยแพร่การสหกรณ์ จำนวนครั้งที่ซื้อของสหกรณ์ในรอบปี จำนวนครั้งที่ติดต่อกับสหกรณ์ในรอบปี จำนวนเงินฝากสหกรณ์ จำนวนเงินที่ซื้อสินค้าสหกรณ์ในรอบปี และระยะเวลาในการเป็นสมาชิกสหกรณ์ตามลำดับ

ปิยะพร บุญเพ็ญ (2531) ได้ศึกษาเรื่อง ความรู้ ความคิดเห็น และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรของสตรีชนบท : ศึกษากรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองสวรรค์ จำกัด ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสตรีตัวอย่างที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมทางตรงในกิจกรรมของสหกรณ์ ในเรื่องการประชุมของสหกรณ์ และการกู้เงินจากสหกรณ์มากกว่าธุรกิจการซื้อ ธุรกิจการขายและการเข้ารับการอบรมที่สหกรณ์จัดขึ้น ส่วนสตรีตัวอย่างที่ไม่เป็นสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางตรงในกิจกรรมของสหกรณ์เกือบทุกอย่างยกเว้นในเรื่องการช่วยแนะนำหรือชักจูงคนในครอบครัวให้เข้ารับการอบรมที่สหกรณ์จัดขึ้น สำหรับบทบาทการมีส่วนร่วมทางอ้อมในกิจกรรมสหกรณ์ของสตรีตัวอย่างส่วนใหญ่ มีส่วนร่วมทางอ้อมต่อสหกรณ์ในทุกด้าน เช่น การช่วยครอบครัวหารายได้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินครอบครัว การเก็บรายได้ที่เป็นเงินสดของครอบครัว ตลอดจนการดูแลบุตร เป็นต้น ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิธีสหกรณ์ ได้แก่ ระดับอายุของสตรีตัวอย่าง การศึกษา และการเป็นสมาชิกของสตรีตัวอย่าง ในขณะที่ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นที่มีต่อสหกรณ์ได้แก่การศึกษาของสตรีตัวอย่าง และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสตรีในสหกรณ์ได้แก่ระดับอายุของสตรีตัวอย่าง และการเป็นสมาชิกของสตรีตัวอย่าง

สุภาพ ยาวีไชย (2534) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตร : ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองน่าน จำกัด อำเภอเมืองจังหวัดน่าน จากผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม หลังเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ปรากฏว่า สมาชิกสตรีร้อยละ 86.2 เห็นว่าฐานะทางเศรษฐกิจ

เปลี่ยนแปลงดีขึ้น แต่มีสัดส่วนที่เปลี่ยนแปลงไปน้อยกว่าสมาชิกชาย ที่เห็นฐานะทางเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงดีขึ้นร้อยละ 95.0 และการเปลี่ยนแปลงฐานะทางสังคมสมาชิกสตรีเห็นว่ามี การเปลี่ยนแปลงฐานะทางสังคมดีขึ้นไปมากกว่าสมาชิกชาย ทั้งความรู้ การเปลี่ยนแปลงความคิดเห็น ความสัมพันธ์ในครอบครัว การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การยอมรับตัวสมาชิกในสังคม ความมีหน้ามีตาในสังคม และสังคมมีความสามัคคีกัน เป็นต้น

ธานี พิทักษ์ผล (2536) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรของไทย จากผลการศึกษาพบว่า ตัวแปรด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกที่มีความสัมพันธ์กับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในภาคเกษตรของไทย ได้แก่ การเข้าร่วมประชุมใหญ่ของสมาชิก การเข้าร่วมประชุมกลุ่มของสมาชิก การมีส่วนร่วมของสมาชิกในการฝากเงินกับสหกรณ์ การทำธุรกิจสินเชื่อกับสหกรณ์ การทำธุรกิจการซื้อกับสหกรณ์และการชำระหนี้ของสมาชิกให้แก่สหกรณ์

นอกจากนี้ พรศักดิ์ โพธิ์อุโมงค์ (2538) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด จังหวัดลำปาง พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรีและสมาชิกชาย รวม 9 กิจกรรม มีความแตกต่างกันถึง 7 กิจกรรม ได้แก่ การมีส่วนร่วมในธุรกิจสินเชื่อ ธุรกิจขาย ธุรกิจซื้อ การฝากเงินกับสหกรณ์ การบริจาคเงินสหภาพกองทุนส่งเสริมสุขภาพและสวัสดิการสมาชิก การเข้าร่วมประชุมกลุ่มและการประชุมใหญ่สามัญประจำปี และการเข้ารับการประชุมฝึกอบรมซึ่งจัดโดยสหกรณ์ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ สำหรับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ จำนวน 2 กิจกรรมที่ไม่แตกต่างกัน ได้แก่ การถือหุ้นกับสหกรณ์ และการให้บริการจากสหกรณ์ในธุรกิจส่งเสริมและบริการ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

จากแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พอจะสรุปปัจจัยที่ผู้วิจัยคาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ดังนี้

1. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางเศรษฐกิจ

1.1 รายได้ ระดับรายได้ของสมาชิกถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมและมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม จากการศึกษาของ ศิริวรรณ วงศ์สมบัติ (2533) พบว่า รายได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม ทั้งนี้เนื่องจากผู้มี

ฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมจะมีเวลาในการเข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่ม เพื่อผลประโยชน์ของตนเองในทางชื่อเสียง หรือเป็นที่ยอมรับนับถือและยกย่องในสังคม ซึ่งสอดคล้องกับรายงานโครงการวิจัยของกรมพัฒนาชุมชน (2519) ที่ว่า บุคคลที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีรายได้ในครอบครัวสูง และมีที่ดินทำกินมาก เข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำกว่า นอกจากนี้ ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม (2536) ได้สรุปไว้ว่า รายได้ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรรมมีผลต่อความสำคัญของกลุ่มอีกด้วย

1.2 ขนาดเนื้อที่ถือครอง การประกอบอาชีพเกษตรกรรมในชนบทของไทย จะเห็นได้ว่าที่ดินที่ใช้ในการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลผลิตและรายได้แก่ตัวสมาชิกโดยตรงจากการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา (2531) ซึ่งได้ใช้ขนาดของเนื้อที่ถือครองเป็นตัวแปรในการศึกษา พบว่าปัจจัยดังกล่าวมีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

2. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางสังคม

2.1 เพศ นับเป็นปัจจัยที่มีผลต่อการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สำคัญอีกประการหนึ่ง จากรายงานโครงการวิจัยของกรมพัฒนาชุมชน (2519) พบว่า สมาชิกกลุ่มที่เป็นชายเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าสมาชิกที่เป็นหญิง

2.2 อายุ เป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งที่ทำให้คนเรามีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านความรู้ ความรับผิดชอบ ประสบการณ์ ความสนใจ ความสามารถในการแก้ปัญหา ความจำ บุคลิกภาพ และวุฒิภาวะทางด้านต่าง ๆ (มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2528)

ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม (2536) ได้กล่าวว่า บุคคลที่มีอายุในช่วงระหว่าง 30 - 42 ปีเป็นบุคคลที่อยู่ในวัยแข็งแรง มีความอดทน มีความคล่องแคล่ว ตลอดจนเป็นวัยที่มีความกระตือรือร้นซึ่งคุณสมบัติดังกล่าว อาจจะเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้บุคคลนั้น มีส่วนร่วมในการพัฒนากลุ่ม และสามารถนำกลุ่มไปสู่ความสำเร็จได้ และจากการศึกษาของกรมพัฒนาชุมชน โครงการสำรวจพบว่า ประชากรกลุ่มตัวอย่างที่มีอายุสูง มีแนวโน้มเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมมากกว่ากลุ่มประชากรที่มีอายุน้อย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา (2531) ที่พบว่าอายุ มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

2.3 ระดับการศึกษา ในสังคมไทยส่วนใหญ่มักจะยกย่องผู้ที่มีการศึกษาสูงโดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมชนบท ทั้งนี้เพราะการศึกษาจะช่วยให้บุคคลเข้าใจตนเอง เข้าใจสิ่งแวดล้อม สามารถใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจเข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ มีความคิดริเริ่มและยอม

รับวิทยาการใหม่ ๆ ได้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาน้อย ดังจะเห็นได้จากผลการศึกษาโครงการสำรวจของกรมพัฒนาชุมชน ที่กล่าวว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาดำ

2.4 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก จากการศึกษาของ ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง (2524) พบว่า ความแตกต่างในระยะเวลาการเป็นสมาชิก ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ ความภักดี และความศรัทธา แต่แตกต่างกันในเรื่องของทัศนคติและการให้ความร่วมมือต่อสหกรณ์ มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หมายความว่า ผู้ให้ข้อมูลมีระยะเวลาการเป็นสมาชิกอันยาวนาน ย่อมมีส่วนร่วมในกิจกรรมด้านต่าง ๆ มากขึ้น

3. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ เนื่องจากสหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจที่มีลักษณะสำคัญที่แตกต่างจากองค์การธุรกิจประเภทอื่น คือ สหกรณ์เป็นองค์การที่สมาชิกเป็นทั้งเจ้าของและผู้ให้บริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก ดังนั้น สมาชิกจึงจำเป็นต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์เป็นอย่างดี

ความสำคัญของความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ได้ถูกกล่าวถึงอยู่เสมอ ตั้งแต่มีการจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมาในครั้งแรก จนกระทั่งถึงการดำเนินงานของสหกรณ์ในปัจจุบัน จากรายงานการวิจัยของกรมส่งเสริมสหกรณ์ พบว่า สาเหตุสำคัญที่ทำให้กิจการสหกรณ์ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร คือการที่สมาชิกขาดความรู้ ความเข้าใจ ความศรัทธาในวิธีการสหกรณ์ และผู้ดำเนินการขาดความรู้ ความชำนาญในการบริหารงานสหกรณ์ ดังนั้นการให้การศึกษาอบรมทางสหกรณ์จึงถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ประชาชนเกิดความรู้ ความเข้าใจในเรื่องหลักและวิธีการสหกรณ์ ตลอดจนมีอุดมการณ์สหกรณ์อย่างแท้จริง

จะเห็นได้ว่า ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสหกรณ์ จำเป็นอย่างยิ่งสำหรับสมาชิก ถ้าสมาชิกมีความรู้ ความเข้าใจแล้ว ก็สามารถจะช่วยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินธุรกิจกับสหกรณ์มากยิ่งขึ้นด้วย

4. ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางด้านจิตวิทยา

ทัศนคติ เป็นกริยาทำที่รวม ๆ ของบุคคล ที่เกิดขึ้นจากความพร้อมหรือความโน้มเอียงของจิตใจ ซึ่งแสดงออกต่อสิ่งเร้าหนึ่ง ๆ เช่น วัตถุ สิ่งของ และสถานการณ์ต่าง ๆ ใน

สังคม โดยแสดงออกในทางสนับสนุน ซึ่งมีความรู้สึกเห็นชอบต่อสิ่งเร้านั้น หรือในทางไม่ดีต่อต้าน ซึ่งมีความรู้สึกไม่เห็นดีไม่เห็นชอบต่อสิ่งเร้านั้น (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2527)

ไพบูลย์ อินทริวิชา (2515) ได้แยกประเภทของทัศนคติออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. ทัศนคติทั่วไป (general attitude) ได้แก่สภาพจิตใจอันกว้างขวาง ซึ่งเป็นแนวความคิดประจำตัวของบุคคลนั้น ทัศนคติทั่วไปได้แก่ ลักษณะบุคคลิกภาพอันกว้าง ๆ เช่น การมองโลกในแง่ดี การมองโลกในแง่ร้าย การเคร่งในระเบียบประเพณีดั้งเดิม การนิยมการเปลี่ยนแปลงที่ทันสมัย ความนิยมในอำนาจเผด็จการ เป็นต้น

2. ทัศนคติเฉพาะอย่าง (specific attitude) ได้แก่สภาพจิตใจของบุคคลที่มีต่อวัตถุสิ่งของ (objects) บุคคล (person) สถานการณ์ (situation) และสิ่งอื่น ๆ อีกเป็นอย่าง ๆ ไป ทัศนคติในวงแคบเช่นนี้ มักแสดงออกมาในลักษณะที่ว่า “ชอบ” หรือ “ไม่ชอบ” การชอบหรือเห็นว่าดี เรียกว่ามีทัศนคติที่ดี (positive) ต่อสิ่งนั้นหรือบุคคลนั้นถ้าไม่ชอบหรือเห็นว่าไม่ดี ก็เรียกว่ามีทัศนคติที่ไม่ดี (negative) ต่อสิ่งนั้น ทัศนคติประเภทนี้กล่าวได้ว่าเจาะจงลงไปกว่าบุคคลนั้น ๆ มีทัศนคติอย่างไรต่อสิ่งนั้น

จากการศึกษาของ ยาใจ ไวยพยาบาล (2529) พบว่าทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ที่ประสบความสำเร็จในระดับสูงและระดับต่ำมีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ในด้านบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ การเป็นประโยชน์ต่อท้องถิ่น และการดำเนินงานของสหกรณ์ ซึ่ง จุรีพร อึ้งเจริญวัฒนา (2524) ได้ศึกษาพบว่า ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ชั้น 3 มีทัศนคติที่ดีกว่าสมาชิกสหกรณ์ชั้น 2

สมมติฐานการวิจัย

(Research Hypothesis)

จากการศึกษาเอกสารการวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องแล้ว สามารถได้มาซึ่งข้อสมมติฐานเพื่อการทดสอบ ดังนี้

1. สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง
2. สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย
3. สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

4. สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย
5. สมาชิกที่มีรายได้มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย
6. สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย
7. สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย
8. สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

กรอบแนวความคิดรวบยอด
(Conceptual Framework)

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ศึกษาถึงปัจจัยที่คาดว่าจะมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ซึ่งสามารถสร้างกรอบแนวคิดได้ดังนี้

ภาพที่ 2 แบบจำลองกรอบแนวความคิดรวบยอด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย (RESEARCH METHODOLOGY)

การศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ในครั้งนี้ได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

สถานที่ดำเนินการวิจัย (Locale of the Study)

สถานที่การดำเนินการวิจัยในครั้งนี้ คือ สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ตั้งอยู่เลขที่ 239 หมู่ที่ 1 ตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

ประชากรและการสุ่มตัวอย่าง (The Population and Sampling Procedures)

การวิจัยครั้งนี้กลุ่มเป้าหมายคือ สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ตำบลหนองม่วงไข่ อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ จำนวนทั้งสิ้น 1,781 คน สังกัดตามกลุ่มต่าง ๆ รวม 19 กลุ่ม เนื่องจากประชากรที่ศึกษามีจำนวนมาก ผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดได้ในระยะเวลาอันจำกัด ดังนั้นจึงใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage sampling) โดยมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างจากประชากรทั้งหมดจำนวน 1,781 คน โดยใช้สูตรของ Yamane (1973) กำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมให้เกิด 0.05 หรือร้อยละ 5 ได้ขนาดของจำนวนตัวอย่างทั้งหมด 327 คนดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

ซึ่ง n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 e = ความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับให้เกิด

$$\text{แทนค่าสูตร } n = \frac{1,781}{1 + 1,781(0.05)} = 327 \text{ คน}$$

ขั้นตอนที่ 2 คำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตามข้อ 2 โดยจำแนกตามสัดส่วนประชากรในแต่ละกลุ่ม เพื่อให้ประชากรมีโอกาสอย่างเท่าเทียมกันในการถูกเลือก โดยใช้สูตรของ Nagtalon (นำชัย ทนุผล, 2531) ซึ่งได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

$$n_i = \frac{nN_i}{N}$$

ซึ่ง n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
 N = จำนวนประชากรทั้งหมด
 N_i = จำนวนประชากรในแต่ละกลุ่ม
 n_i = จำนวนตัวอย่างที่จะสุ่มจากกลุ่มตัวอย่างและกลุ่ม

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
1	49	9
2	22	4
3	44	8
4	25	5
5	19	4
6	66	12
7	155	28

ตารางที่ 1 (ต่อ)

กลุ่มที่	จำนวนประชากร	จำนวนตัวอย่าง
8	74	14
9	91	17
10	124	23
11	158	29
12	64	12
13	137	25
14	133	24
15	185	34
16	165	30
17	109	20
18	82	15
19	79	14
รวม	1,781	327

ที่มา : สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อได้จำนวนตัวอย่างแต่ละหมู่บ้านแล้ว ได้ทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (simple random sampling) เนื่องจากประชากรศึกษามีจำนวนมาก ผู้วิจัยไม่สามารถรวบรวมข้อมูลจากประชากรทั้งหมดได้ในเวลาจำกัด ผู้วิจัยจึงเข้าทำการสุ่มตัวอย่างตามกลุ่ม เมื่อพบครัวเรือนใดก็ทำการสอบถามจนครบจำนวนในกลุ่มนั้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย (The Research Instrument)

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลตามแนวของวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมีทั้งคำถาม

แบบปลายปิด (close-ended question) และคำถามแบบปลายเปิด (open-ended question) แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น

1. เป็นข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก
2. เป็นคำถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์
3. เป็นคำถามเกี่ยวกับทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์
4. เป็นคำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

การทดสอบแบบสอบถาม (Questionnaire Pre-test)

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และได้ทดสอบคุณภาพของแบบสอบถามในด้านความเที่ยงตรง (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ของแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เพื่อให้ใช้เป็นเครื่องมือในการวัดสิ่งที่ต้องการศึกษา ดังนี้

1. ในด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (content validity) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอให้คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้พิจารณา แนะนำ ตรวจสอบ และปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ตรงประเด็นและครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา

2. การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดสอบกับสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ที่มีชื่อสมาชิกเป้าหมาย จำนวน 23 คน เพื่อหาความเชื่อถือได้ของความสอดคล้องภายใน (internal reliability) โดยการนำเอาข้อมูลที่ได้มาหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) ตามแบบของ Cronbach ปรากฏผลความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ดังนี้

2.1 ด้านความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ $r = 0.9882$

2.2 ด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีผลต่อสหกรณ์ $r = 0.7183$

2.3 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ $r = 0.7292$

3. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อให้คำแนะนำและปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในบางตอนให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น อีกครั้งหนึ่ง ก่อนที่จะนำแบบสอบถามดังกล่าวออกใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มประชากรตัวอย่างต่อไป

วิธีการรวบรวมข้อมูล (Data collection procedure)

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองและมีผู้ช่วย คือ พนักงานเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จำนวน 4 คน

1. ประสานงานโดยตรงกับสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการประสานงานและนัดหมายสมาชิกเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ชี้แจง แนะนำวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลแก่ผู้ที่จะร่วมสัมภาษณ์ เพื่อทำความเข้าใจเกี่ยวกับแบบสอบถามก่อนที่จะออกดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากสมาชิกทุกกลุ่มทั้งหมดภายในระยะเวลาที่กำหนด.

การวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis of Data)

เมื่อรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทั้งหมด มาตรวจสอบความสมบูรณ์เรียบร้อยแล้วเพื่อประโยชน์และความถูกต้องแม่นยำของผลการวิจัย ผู้วิจัยจะนำข้อมูลมาถอดรหัส (coding) บันทึกข้อมูลในแผ่นบันทึกข้อมูล (diskette) และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ (Statistical Package for the Social Science : SPSS/PC+) โดยใช้ค่าสถิติ ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก แสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้ข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ มาแจกแจงความถี่หาค่าร้อยละ (percentage) และค่ามัธยัมเลขคณิต (arithmetic mean) เพื่อพรรณนาเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างของข้อมูลในการวิจัย

ส่วนการแจกแจงความถี่ในตารางเพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้น ใช้ค่ามัธยัมเลขคณิต ดังนี้

1.1 อายุ

อายุมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัธยัมเลขคณิต

อายุน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตและค่าที่ต่ำกว่า

1.2 ระดับการศึกษา

ระดับการศึกษาสูง สำหรับสมาชิกที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษา
ม. 1- ม.6 ขึ้นไป

ระดับการศึกษาต่ำ สำหรับสมาชิกที่จบการศึกษาตั้งแต่ระดับประถมศึกษา
ป. 1-ป.6

1.3 ขนาดการถือครองที่ดินและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

ขนาดที่ดินเพื่อการเกษตรมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ขนาดที่ดินเพื่อการเกษตร สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

1.4 รายได้ของครอบครัวสมาชิก

รายได้มาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

รายได้น้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

1.5 ระยะเวลาการเป็นสมาชิก

ระยะเวลาเป็นสมาชิกมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ระยะเวลาเป็นสมาชิกน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

2. การวัดความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์แสดงผลการวิเคราะห์

โดยใช้ค่าร้อยละและค่ามัชฌิมเลขคณิต โดยให้คะแนนสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจถูกต้อง
ในแต่ละข้อเท่ากับ 1 ส่วนผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจไม่ถูกต้องจะได้คะแนนเท่ากับ 0

สำหรับการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้นใช้ค่า
มัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

ความรู้ ความเข้าใจมาก สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ความรู้ ความเข้าใจน้อย สำหรับค่ามัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

3. การวัดทัศนคติของสมาชิกแสดงผลการวิเคราะห์โดยใช้ค่าร้อยละ มัชฌิม-

เลขคณิต และค่าน้ำหนักเฉลี่ย (weight mean score) โดยกำหนดระดับค่าคะแนนตามแบบ
ของ Likert Scale เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 สำหรับคำตอบที่เห็นด้วยมากที่สุด มาก ปานกลาง
น้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด ตามลำดับ

สำหรับการแจกแจงความถี่ในตาราง เพื่อการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์นั้นให้
ค่ามัชฌิมเลขคณิต ดังนี้

ทัศนคติที่ดี สำหรับค่าที่สูงกว่ามัชฌิมเลขคณิต

ทัศนคติไม่ดี สำหรับมัชฌิมเลขคณิตหรือค่าที่ต่ำกว่า

5. การทดสอบสมมติฐาน (test of hypothesis) เพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปร ใช้สถิติการทดสอบไคสแควร์ (Chi Square) ซึ่งมีสูตรดังนี้ (กานดา พูนลาภทวี, 2530)

$$\chi^2 = \sum_{i=1}^r \sum_{j=1}^k \frac{(O_{ij} - E_{ij})^2}{E_{ij}}$$

χ^2 = ค่าไคสแควร์

O_{ij} = ค่าความถี่ที่ได้จากการสังเกตหรือทดลอง (observation frequency)

E_{ij} = ความถี่ที่คาดคะเน (expected frequency)

หาค่า E_{ij} โดยใช้สูตร = $\frac{R \times K}{N}$

เมื่อ

R = ผลรวมของความถี่ในแถวนั้น

K = ผลรวมของความถี่ในคอลัมน์นั้น

N = ผลรวมของความถี่ทั้งหมด

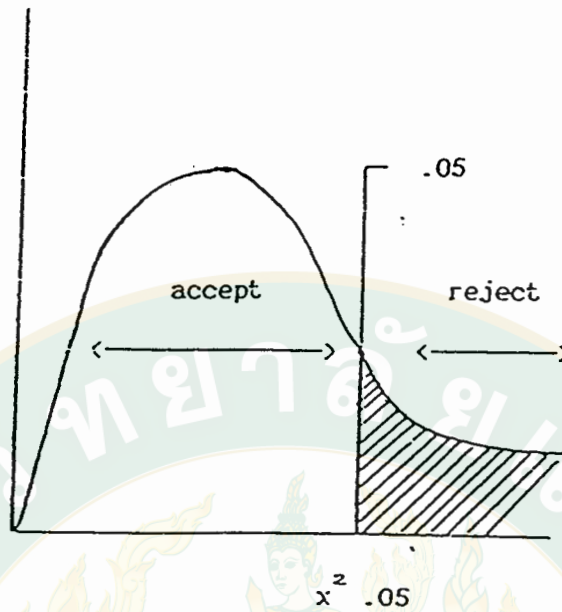
เมื่อคำนวณค่าไคสแควร์แล้วจะนำไปเปรียบเทียบค่าไคสแควร์ในตาราง การเปรียบเทียบจะต้องมีการกำหนดว่า จะเปรียบเทียบค่าที่มีนัยสำคัญในระดับใด และกำหนดองศาความเป็นอิสระ (degree of freedom) หรือ (df) โดยใช้สูตร

$$df = (r-1)(k-1)$$

กำหนดให้

r = จำนวนแถว

k = จำนวนคอลัมน์

ภาพที่ 3 ตำแหน่งค่าวิกฤตของไคสแควร์

กรณีใช้ระดับนัยสำคัญ .05 หมายความว่า เมื่อค่าของไคสแควร์ที่คำนวณได้มากกว่าค่าในตารางแล้ว ตัวแปรในแนวแกนตั้งและตัวแปรในแนวแกนนอนไม่เป็นอิสระต่อกัน (มีความสัมพันธ์กัน) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 แต่ถ้าค่าไคสแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่าในตารางแล้ว ตัวแปรในแนวแกนตั้งและตัวแปรในแนวแกนนอนจะเป็นอิสระต่อกัน (ไม่มีความสัมพันธ์กัน) ในระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

บทที่ 4

ผลการศึกษาวิจัยและข้อวิจารณ์ (RESULTS AND DISCUSSION)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งผลการศึกษาวิจัยและการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด โดยเสนอในเชิงพรรณนาในรูปของการอธิบายพร้อมตารางประกอบ

ตอนที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะคิดของสมาชิกที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์ โดยการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิดและการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์

จากการศึกษาสภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจ สังคม ความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จำนวน 327 คน จากทุกกลุ่มจำนวน 19 กลุ่ม ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ ปรากฏผลการศึกษาดังนี้

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม

จากการศึกษาพบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ซึ่งมีเพศชาย จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ (74.30) และเพศหญิง จำนวน 84 คน คิดเป็นร้อยละ (25.70) ซึ่งจะเห็นได้ว่าคนไทยยกย่องให้เพศชายเป็นหัวหน้าครอบครัว มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการหารายได้เลี้ยงครอบครัว จึงทำให้เพศชายสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์เป็นส่วนใหญ่ หากพิจารณาถึงอายุของสมาชิกสหกรณ์ จะเห็นได้ว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีอายุใกล้เคียงกัน คืออายุน้อยกว่า 35 ปีลงมา มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ (9.50) อายุตั้งแต่ 36-45 ปี มีจำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ (35.50) อายุตั้งแต่ 46-55 ปี มีจำนวน 119 คน คิดเป็นร้อยละ (36.40) ซึ่งถือว่าเป็นจำนวนที่มากที่สุด อายุตั้งแต่ 56-65 ปี มีจำนวน 54 คน

คิดเป็นร้อยละ (16.50) อายุตั้งแต่ 66 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ (2.10) ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุด

สมาชิกตัวอย่างจะมีอายุต่ำสุด 26 ปี และอายุสูงสุด 69 ปี หากพิจารณาโดยภาพรวมแล้วสมาชิกจะมีอายุเฉลี่ยประมาณ 46.95 ปี แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่อยู่ในวัยกลางคน ซึ่งเป็นวัยที่พร้อมด้วยกำลังกายกำลังสมองพร้อมที่จะสร้างครอบครัว และร่วมกิจกรรมเพื่อพัฒนางานสหกรณ์

ในด้านการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ พบว่าสมาชิกมีการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 - 6 มีจำนวน 251 คน คิดเป็นร้อยละ (76.76) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด การศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีจำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ (15.60) การศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรือระดับ ปวช. หรือ ปวส. มีจำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ (6.73) การศึกษาระดับอนุปริญญาถึงปริญญาตรีขึ้นไป มีจำนวน 2 คนคิดเป็นร้อยละ (0.61) ผู้ที่ไม่ได้รับการศึกษาอีกจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30) ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยมาก แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาและอุปสรรคที่สำคัญต่อการพัฒนางานสหกรณ์อีกประการหนึ่ง

ด้านระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลเป็นสมาชิกสหกรณ์น้อยกว่า 5 ปีลงมา จำนวน 181 คน คิดเป็นร้อยละ (55.35) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด รองลงมาเป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่ 6-10 ปี มีจำนวน 120 คน คิดเป็นร้อยละ (36.70) เป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่ 11-15 ปี มีจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ (3.67) เป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่ 16-20 ปี มีจำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ (2.76) เป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่ 21-25 ปี มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.61) เป็นสมาชิกสหกรณ์ตั้งแต่ 26-30 ปี มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.61) และเป็นสมาชิกสหกรณ์ 31 ปีขึ้นไป มีจำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30) ซึ่งเป็นจำนวนที่น้อยที่สุด ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ต่ำสุด 2 ปี และสูงสุด 35 ปี หากพิจารณาโดยรวมแล้วปรากฏว่าระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์โดยเฉลี่ยอยู่ในระหว่าง 6.41 ปี จะเห็นได้ว่าสมาชิกสหกรณ์แห่งนี้มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ในระยะปานกลาง

หมายเหตุ

สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จัดทะเบียนเป็นสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2511 เมื่อวันที่ 4 กรกฎาคม 2523 ต่อมาปี พ.ศ. 2533 ได้รับโอนสมาชิกจากสหกรณ์การเกษตรร้องกวาง จำกัด ที่อยู่ในพื้นที่อำเภอหนองม่วงไข่ อยู่ก่อนแล้ว

ตารางที่ 2 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านสังคม

ปัจจัยทางด้านสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
เพศ			
ชาย	243	74.30	
หญิง	84	25.70	
อายุ			
น้อยกว่า 35 ปี	31	9.50	ต่ำสุด 26 ปี
36 - 45 ปี	116	35.50	สูงสุด 69 ปี
46 - 55 ปี	119	36.40	$\bar{X} = 46.95$
56 - 65 ปี	54	16.50	SD = 8.98
66 ปีขึ้นไป	7	2.10	
ระดับการศึกษา			
ป.1 - ป.6	251	76.76	
ม.1 - ม.6	51	15.60	
ปวช. - ปวส.	22	6.73	
อนุปริญญา-ปริญญาตรีขึ้นไป	2	0.61	
อื่น ๆ (ไม่ได้รับการศึกษา)	1	0.30	
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก			
น้อยกว่า 5 ปีลงมา	181	55.35	
6 - 10 ปี	120	36.70	ต่ำสุด 2 ปี
11 - 15 ปี	12	3.67	สูงสุด 35 ปี
16 - 20 ปี	9	2.76	
21 - 25 ปี	2	0.61	$\bar{X} = 6.41$
26 - 30 ปี	2	0.61	SD = 4.36
31 ปีขึ้นไป	1	0.30	

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจ

รายได้ของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์

พบว่า สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการเกษตร มีรายได้หลักจากการปลูกพืช เช่น ข้าว ถั่วเหลือง เป็นต้น สำหรับรายได้ที่เกิดจากการเลี้ยงสัตว์ เช่น โค สุกร เป็ด ไก่ และปลา นั้นจะเป็นรายได้เพียงเล็กน้อย และยังมีรายได้นอกเหนือจากอาชีพการเกษตรที่ช่วยเหลือจุนเจือครอบครัวอีกทางหนึ่ง ได้แก่ รับจ้างหรือค้าขาย หากพิจารณาโดยภาพรวมของสมาชิกตัวอย่างทั้งหมดของสหกรณ์นี้แล้วจะเห็นว่า รายได้โดยเฉลี่ยต่อปีต่อครอบครัวของสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่ พบว่า รายได้น้อยกว่า 35,000 บาทลง มา มีจำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ (21.10) รายได้ตั้งแต่ 35,000 บาทถึง 70,000 บาท มีจำนวน 201 คน คิดเป็นร้อยละ (61.46) ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุด รายได้ตั้งแต่ 70,001 บาทถึง 105,000 บาท มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 11.62 รายได้ตั้งแต่ 105,001 บาทถึง 140,000 บาท มีจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ (4.60) รายได้ตั้งแต่ 140,001 บาทถึง 175,000 บาท มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.61) รายได้ตั้งแต่ 175,001 บาทขึ้นไป มีจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.61)

มีจำนวนตัวอย่างสมาชิกที่มีรายได้ต่ำสุดเพียง 7,000 บาท และมีรายได้สูงสุดถึง 200,000 บาท หากคิดโดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์จะมีรายได้เฉลี่ยครอบครัวละ 56,146.79 บาท เมื่อพิจารณารายการกระจายรายได้ ซึ่งแบ่งเป็นรายได้จากการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และรายได้อื่น นอกเหนือจากการเกษตรแล้ว พบว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีรายได้จากการปลูกพืชที่ต่ำกว่า 35,000 บาท มีจำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ (60.55) โดยมีรายได้เฉลี่ยจากการปลูกพืชเพียงครอบครัวละ 37,608.56 บาท รายได้จากการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ยครอบครัวละ 3,645.26 บาท ซึ่งเป็นอาชีพที่สมาชิกมีรายได้ค่อนข้างน้อยมาก ส่วนใหญ่สมาชิกจะมีรายได้จากอาชีพเลี้ยงสัตว์ที่ต่ำกว่า 35,000 บาท จำนวน 325 คน คิดเป็นร้อยละ (99.39) จะเห็นว่าสมาชิกมี รายได้เฉลี่ยจากการเลี้ยงสัตว์น้อยกว่ารายได้อื่น ๆ รายได้อื่น ๆ เช่น รับจ้าง หรือค้าขาย หรือเป็นรายได้นอกเหนือจากการเกษตร เฉลี่ยครอบครัวละ 14,892.96 บาท สมาชิกสหกรณ์จะมี รายได้นอกเหนือจากการเกษตร ซึ่งเป็นรายได้อื่น ๆ ต่ำกว่า 35,000 บาท จำนวน 305 คน คิดเป็นร้อยละ (93.27) จะเห็นว่าสมาชิกมีรายได้อื่นมากกว่าการเลี้ยงสัตว์ (ตารางที่ 3)

หากเปรียบเทียบรายได้ของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัดกับรายได้ของเกษตรกรทั่วไปในภาคเหนือ แล้วจะเห็นว่าเกษตรกรในภาคเหนือมีรายได้ดังนี้ (สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, 2540)

1. รายได้จากการเกษตรเฉลี่ยต่อครัวเรือน 35,764.22 บาท
2. รายได้อื่น ๆ เฉลี่ยต่อครัวเรือน 15,732.68 บาท

จะเห็นว่ารายได้เฉลี่ยของครัวเรือน สมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด นั้นใกล้เคียงกับเกษตรกรทั่วไปในภาคเหนือ

ตารางที่ 3 จำนวนและร้อยละของครอบครัวสมาชิก จำแนกตามรายได้

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
รายได้ของครอบครัวสมาชิก			
น้อยกว่า 35,000 บาทลงมา	69	21.10	ต่ำสุด 7,000 บาท
35,001 ถึง 70,000 บาท	201	61.46	สูงสุด 200,000 บาท
70,001 ถึง 105,000 บาท	38	11.62	$\bar{X} = 56,146.79$
105,001 ถึง 140,000 บาท	15	4.60	SD = 27,323.50
140,001 ถึง 175,000 บาท	2	0.61	
175,001 บาทขึ้นไป	2	0.61	
รายได้จากการปลูกพืช			
น้อยกว่า 35,000 บาทลงมา	198	60.55	ต่ำสุด 4,000 บาท
35,001 ถึง 70,000 บาท	101	30.89	สูงสุด 300,000 บาท
70,001 ถึง 105,000 บาท	24	7.34	$\bar{X} = 37,608.56$
105,001 ถึง 140,000 บาท	2	0.61	SD = 27,902.76
140,001 ถึง 175,000 บาท	-	-	
175,001 บาทขึ้นไป	2	0.61	
รายได้จากการเลี้ยงสัตว์			
น้อยกว่า 35,000 บาทลงมา	325	99.39	ต่ำสุด 1,000 บาท
35,001 ถึง 70,000 บาท	2	0.61	สูงสุด 45,000 บาท
			$\bar{X} = 3,645.26$
			SD = 6,624.19

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายได้ (บาท)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
รายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตร			
น้อยกว่า 35,000 บาทลงมา	305	93.27	ต่ำสุด 1,000 บาท
35,001 ถึง 70,000 บาท	19	5.81	สูงสุด 100,000 บาท
70,001 ถึง 105,000 บาท	3	0.92	$\bar{X} = 14,892.97$ $SD = 14.582.67$

ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร

เนื่องจากที่ดินเป็นปัจจัยการผลิตที่ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงของการประกอบอาชีพเกษตรกรรม จากการศึกษาพบว่าเนื้อที่ถือครอง เพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด พบว่า การถือครองที่ดินน้อยกว่า 5 ไร่ ลงมา มีจำนวน 62 คิดเป็นร้อยละ (19.00) รองลงมาการถือครองที่ดินตั้งแต่ 6 - 10 ไร่ มีจำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ (45.30) ซึ่งเป็นจำนวนการถือครองที่ดินสูงสุด การถือครองที่ดินตั้งแต่ 11 - 15 ไร่ มีจำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ (25.10) การถือครองที่ดินตั้งแต่ 16 - 20 ไร่ มีจำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ (9.10) การถือครองที่ดินตั้งแต่ 21 ไร่ขึ้นไป มีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ (1.50) การถือครองที่ดินของสมาชิกตัวอย่างสูงสุดจำนวน 25 ไร่ การถือครองที่ดินต่ำสุด จำนวน 2 ไร่ หากคิดโดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์นี้ถือครองที่ดินโดยเฉลี่ยคนละ 9.71 ไร่

สำหรับสิทธิการถือครองที่ดินของสมาชิกสหกรณ์ซึ่งเป็นการถือครองที่ดินโดยถูกต้องตามกฎหมาย และมีเอกสารสิทธิทางราชการออกให้เป็นหลักฐาน ซึ่งถือว่าเป็นที่ดินของตนเอง ผลการวิจัยพบว่า ถือครองที่ดินน้อยกว่า 5 ไร่ลงมา มีจำนวน 103 คน คิดเป็นร้อยละ (31.50) รองลงมาถือครองที่ดินตั้งแต่ 6 - 10 ไร่ จำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ (50.80) ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด ถือครองที่ดินตั้งแต่ 11 - 15 ไร่ จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ (15.00) ถือครองที่ดินตั้งแต่ 16 - 20 ไร่ จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ (2.40) ถือครองที่ดินตั้งแต่ 21 ไร่ขึ้นไป จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ (0.30) ซึ่งมีจำนวนน้อยที่สุด

ในส่วนของ การถือครองที่ดินโดยเช่าที่ดินเพื่อประกอบอาชีพการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์ ผลการวิจัยพบว่า มีการเช่าที่ดินทำกินน้อยกว่า 5 ไร่ลงมา มีจำนวน 267 คน คิดเป็นร้อยละ (81.65) ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด รองลงมาเป็นการเช่าที่ดินตั้งแต่ 6 - 10 ไร่ จำนวน

58 คน คิดเป็นร้อยละ (17.74) และการเช่าที่ดินตั้งแต่ 11 - 15 ไร่ จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.61) ซึ่งเป็นจำนวนน้อยที่สุด

การถือครองที่ดินที่ผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์ ซึ่งเป็นที่ดินที่ญาติพี่น้องให้ใช้ประโยชน์จากที่ดินว่างเปล่า และรวมถึงการทำกินในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิทางราชการ ผลการวิจัยพบว่า ถือครองที่ดินน้อยกว่า 5 ไร่ลงมา จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ (98.80) ซึ่งเป็นจำนวนสูงสุด รองลงมาถือครองที่ดินตั้งแต่ 6 - 10 ไร่ จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ (1.20) ถือว่าเป็นจำนวนต่ำสุด

ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองน้อยมาก ต้องเช่าผู้อื่นและทำกินในพื้นที่ของบุคคลอื่นหรือทำกินในพื้นที่ที่ไม่มีเอกสารสิทธิทางราชการออกให้ (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4 จำนวนและร้อยละของสมาชิกสหกรณ์ จำแนกตามขนาดเนื้อที่ถือครองที่ดิน

เนื้อที่ถือครอง (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
ขนาดเนื้อที่ถือครองเพื่อการเกษตร			
น้อยกว่า 5 ไร่	62	19.00	ต่ำสุด 2 ไร่
6 - 10 ไร่	148	45.30	สูงสุด 25 ไร่
11 - 15 ไร่	82	25.10	$\bar{X} = 9.71$
16 - 20 ไร่	30	9.10	SD = 4.75
21 ไร่ขึ้นไป	5	1.50	
มีกรรมสิทธิในที่ดินของสมาชิกสหกรณ์			
น้อยกว่า 5 ไร่	103	31.50	ต่ำสุด 1 ไร่
6 - 10 ไร่	166	50.80	สูงสุด 25 ไร่
11 - 15 ไร่	49	15.00	$\bar{X} = 7.65$
16 - 20 ไร่	8	2.40	SD = 3.95
21 ไร่ขึ้นไป	1	0.30	

ตารางที่ 4 (ต่อ)

เนื้อที่ถือครอง (ไร่)	จำนวน (คน)	ร้อยละ	หมายเหตุ
การเช่าที่ดินของสมาชิกสหกรณ์			
น้อยกว่า 5 ไร่	267	81.65	ต่ำสุด 1 ไร่
6 - 10 ไร่	58	17.74	สูงสุด 12 ไร่
11 - 15 ไร่	2	0.61	$\bar{X} = 1.93$
16 - 20 ไร่	-	-	SD = 3.58
ที่ดินที่ผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์			
ไม่มีที่ดินให้ใช้ทำประโยชน์	-	-	ต่ำสุด 1 ไร่
น้อยกว่า 5 ไร่	323	98.80	สูงสุด 8 ไร่
6 - 10 ไร่	4	1.20	$\bar{X} = 0.14$
11 - 15 ไร่	-	-	SD = 0.91

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านความรู้ ความเข้าใจ

จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นนั้น สมาชิกสหกรณ์ต้องมีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ ซึ่งความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการ สหกรณ์นั้นเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง สำหรับสมาชิกสหกรณ์ จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิกจำนวน 327 คน ที่ได้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ปรากฏผลดังนี้

1. สหกรณ์คืออะไร
 - 1.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 299 คน คิดเป็นร้อยละ (91.40)
 - 1.2 ตอบผิด จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ (8.60)
2. สหกรณ์เป็นของใคร
 - 2.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ (66.40)
 - 2.2 ตอบผิด จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ (33.60)

3. สหกรณ์การเกษตรมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอย่างไร
 - 3.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 321 คน คิดเป็นร้อยละ (98.20)
 - 3.2 ตอบผิด จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80)
4. บุคคลประเภทใดที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้
 - 4.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ (98.50)
 - 4.2 ตอบผิด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ (1.50)
5. การจัดตั้งสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร
 - 5.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 278 คน คิดเป็นร้อยละ (85.00)
 - 5.2 ตอบผิด จำนวน 49 คน คิดเป็นร้อยละ (15.00)
6. สมาชิกมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมอย่างไร
 - 6.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 302 คน คิดเป็นร้อยละ (92.40)
 - 6.2 ตอบผิด จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ (7.60)
7. สมาชิกสหกรณ์การเกษตร สามารถมอบให้คนอื่นไปออกเสียงแทนได้หรือไม่
 - 7.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 294 คน คิดเป็นร้อยละ (89.90)
 - 7.2 ตอบผิด จำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ (10.10)
8. เมื่อสหกรณ์มีกำไรสุทธิต้องจัดสรรโดยใคร
 - 8.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 237 คน คิดเป็นร้อยละ (72.50)
 - 8.2 ตอบผิด จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ (27.50)
9. เงินปันผลตามหุ้นขึ้นกับอะไร
 - 9.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 295 คน คิดเป็นร้อยละ (90.20)
 - 9.2 ตอบผิด จำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ (9.80)
10. เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจขึ้นกับอะไร
 - 10.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 298 คน คิดเป็นร้อยละ (91.13)
 - 10.2 ตอบผิด จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ (8.87)
11. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ได้มาโดยวิธี
 - 11.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 322 คน คิดเป็นร้อยละ (98.50)
 - 11.2 ตอบผิด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ (1.50)

12. บุคคลที่มีความสำคัญที่สุด ที่จะทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จคือใคร

12.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 323 คน คิดเป็นร้อยละ (98.80)

12.2 ตอบผิด จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ (1.20)

13. สิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์

13.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ (60.90)

13.2 ตอบผิด จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ (39.10)

14. หน้าที่ของสมาชิกที่พึงกระทำต่อสหกรณ์

14.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 292 คน คิดเป็นร้อยละ (89.30)

14.2 ตอบผิด จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ (10.70)

15. ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์

15.1 ตอบถูกต้องที่สุด จำนวน 293 คน คิดเป็นร้อยละ (89.60)

15.2 ตอบผิด จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ (10.40)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบว่าตอบแบบสอบถามถูกต้องที่สุดเกินกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป แสดงว่าสมาชิกของสหกรณ์มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ค่อนข้างดี โดยเฉพาะเข้าใจเกี่ยวกับ

1. สหกรณ์คืออะไร ตอบถูกร้อยละ 91.40
2. วัตถุประสงค์ของสหกรณ์การเกษตรตอบถูกร้อยละ 98.20
3. บุคคลที่จะเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตร ตอบถูกร้อยละ 98.50
4. จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสหกรณ์ ตอบถูกร้อยละ 85.00
5. การออกเสียงในที่ประชุมของสมาชิก ตอบถูกร้อยละ 92.40
6. สมาชิกสหกรณ์มอบหมายให้ผู้อื่นออกเสียงแทน ตอบถูกร้อยละ 89.90
7. เงินปันผลตามหุ้นที่ได้รับ ตอบถูกร้อยละ 90.20
8. เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจ ตอบถูกร้อยละ 91.13
9. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ ตอบถูกร้อยละ 98.50
10. บุคคลที่ทำให้สหกรณ์ประสบความสำเร็จ ตอบถูกร้อยละ 98.80
11. หน้าที่ของสมาชิก ตอบถูกร้อยละ 89.30
12. ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์ ตอบถูกร้อยละ 89.60

สำหรับคำถามที่สมาชิก ตอบถูกต่ำกว่าร้อยละ 80 มีดังนี้

1. สหกรณ์เป็นของใคร ตอบถูกร้อยละ 66.40 ซึ่งมีสมาชิกเข้าใจว่าสหกรณ์เป็นของรัฐบาลโดยมีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบ และบางส่วนเข้าใจสับสนคิดว่าเป็นของคณะกรรมการดำเนินการ

2. การจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์ ตอบถูกร้อยละ 72.50 ซึ่งสมาชิกเข้าใจว่าคณะกรรมการดำเนินการเป็นผู้จัดสรร ทั้งนี้อาจเนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการได้พิจารณาจัดสรรกำไรสุทธิเป็นเบื้องต้น เพื่อนำเสนอให้ที่ประชุมใหญ่แห่งบรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกได้พิจารณาจัดสรร จึงทำให้สมาชิกบางส่วนเข้าใจว่าการจัดสรรกำไรสุทธิของสหกรณ์นั้นเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการ

3. สิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์ ตอบถูกร้อยละ 60.90 ยังมีสมาชิกบางส่วนเข้าใจว่าสมาชิกสหกรณ์มีสิทธิในการถือหุ้นโดยไม่จำกัดจำนวน (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5 จำนวนร้อยละของสมาชิก จำแนกตามปัจจัยด้านความรู้ ความเข้าใจ

คำถาม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์				
สหกรณ์คืออะไร	299	91.40	28	8.60
สหกรณ์เป็นของใคร	217	66.40	110	33.60
วัตถุประสงค์ที่สำคัญของสหกรณ์การเกษตร	321	98.20	6	1.80
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์				
บุคคลที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้	322	98.50	5	1.50
สิทธิในการออกเสียงในที่ประชุม	302	92.40	25	7.60
การมอบหมายให้ผู้อื่นไปใช้สิทธิออกเสียงแทน	294	89.90	33	10.10
กำไรที่สหกรณ์ได้รับเป็นของใคร	237	72.50	90	27.50
เงินปันผลตามหุ้นที่ได้รับขึ้นอยู่กับอะไร	295	90.20	32	9.80

ตารางที่ 5 (ต่อ)

คำถาม	ตอบถูก		ตอบผิด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เงินเฉลี่ยคืนที่ได้รับขึ้นอยู่กับอะไร	298	91.13	29	8.87
คณะกรรมการดำเนินการได้มาโดยวิธีใด	322	98.50	5	1.50
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์				
จุดมุ่งหมายของการจัดตั้งสหกรณ์	278	85.00	49	15.00
บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จ	323	98.80	4	1.20
ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์				
สิทธิของสมาชิกที่พึงได้รับจากสหกรณ์	199	60.90	128	39.10
หน้าที่ของสมาชิก	292	89.30	35	10.70
ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์	293	89.60	34	10.40

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านจิตวิทยา

ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์

ได้แบ่งการพิจารณาทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ในด้านต่าง ๆ รวม 3 ด้าน คือ ทัศนคติด้านการดำเนินงานของสหกรณ์ ด้านบุคคล ด้านระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิกจำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จากการศึกษา พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่มีทัศนคติต่าง ๆ ดังนี้

1. ประโยชน์ที่ได้รับจากการประชุม
 - 1.1 น้อยที่สุด จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30)
 - 1.2 น้อย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ (1.20)
 - 1.3 ปานกลาง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ (3.10)
 - 1.4 มาก จำนวน 169 คน คิดเป็นร้อยละ (51.70)
 - 1.5 มากที่สุด จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ (43.70)
2. ปริมาณการถือหุ้นตามที่สหกรณ์กำหนด
 - 2.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.2 น้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.3 ปานกลาง จำนวน 42 คน คิดเป็นร้อยละ (12.80)
 - 2.4 มาก จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ (52.00)
 - 2.5 มากที่สุด จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ (35.20)
3. ความมั่นคงในการฝากเงินไว้กับสหกรณ์
 - 3.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 3.2 น้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 3.3 ปานกลาง จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ (20.80)
 - 3.4 มาก จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ (34.90)
 - 3.5 มากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ (44.30)
4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์
 - 4.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 4.2 น้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30)
 - 4.3 ปานกลาง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ (35.20)
 - 4.4 มาก จำนวน 158 คน คิดเป็นร้อยละ (48.30)
 - 4.5 มากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ (16.20)
5. จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืม
 - 5.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

5.2 น้อย	จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ (19.90)
5.3 ปานกลาง	จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ (15.90)
5.4 มาก	จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ (59.30)
5.5 มากที่สุด	จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ (4.90)

6. อัตราดอกเบี้ยจากเงินให้กู้ที่สหกรณ์คิดจากสมาชิก

6.1 น้อยที่สุด	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
6.2 น้อย	จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.60)
6.3 ปานกลาง	จำนวน 108 คน คิดเป็นร้อยละ (33.00)
6.4 มาก	จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ (30.30)
6.5 มากที่สุด	จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ (36.10)

7. สินค้าที่สหกรณ์จัดมาจำหน่าย

7.1 น้อยที่สุด	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
7.2 น้อย	จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80)
7.3 ปานกลาง	จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ (33.60)
7.4 มาก	จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ (30.30)
7.5 มากที่สุด	จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ (34.30)

8. ราคาสินค้าของสหกรณ์

8.1 น้อยที่สุด	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
8.2 น้อย	จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.60)
8.3 ปานกลาง	จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ (34.90)
8.4 มาก	จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ (29.40)
8.5 มากที่สุด	จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ (35.10)

9. การรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์

9.1 น้อยที่สุด	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
9.2 น้อย	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น

9.3 ปานกลาง	จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ (27.80)
9.4 มาก	จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ (28.50)
9.5 มากที่สุด	จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ (43.70)

10. การให้การสงเคราะห์และสวัสดิการของสหกรณ์

10.1 น้อยที่สุด	ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
10.2 น้อย	จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30)
10.3 ปานกลาง	จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ (33.60)
10.4 มาก	จำนวน 191 คน คิดเป็นร้อยละ (58.40)
10.5 มากที่สุด	จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ (7.70)

แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในระดับปานกลางค่อนข้างไปทางมาก (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานสหกรณ์

ทัศนคติ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ความรู้ ความเข้าใจและประโยชน์ที่ได้รับจาก การประชุม	143	43.70	169	51.70	10	3.10	4	1.20	1	0.30
ปริมาณการถือหุ้นตามที่สหกรณ์กำหนด	115	35.20	170	52.00	42	12.80	-	-	-	-
ความมั่นคงในการฝากเงินกับสหกรณ์	145	44.30	114	34.90	68	20.80	-	-	-	-
อัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์	53	16.20	158	48.30	115	35.20	1	0.30	-	-
จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้ยืม	16	4.90	194	59.30	52	15.90	65	19.90	-	-
อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ของสหกรณ์	118	36.10	99	30.30	108	33.00	2	0.60	-	-
สินค้าที่สหกรณ์จัดมาจำหน่าย	112	34.30	99	30.30	110	33.60	6	1.80	-	-
ราคาสินค้าของสหกรณ์	115	35.10	96	29.40	114	34.90	2	0.60	-	-
การรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์	143	43.70	93	28.50	91	27.80	-	-	-	-
การให้การสงเคราะห์และสวัสดิการแก่สมาชิก	25	7.70	191	58.40	110	33.60	1	0.30	-	-

2. ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่า สมาชิกมีทัศนคติต่าง ๆ ดังนี้

1. การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ
 - 1.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 1.2 น้อย จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ (0.30)
 - 1.3 ปานกลาง จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ (30.00)
 - 1.4 มาก จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ (34.20)
 - 1.5 มากที่สุด จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ (35.00)
2. การปฏิบัติงานของผู้จัดการและพนักงาน
 - 2.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.2 น้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.3 ปานกลาง จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ (5.80)
 - 2.4 มาก จำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ (53.50)
 - 2.5 มากที่สุด จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ (40.70)
3. การรวบรวมผลผลิตของสหกรณ์
 - 3.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 3.2 น้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 3.3 ปานกลาง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ (32.40)
 - 3.4 มาก จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ (31.80)
 - 3.5 มากที่สุด จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ (35.80)

แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่มีต่อบุคคล ระเบียบ ข้อ บังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล ระเบียบ และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์

ทัศนคติ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการ	116	35.50	112	34.20	98	30.00	1	0.30	-	-
การปฏิบัติงานของผู้จัดการและพนักงาน	133	40.70	175	53.50	19	5.80	-	-	-	-
ระเบียบ ข้อบังคับ และมติต่าง ๆ ของสหกรณ์	117	35.80	104	31.80	106	32.40	-	-	-	-

3. ทักษะคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ จากการศึกษาพบว่าสมาชิกที่มีทัศนคติต่าง ๆ ดังนี้

1. อัตราเงินปันผล และเฉลี่ยคืนที่สหกรณ์จัดสรรให้แก่สมาชิก
 - 1.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 1.2 น้อย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80)
 - 1.3 ปานกลาง จำนวน 29 คน คิดเป็นร้อยละ (8.90)
 - 1.4 มาก จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ (83.80)
 - 1.5 มากที่สุด จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ (5.50)
2. สถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของสมาชิก
 - 2.1 น้อยที่สุด ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.2 น้อย ไม่มีผู้แสดงความคิดเห็น
 - 2.3 ปานกลาง จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ (11.90)
 - 2.4 มาก จำนวน 268 คน คิดเป็นร้อยละ (82.00)
 - 2.5 มากที่สุด จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ (6.10)

แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อผลประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์อยู่ในระดับมาก (ตารางที่ 8)

ตารางที่ 8 ทักษะคติของสมาชิกที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์

ทัศนคติ	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด	
	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่สหกรณ์										
จัดสรรให้แก่สมาชิก	18	5.50	274	83.80	29	8.90	6	1.80	-	-
ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต	20	6.10	268	82.00	39	11.90	-	-	-	-

การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ในครั้งนี้ได้กำหนดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมทั้งในด้านการบริหารงาน และการทำธุรกิจกับสหกรณ์ ตามรายละเอียดดังนี้

การมีส่วนร่วมในการประชุมของสหกรณ์

การประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์นับว่า เป็นกิจกรรมที่สำคัญของสหกรณ์อย่างหนึ่ง ทั้งนี้เพื่อให้สมาชิกมีการดำเนินกิจกรรมร่วมกัน โดยสหกรณ์จะจัดให้มีการประชุมกลุ่มสมาชิก ปีละประมาณ 4 ครั้ง การประชุมกลุ่มแต่ละครั้ง สมาชิกจะได้รับความรู้ ความเข้าใจในกิจการของสหกรณ์ พร้อมทั้งจะทำให้สมาชิกได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิกจำนวน 327 คน ปรากฏผลต่าง ๆ ดังนี้

1. การเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์

1.1 เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง	จำนวน 128 คน คิดเป็นร้อยละ (39.10)
1.2 เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง	จำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ (31.20)
1.3 เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง	จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ (26.90)
1.4 ไม่เข้าร่วมประชุมเลย	จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ (2.80)

2. การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม

2.1 แสดงความคิดเห็นทุกครั้ง	จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ (18.70)
2.2 แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง	จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ (19.90)
2.3 นานๆ ครั้งจึงจะแสดงความคิดเห็น	จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ (49.20)
2.4 ไม่เคยแสดงความคิดเห็น	จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ (12.20)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด เข้าร่วมประชุมกลุ่มทุกครั้งค่อนข้างน้อยมาก คือมีเพียงร้อยละ 39.10 เท่านั้น ส่วนการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุมกลุ่มทุกครั้ง มีจำนวนร้อยละ 18.70 เท่านั้น ส่วนใหญ่จะแสดงความคิดเห็นเป็นบางครั้ง ร้อยละ 49.20 (ตารางที่ 9)

ตารางที่ 9 จำนวนร้อยละของสมาชิก จำแนกตามกิจกรรม

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์		
เข้าร่วมประชุมทุกครั้ง	128	39.10
เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง	102	31.20
เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง	88	26.90
ไม่เข้าร่วมประชุมเลย	9	2.80
รวม	327	100
การแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม		
แสดงความคิดเห็นทุกครั้งในที่ประชุม	61	18.70
แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง	65	19.90
นาน ๆ ครั้งจึงจะแสดงความคิดเห็น	161	49.20
ไม่เคยแสดงความคิดเห็นเลย	40	12.20
รวม	327	100

หมายเหตุ สมาชิกที่ไม่เข้าร่วมประชุมกลุ่มเลยให้เหตุผลว่า ติดธุระอื่นที่จำเป็น

การมีส่วนร่วมในการถือหุ้น

การถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์เป็นกิจกรรมหนึ่งที่สมาชิกพึงกระทำ ทั้งนี้เนื่องจากเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะทำให้สหกรณ์มีทุนดำเนินงานเพิ่มสูงขึ้น และเป็นการสร้างความมั่นคงให้กับสหกรณ์ยิ่งขึ้น จากการศึกษาจากตัวอย่างสมาชิกจำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ถือหุ้นเพิ่มตามส่วนแห่งเงินกู้ และหุ้นประจำปีที่กำหนดและถือหุ้นเพิ่มตามความสมัครใจ จำนวน 240 คน คิดเป็นร้อยละ (73.40)
2. ถือหุ้นประจำปีเพิ่มตามที่กำหนด จำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ (17.10)
3. ถือหุ้นเพิ่มเฉพาะตามส่วนเงินกู้ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ (7.70)
4. ไม่ถือหุ้นเพิ่มเลย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ให้ความร่วมมือกับสหกรณ์เกี่ยวกับการถือหุ้นเพิ่มทุกอย่างที่สหกรณ์กำหนดถึงร้อยละ 73.40 ส่วนสมาชิกที่ไม่ยอมให้ความร่วมมือและมีเพียงร้อยละ 1.80 เท่านั้น

แสดงว่าสมาชิกส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในการระดมทุนกับสหกรณ์อยู่ในเกณฑ์ดี (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการถือหุ้นในสหกรณ์

การถือหุ้นเพิ่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถือหุ้นเพิ่มทั้งประจำปีและตามส่วนแห่งเงินกู้	240	73.40
ถือเฉพาะหุ้นประจำปี	56	17.10
ถือเฉพาะหุ้นตามส่วนแห่งเงินกู้	25	7.70
ไม่ถือหุ้นเพิ่มเลย	6	1.80
รวม	327	100

การมีส่วนร่วมในการฝากเงินไว้กับสหกรณ์

สหกรณ์เป็นเสมือนกับสถาบันการเงินของสมาชิก การที่สมาชิกรนำเงินไปฝากไว้กับสหกรณ์ถือว่าการประหยัดและสร้างฐานะให้กับสมาชิกผู้ฝากเงินได้ทางหนึ่ง และทำให้สหกรณ์มีเงินทุนเพื่อดำเนินธุรกิจต่าง ๆ ได้คล่องตัวยิ่งขึ้น สำหรับสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ได้ให้บริการด้านการรับฝากเงินมีจำนวน 2 ประเภท เช่น เงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จากการศึกษาสมาชิกตัวอย่าง จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ฝากทุกประเภท จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ (49.90)
2. ฝากเฉพาะเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ (41.90)
3. ฝากเฉพาะเงินฝากออมทรัพย์ จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ (2.10)
4. ไม่ฝากเงินกับสหกรณ์เลย จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ (6.10)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสมาชิกฝากเงินไว้กับสหกรณ์ทุกประเภทเงินฝากมีเพียงร้อยละ 49.90 และฝากเฉพาะเงินฝากประเภทออมทรัพย์พิเศษ มีจำนวนร้อยละ 41.90 สำหรับสมาชิกที่ไม่ยอมฝากเงินไว้กับสหกรณ์ให้เหตุผลว่าไม่มีเงินเหลือฝากทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าสมาชิกให้ความร่วมมือในการฝากเงินไว้กับสหกรณ์มาก (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการฝากเงินไว้กับสหกรณ์

การฝากเงิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ประเภทของเงินฝาก		
ฝากทั้งประเภทออมทรัพย์และออมทรัพย์พิเศษ	163	49.90
ฝากเฉพาะออมทรัพย์พิเศษ	137	41.90
ฝากเฉพาะออมทรัพย์	7	2.10
เหตุผลที่ไม่ฝากเงินกับสหกรณ์ไม่มีเงินเหลือฝาก	20	6.10
รวม	327	100

การมีส่วนร่วมในการกู้เงินและการส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์

การให้สินเชื่อของสหกรณ์ เป็นธุรกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยเหลือให้สมาชิกมีเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพการเกษตรในอัตราดอกเบี้ยต่ำ และมีกำหนดเวลาการชำระคืนที่เหมาะสมสอดคล้องกับการดำเนินการผลิตทางด้านเกษตร เงินที่สหกรณ์ให้สมาชิกกู้มีทั้งหมด 2 ประเภท คือ เงินกู้ระยะสั้น กับเงินกู้ระยะปานกลาง จากการศึกษาจากตัวอย่างสมาชิกทั้งหมด จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. สมาชิกมากู้เงินจากสหกรณ์ ดังนี้

1.1 กู้ทุกประเภททั้งระยะสั้นและระยะปานกลาง จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ (92.10)

1.2 กู้เฉพาะระยะสั้นเพียงอย่างเดียว จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ (6.10)

1.3 กู้เฉพาะระยะปานกลางเพียงอย่างเดียวไม่มี

1.4 ไม่กู้เลย จำนวน 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80)

2. สมาชิกส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์

2.1 ส่งชำระให้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นและดอกเบี้ย จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ (43.70)

2.2 ส่งชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ (34.90)

2.3 ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ (20.20)

2.4 ไม่ส่งชำระหนี้เลย จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ (1.20)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่ามีสมาชิกกู้เงินทุกประเภทจากสหกรณ์มากที่สุด จำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ (92.10) และมีสมาชิกที่ไม่ได้กู้เงินเลยมีเพียง 6 คน คิดเป็นร้อยละ (1.80) เท่านั้น

สำหรับการส่งชำระคืนเงินกู้แก่สหกรณ์ พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ส่งชำระคืนได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย มีเพียง 143 คน คิดเป็นร้อยละ (43.70) เท่านั้น และมีสมาชิกที่ส่งคืนได้เฉพาะดอกเบี้ยและต้นเงินกู้เพียงบางส่วน 114 คน คิดเป็นร้อยละ (34.90) ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ย 66 คน คิดเป็นร้อยละ (20.20) แต่ผู้ที่ไม่ยอมส่งชำระเลยมีเพียง 4 คน คิดเป็นร้อยละ (1.20) เท่านั้น (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการกู้เงินและการส่งชำระคืนเงินแก่สหกรณ์

กิจกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การกู้เงินจากสหกรณ์		
กู้ทุกประเภททั้งเงินกู้ระยะสั้นและระยะปานกลาง	301	92.10
กู้เฉพาะเงินกู้ระยะสั้นเพียงอย่างเดียวเท่านั้น	20	6.10
กู้เฉพาะเงินกู้ระยะปานกลางเพียงอย่างเดียวเท่านั้น	-	-
ไม่กู้เงินจากสหกรณ์	6	1.80
รวม	327	100
การส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์		
ส่งชำระได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย	143	43.70
ส่งชำระดอกเบี้ยและต้นเงินบางส่วน	114	34.90
ส่งได้เฉพาะดอกเบี้ยเท่านั้น	66	20.20
ไม่ส่งชำระหนี้เลย	4	1.20
รวม	327	100

การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันซื้อสินค้าทั่วไปของสหกรณ์

สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ได้จัดหาสินค้าต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการผลิตและต่อการดำรงชีพของสมาชิกมาจำหน่าย เพื่อให้สมาชิกได้ใช้สินค้าที่มีคุณภาพดี ราคายุติธรรม ผลการดำเนินงานธุรกิจนี้ของสหกรณ์ จากการศึกษาจากตัวอย่างสมาชิก จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ซื้อเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย จำนวน 132 คน คิดเป็นร้อยละ (40.40)
2. ซื้อสินค้าเพียงบางอย่าง จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ (35.20)
3. ซื้อเฉพาะปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืช หรือสินค้าอื่นเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่ง จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ (6.40)
4. ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย จำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ (18.00)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่าสมาชิกที่สนใจและซื้อสินค้าจากสหกรณ์เกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 40.40 และซื้อสินค้าจากสหกรณ์เพียงบางอย่าง คิดเป็นร้อยละ 35.20 สำหรับสมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย คิดเป็นร้อยละ 18.00 ให้เหตุผลว่าสหกรณ์ไม่มีสินค้าที่ต้องการ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อสินค้าจากสหกรณ์

การซื้อสินค้า	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการซื้อสินค้าจากสหกรณ์		
ซื้อเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย	132	40.40
ซื้อสินค้าเพียงบางอย่าง	115	35.20
ซื้อเฉพาะปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืชหรือสินค้าเพียงอย่างเดียว	21	6.40
ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย	59	18.00
รวม	327	100

หมายเหตุ สาเหตุที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลย เนื่องจากสหกรณ์ไม่มีสินค้าที่ต้องการ

การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงของสหกรณ์

การจัดการน้ำมันเชื้อเพลิงมาจำหน่ายให้แก่สมาชิกของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ซึ่งทางสหกรณ์ได้จัดหาน้ำมันดีเซลและน้ำมันหล่อลื่นมาจำหน่าย จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิก จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ซื้อน้ำมันทุกชนิดที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ (26.60)

2. ซื้อเฉพาะน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียว จำนวน 151 คน คิดเป็นร้อยละ (46.20)

3. ซื้อเฉพาะน้ำมันหล่อลื่นเท่านั้น จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ (21.70)

4. ไม่ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์ จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ (5.50)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบว่าสมาชิกส่วนใหญ่ซื้อเฉพาะน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 46.20 แต่โดยรวมแล้วสมาชิกให้ความร่วมมือกับธุรกิจนี้ค่อนข้างสูง เพราะว่ามีสมาชิกที่ไม่ซื้อน้ำมันจากสหกรณ์เลยเพียง ร้อยละ 5.50 เท่านั้น สำหรับผู้ไม่ซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์ให้เหตุผล คือไม่มียานพาหนะกับระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ห่างไกลและไม่สะดวกที่จะเดินทางมาใช้บริการธุรกิจนี้ของสหกรณ์ (ตารางที่ 14)

ตารางที่ 14 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์

การใช้บริการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การใช้บริการน้ำมันเชื้อเพลิงจากสหกรณ์		
ซื้อน้ำมันทุกชนิดที่สหกรณ์มีจำหน่าย	87	26.60
ซื้อเฉพาะน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียว	151	46.20
ซื้อเฉพาะน้ำมันหล่อลื่นเท่านั้น	71	21.70
ไม่ซื้อเลย	18	5.50
รวม	327	100

หมายเหตุ สาเหตุที่สมาชิกไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์ เพราะที่ไม่มียานพาหนะ และระยะทางจากบ้านถึงสหกรณ์ห่างไกลไม่สะดวกที่จะมาใช้บริการ

การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันขาย

ตามที่สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ได้ดำเนินการรวบรวมพืชผลการเกษตร อันเป็นผลผลิตจากสมาชิกเพื่อจำหน่ายให้ได้ราคาที่ยุติธรรม การซึ่งตรงที่ได้มาตรฐาน ทั้งนี้เนื่องจากสหกรณ์แห่งนี้มีวัสดุอุปกรณ์ เช่น ฉางข้าว ลานตาก เครื่องซัง เครื่องอบลดความชื้น จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลือง และพืชอื่นที่ผลิตได้ทั้งหมด จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ (74.30)
2. ขายข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองหรือพืชอื่น ที่ผลิตได้เพียงบางส่วน จำนวน 65 คน คิดเป็นร้อยละ (19.90)
3. ขายเฉพาะข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองหรือพืชอื่นที่ผลิตได้เพียงอย่างเดียว จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ (1.50)
4. ไม่ขายให้กับสหกรณ์เลย จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ (4.30)

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น พบว่าสมาชิกสนใจที่จะนำพืชผลการเกษตรที่ผลิตได้นำมาขายให้กับสหกรณ์สูงถึงร้อยละ 74.30 มีสมาชิกที่ไม่นำผลผลิตผลการเกษตรมาขายให้กับสหกรณ์เพียงร้อยละ 4.30 เท่านั้น ทั้งนี้สาเหตุที่สมาชิกไม่ยอมนำผลผลิตผลการเกษตรมาจำหน่ายให้กับสหกรณ์ เนื่องจากไม่มีผลผลิตเหลือไว้ขาย หรือมีพ่อค้ามารับซื้อถึงบ้านเพียงเล็กน้อยเท่านั้น (ตารางที่ 15) (พืชอื่น หมายถึง ข้าวโพดและถั่วเขียว ซึ่งมีการผลิตเพียงเล็กน้อย)

ตารางที่ 15 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการขายผลผลิตการเกษตรให้สหกรณ์

การขายผลผลิต	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการขายผลผลิตการเกษตรให้สหกรณ์		
ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองและพืชอื่นทั้งหมดให้สหกรณ์	243	74.30
ขายข้าวเปลือกหรือถั่วเหลือง หรือพืชอื่นบางส่วนให้สหกรณ์	65	19.90
ขายเฉพาะข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองหรือพืชอื่นเพียงอย่างเดียวให้สหกรณ์	5	1.50
ไม่ขายให้กับสหกรณ์เลย	14	4.30
รวม	327	100

หมายเหตุ สาเหตุที่สมาชิกไม่นำผลผลิตการเกษตรมาจำหน่ายให้กับสหกรณ์ เนื่องจากไม่มีผลผลิตเหลือไว้ขาย หรือมีพ่อค้ามารับซื้อถึงบ้าน

การมีส่วนร่วมในธุรกิจน้ำดื่มของสหกรณ์

ตามที่สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ได้ดำเนินการผลิตน้ำสะอาด เพื่อจำหน่ายให้สมาชิกใช้ดื่มกิน โดยสหกรณ์เป็นผู้จัดหาเครื่องผลิตน้ำสะอาดมาติดตั้งแล้วผลิตน้ำสะอาดออกจำหน่าย จากการศึกษาตัวอย่างสมาชิกสหกรณ์ จำนวน 327 คน ปรากฏผลดังนี้

1. ซื้อทุกครั้งที่ต้องการใช้น้ำดื่ม จำนวน 172 คน คิดเป็นร้อยละ (52.60)
2. ซื้อบางครั้งแต่บ่อยครั้ง จำนวน 106 คน คิดเป็นร้อยละ (32.40)
3. ซื้อบางครั้งเวลาไปติดต่อสหกรณ์ จำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ (11.90)
4. ไม่ซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์เลย จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ (3.10)

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่า สมาชิกสหกรณ์ส่วนมากซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์ทุกครั้งที่ต้องการใช้น้ำดื่ม คิดเป็นร้อยละ 52.60 มีสมาชิกที่ไม่ซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์เลยเพียงร้อยละ 3.10 เท่านั้น สาเหตุมาจากสมาชิกเหล่านี้ไม่เคยซื้อน้ำดื่มใช้ในครัวเรือน และบางรายมีสถานที่เก็บหรือมีเครื่องมือผลิตน้ำสะอาดไว้ใช้ในครัวเรือน (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 จำนวนและร้อยละของสมาชิก จำแนกตามการซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์

การซื้อน้ำดื่ม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปริมาณการซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์		
ซื้อทุกครั้งที่ต้องการใช้น้ำดื่มในครัวเรือน	172	52.60
ซื้อบางครั้งแต่บ่อยครั้ง	106	32.40
ซื้อบางครั้งเวลาไปติดต่อสหกรณ์	39	11.90
ไม่ซื้อเลย	10	3.10
รวม	327	100

หมายเหตุ สาเหตุที่สมาชิกไม่ซื้อน้ำดื่มจากสหกรณ์ไปใช้ในครัวเรือน เนื่องจากไม่เคยซื้อน้ำดื่มใช้ในครัวเรือนและบางรายมีสถานที่เก็บ หรือมีเครื่องมือผลิตน้ำสะอาดไว้ใช้ในครัวเรือนเพียงพอแล้ว

ตอนที่ 2 การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ในด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมต่างๆ ของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยได้กำหนด โดยใช้ระบบการให้คะแนนในแต่ละกิจกรรม และนำผลที่ได้มาแจกแจงความถี่เพื่อหาความสัมพันธ์ โดยใช้ค่าร้อยละ (percentage) จากตัวอย่างสมาชิกทั้งหมด จำนวน 327 คน พบว่าสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากถึงจำนวน 183 คน คิดเป็นร้อยละ (55.96) ส่วนสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมน้อย มีจำนวนทั้งสิ้น 144 คน คิดเป็นร้อยละ (44.04)

การหาความสัมพันธ์ของตัวแปรเพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งข้อสมมติฐานเพื่อการทดสอบ โดยใช้ค่าไคสแควร์ (chi-square) ในการทดสอบความเป็นอิสระ (test of independence) ซึ่งปรากฏผลการศึกษาดังนี้

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า สมาชิกเพศชายมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ คือ (ตารางที่ 17)

1. มีส่วนร่วมน้อย จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ (38.83)
2. มีส่วนร่วมมาก จำนวน 116 คน คิดเป็นร้อยละ (35.47)

ส่วนสมาชิกเพศหญิง ที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ คือ

1. มีส่วนร่วมน้อย จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ (14.10)
2. มีส่วนร่วมมาก จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ (11.60)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.15640 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2 0.05 = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองเป็นอิสระต่อกัน โดยไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญกันทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างเพศของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ ไม่มีความสัมพันธ์กัน จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมมากกว่าสมาชิกเพศหญิง

ผลจากการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรชา (2531) ที่พบว่าเพศของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่า สมาชิกที่มีอายุน้อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อยคือ คิดเป็นร้อยละ (9.50) สมาชิกที่มีส่วนร่วมมากจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ (4.00)

สำหรับสมาชิกสหกรณ์ที่มีอายุมาก มีแนวโน้มต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไปในทิศทางเดียวกันกับสมาชิกที่มีอายุน้อย คือสมาชิกที่มีอายุมากมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ (1.50) และมีส่วนร่วมในกิจกรรมมากจำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ (0.60) (ตารางที่ 17)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้วพบว่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 9.43072 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 9.488$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 4 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างอายุของสมาชิกสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ จึงไม่ยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของพรศักดิ์ พัชรพจนานกรณ์ (2530) ที่พบว่าอายุของสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตรไม่มีความสัมพันธ์กัน

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีระดับการศึกษาต่ำ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 43.40 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็น ร้อยละ 33.30

สำหรับสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูง มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 0.30 และการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกลับไม่มีเลย (ตารางที่ 17)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้ว พบว่าค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 10.27828 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 9.488$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 4 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ มีความสัมพันธ์กันจึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูงจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของกรมพัฒนาชุมชน (2519) ที่พบว่า ผู้ที่มีระดับการศึกษาสูงเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการมากกว่าผู้ที่มีการศึกษาต่ำ

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกที่มีที่ดินการเกษตรมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

จากผลการวิเคราะห์ แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีขนาดที่ดินทำการเกษตรน้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 17.70 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 1.20

สำหรับสมาชิกสหกรณ์ที่มีขนาดที่ดินทำกินมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 0.30 แต่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 1.20 เท่านั้น (ตารางที่ 17)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระแล้วพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 58.41003 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 9.488$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 4 แสดงให้เห็นว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกันและมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ ซึ่งแสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างขนาดที่ดินทำการเกษตรของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ จีรพรรณ กาญจนจิตรา (2523) และของพรศักดิ์ โปธิอุโมงค์ (2538) ที่พบว่า ขนาดที่ดินทำการเกษตรเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อระดับของการมีส่วนร่วมของสังคม และการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์การเกษตร เช่นเดียวกับการศึกษาของ เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา (2531) ที่พบว่า ขนาดเนื้อที่ถือครองของสมาชิกมีความสัมพันธ์กับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกที่มีรายได้มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 12.20 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 8.90

สำหรับสมาชิกที่มีรายได้มาก การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย ซึ่งไม่มีเลย แต่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 6.10 เท่านั้น (ตารางที่ 17)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 20.84203 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 11.07$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 5 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างรายได้ของครอบครัวสมาชิกกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีรายได้มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ศิริวรรณ วงศ์สมบัติ (2533) พบว่ารายได้มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่ม เนื่องจากผู้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีย่อมจะมีเวลาในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม และไกรสิทธิ์ ชัยพรหม (2536) พบว่า รายได้ของสมาชิกกลุ่มเกษตรกรรมมีผลต่อความสำเร็จของกลุ่ม

**สมมติฐานที่ 6 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมใน
กิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็น
สมาชิกน้อย**

จากผลการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ พบว่า สมาชิกสหกรณ์ที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อยมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 35.50 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 19.90

สำหรับสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาก กลับมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อยนั้นไม่มีเลย และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 0.30 เท่านั้น (ตารางที่ 17)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระ แล้วพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 34.79477 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 12.59$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 6 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่เป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย

ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับการศึกษาของ ประจักษ์ สีนราช (2534) และ เกรียงศักดิ์ บัฒมเรา (2531) ที่พบว่า ระยะเวลาการเป็นสมาชิก กิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ

ตารางที่ 17 ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่เกี่ยวข้องทางด้านเศรษฐกิจและสังคมกับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
เพศ			
ชาย	127	116	243
(ร้อยละ)	38.83	35.47	74.30
หญิง	46	38	84
(ร้อยละ)	14.10	11.60	25.70
$\chi^2 = 0.15640$	df = 1	$\alpha = .69249$	
อายุ			
น้อย	18	13	31
(ร้อยละ)	5.50	4.00	9.50
มาก	5	2	7
(ร้อยละ)	1.50	0.60	2.10
$\chi^2 = 9.43072$	df = 4	$\alpha = 0.05119$	
ระดับการศึกษา			
ต่ำ	142	109	251
(ร้อยละ)	43.40	33.30	76.70
สูง	1	-	1
(ร้อยละ)	0.30	-	0.30
$\chi^2 = 10.27828$	df = 4	$\alpha = 0.03599$	
ขนาดที่ดินทำการเกษตร			
น้อย	58	4	62
(ร้อยละ)	17.70	1.20	18.90
มาก	1	4	5
(ร้อยละ)	0.30	1.20	1.50
$\chi^2 = 58.41003$	df = 4	$\alpha = 0.00000$	

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
รายได้			
น้อย	40	29	69
(ร้อยละ)	12.20	8.90	21.10
มาก	-	2	2
(ร้อยละ)	-	6.10	6.10
$\chi^2 = 20.84203$	df = 5	$\alpha = 0.00087$	
ระยะเวลาการเป็นสมาชิก			
น้อย	116	65	181
(ร้อยละ)	35.50	19.90	55.40
มาก	-	1	1
(ร้อยละ)	-	0.30	0.30
$\chi^2 = 34.79447$	df = 6	$\alpha = 0.00000$	
รวม	116	66	182
(ร้อยละ)	35.50	20.20	55.70

Chi-Square at level 0.05 ($\chi^2 .05 = 12.59$)

หมายเหตุ พิจารณาการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์เฉพาะสมาชิกที่แสดงความคิดเห็น

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์
มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มี
ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

จากผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีความรู้ ความเข้าใจใน
หลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ความ
เข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 29.40 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์
มาก คิดเป็นร้อยละ 13.10

สำหรับสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 23.50 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 33.90 (ตารางที่ 18)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 25.33914 ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ของสมาชิก กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน จึงเป็นการยอมรับสมมติฐานที่ว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

ตารางที่ 18 ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ความรู้ ความเข้าใจของสมาชิก	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
น้อย	96	43	139
(ร้อยละ)	29.40	13.10	42.50
มาก	77	111	188
(ร้อยละ)	23.50	33.90	57.40
$\chi^2 = 25.33914$	df = 1	$\alpha = 0.00000$	
รวม	173	154	327
ร้อยละ	52.90	47	99.90

Chi-Square at level 0.05 ($\chi^2_{.05} = 3.841$)

สมมติฐานที่ 8 สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

1. จากผลการวิเคราะห์ ทัศนคติของสมาชิกสหกรณ์ ที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติไม่ดีต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 48.60 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 5.50

สำหรับสมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 4.30 และสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 41.60 เท่านั้น (ตารางที่ 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 211.15761 ซึ่งมากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน

2. ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ จากผลการวิเคราะห์ พบว่าสมาชิกสหกรณ์ที่มีทัศนคติไม่ดีต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 47.70 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 10.70

สำหรับสมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 5.20 และสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 36.40 (ตารางที่ 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 152.56555 ซึ่งมากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคล และระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน

3. ทักษะคิดของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ จากผลการวิเคราะห์ พบว่า สมาชิกที่มีทัศนคติไม่ดีต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 9.80 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 7.30

สำหรับสมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 43.10 และสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 39.80 เท่านั้น (ตารางที่ 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 0.48702 ซึ่งมีค่าน้อยกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองมีความเป็นอิสระต่อกัน จึงไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ไม่มีความสัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิเคราะห์ สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์ จากข้อ 1, 2 และ 3 ข้างต้น พอสรุปได้ดังนี้ สมาชิกที่มีทัศนคติไม่ดีต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 48.30 และมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 7.30

สำหรับสมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย คิดเป็นร้อยละ 4.60 และสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มาก คิดเป็นร้อยละ 39.80 เท่านั้น (ตารางที่ 19)

เมื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ในการทดสอบความเป็นอิสระพบว่า ค่าไคสแควร์ (χ^2) ที่คำนวณได้เท่ากับ 189.40170 ซึ่งมากกว่าค่า χ^2 ที่กำหนดไว้ในตาราง ในระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ($\chi^2_{0.05} = 3.841$) และองศาความเป็นอิสระ (df) = 1 แสดงว่าตัวแปรทั้งสองไม่มีความเป็นอิสระต่อกัน จึงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญยิ่งทางสถิติ แสดงว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่ดีต่อสหกรณ์ กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มีความสัมพันธ์กัน จึงยอมรับสมมติฐานที่ว่า สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

ตารางที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์

ทัศนคติของสมาชิก	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์			
ไม่ดี	159	18	177
(ร้อยละ)	48.60	5.50	54.10
ดี	14	136	150
(ร้อยละ)	4.30	41.60	45.90
	$\chi^2 = 211.15761$	df = 1	$\alpha = 0.00000$
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์			
ไม่ดี	156	35	191
(ร้อยละ)	47.70	10.70	58.40
ดี	17	119	136
(ร้อยละ)	5.20	36.40	41.60
	$\chi^2 = 152.56555$	df = 1	$\alpha = 0.00000$
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์			
ไม่ดี	32	24	56
(ร้อยละ)	9.80	7.30	17.10
ดี	141	130	271
(ร้อยละ)	43.10	39.80	82.90
	$\chi^2 = 0.48702$	df = 1	$\alpha = 0.51474$

ตารางที่ 19 (ต่อ)

ทัศนคติของสมาชิก	การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์		รวม
	มีส่วนร่วมน้อย	มีส่วนร่วมมาก	
ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์			
ไม่ดี	158	24	182
(ร้อยละ)	48.30	7.30	55.60
ดี	15	130	145
(ร้อยละ)	4.60	39.80	44.40
$\chi^2 = 189.40170$	df = 1	$\alpha = .00000$	
รวม	173	154	327
(ร้อยละ)	52.90	47.10	100

Chi-Square at level 0.05 ($\chi^2 .05 = 3.841$)

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

(SUMMARY AND RECOMMENDATIONS)

สรุปผลการวิจัย

(Summary)

จากการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ ซึ่งสามารถสรุปผลได้ดังนี้

1. สภาพทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ ปรากฏผลดังนี้

1.1 เพศของสมาชิกสหกรณ์ ปรากฏว่าสมาชิกสหกรณ์เป็นเพศชายร้อยละ 74.30 มากกว่าเพศหญิง ซึ่งสมาชิกเพศหญิงมีเพียง ร้อยละ 25.70

1.2 อายุของสมาชิกสหกรณ์อยู่ระหว่าง 46-55 ปี เป็นส่วนมาก และมีอายุโดยเฉลี่ยประมาณ 46.95 ปี

1.3 ระดับการศึกษาของสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ เนื่องจากมีระดับการศึกษาอยู่ในระดับประถมศึกษาชั้นปีที่ 1 ถึงปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ (76.76)

1.4 ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์ ส่วนใหญ่เข้าเป็นสมาชิกในระยะเวลาน้อยกว่า 5 ปี คิดเป็นร้อยละ (55.35)

1.5 ขนาดการถือครองที่ดิน และการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตรของสมาชิกสหกรณ์อยู่ระหว่าง 6 - 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ (45.30) และโดยเฉลี่ยแล้วสมาชิกสหกรณ์จะมีที่ดินเพื่อการเกษตรถือครองเพียง 9.708 ไร่ต่อครอบครัว โดยแยกการถือครองที่ดินได้ ดังนี้

1.5.1 การถือครองที่ดินโดยถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่งมีเอกสารสิทธิทางราชการออกให้ มีจำนวนสูงสุดระหว่าง 6-10 ไร่ต่อครอบครัว คิดเป็นร้อยละ (50.80)

1.5.2 การถือครองที่ดินโดยการเช่าจากผู้อื่น มีจำนวนสูงสุดที่ 5 ไร่ลงมา คิดเป็นร้อยละ (81.65)

1.5.3 การถือครองที่ดินจากผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์โดยไม่คิดค่าเช่า หรือเช่าทำประโยชน์ในที่ดินว่างเปล่า ซึ่งรวมถึงการทำกินในที่ดินที่ไม่มีเอกสารสิทธิของราชการออกให้ มีจำนวนสูงสุดที่ 5 ไร่ลงมา คิดเป็นร้อยละ (98.80)

1.6 รายได้ของครอบครัวสมาชิกสหกรณ์ มีรายได้เฉลี่ยปีละ 56,146.789 บาทต่อครอบครัว ซึ่งรายได้หลักส่วนใหญ่ปรากฏดังนี้

1.6.1 รายได้จากการปลูกพืชเฉลี่ยปีละ 37,608.563 บาท คิดเป็นร้อยละ (66.98)

1.6.2 รายได้จากการเลี้ยงสัตว์เฉลี่ยปีละ 3,645.260 บาท คิดเป็นร้อยละ (6.49)

1.6.3 รายได้อื่น ๆ เช่น รับจ้างหรือค้าขายเฉลี่ยปีละ 14,892.966 บาท คิดเป็นร้อยละ (26.53)

2. ในด้านความรู้ ความเข้าใจของสมาชิกจากการศึกษา ปรากฏผลดังนี้

2.1 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย และวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 85.33

2.2 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักและวิธีการสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 90.45

2.3 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดตั้งสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 91.90

2.4 ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ และประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ คิดเป็นร้อยละ 79.93

3. ปัจจัยทางด้านทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์ จากการศึกษาปรากฏผลดังนี้

3.1 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ในระดับมากเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 46.32

3.2 ทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อบุคคลและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ในระดับมากเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 41.60

3.3 ทัศนคติของสมาชิกต่อประโยชน์ที่ได้รับจากสหกรณ์ในระดับมากเฉลี่ย คิดเป็นร้อยละ 82.90

4. การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ จากการศึกษาปรากฏผล ดังนี้

4.1 การมีส่วนร่วมในการประชุมของสหกรณ์ ปรากฏว่า สมาชิกเข้าร่วมประชุมทุกครั้งมีจำนวนน้อยเพียงร้อยละ 39.10 เท่านั้น สำหรับการแสดงความคิดเห็นในที่ประชุม มีสมาชิกที่เข้าร่วมประชุมแสดงความคิดเห็นทุกครั้งี่เข้าประชุมเพียงร้อยละ 18.70 เท่านั้น

4.2 การมีส่วนร่วมในการถือหุ้น ปรากฏว่า มีสมาชิกถือหุ้นตามส่วนเงินกู้ และหุ้นประจำปีตามที่กำหนด ซึ่งสมาชิกต้องถือหุ้นอย่างน้อย 10 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 10 บาท เป็นประจำทุกปี และหุ้นเพิ่มตามความสมัครใจ คิดเป็นร้อยละ 73.40

4.3 การมีส่วนร่วมในการฝากเงินไว้กับสหกรณ์ ซึ่งสมาชิกฝากทั้งประเภทออมทรัพย์และออมทรัพย์พิเศษในอัตราร้อยละ 49.90

4.4 การมีส่วนร่วมในด้านการกู้เงินและการส่งคืนเงินกู้แก่สหกรณ์ จะพบว่า การกู้เงินจากสหกรณ์ประเภทเงินกู้ระยะสั้นและระยะปานกลางคือสมาชิกกู้ 2 สัญญามีสูงถึงร้อยละ (92.10) สำหรับสมาชิกที่ส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ โดยชำระได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ยมีเพียงร้อยละ 43.70 เท่านั้น ซึ่งนับว่ายังต่ำมาก ยังมีบางส่วนที่ส่งชำระดอกเบี้ยและส่งต้นเงินบางส่วนอีกร้อยละ 34.90 และมีสมาชิกที่ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยเท่านั้นอีกร้อยละ 20.20

4.5 การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันซื้อสินค้าทั่วไปของสหกรณ์ มีสมาชิกที่ซื้อสินค้าทุกอย่างที่สหกรณ์จัดมาจำหน่ายร้อยละ 40.40 สมาชิกที่ไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์เลยร้อยละ 18.00 โดยให้เหตุผลว่าไม่มีสินค้าที่สมาชิกต้องการ

4.6 การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงของสหกรณ์ สมาชิกส่วนใหญ่จะซื้อเฉพาะน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียวร้อยละ 46.20 ส่วนสมาชิกที่ซื้อน้ำมันทุกอย่างที่สหกรณ์มีจำหน่ายร้อยละ 26.60 และมีสมาชิกที่ไม่ซื้อน้ำมันเลยมีจำนวน 5.50 เท่านั้น โดยให้เหตุผลว่าห่างไกลไม่สามารถมาซื้อได้สะดวก

4.7 การมีส่วนร่วมในธุรกิจรวมกันขาย สมาชิกจะขายข้าวเปลือก และ ถั่วเหลือง และพืชอื่น ๆ ทั้งหมดให้กับสหกรณ์สูงถึงร้อยละ 74.30 และขายข้าวและถั่วเหลืองหรือพืชอื่น ๆ บางส่วนให้กับสหกรณ์ร้อยละ 19.90 สำหรับสมาชิกที่ไม่ขายพืชผลใด ๆ ให้กับสหกรณ์เลยมีเพียงร้อยละ 4.30 โดยให้เหตุผลว่าไม่มีผลผลิตเหลือไว้ขาย

4.8 การมีส่วนร่วมในธุรกิจนำดีมีของสหกรณ์ สมาชิกซื้อทุกครั้งที่ต้องการใช้น้ำดีมีในครัวเรือน ร้อยละ 52.60 และซื้อบางครั้งแต่บ่อยครั้งร้อยละ 32.40 ไม่ซื้อน้ำดีมีจากสหกรณ์เลยอีกร้อยละ 3.10 โดยให้เหตุผลว่าไม่เคยซื้อน้ำดีมีใช้ในครอบครัวหรือมีภาชนะหรือสถานที่เก็บน้ำสะอาดไว้ใช้เอง

5. การทดสอบสมมติฐานในการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด พบว่า ระดับการศึกษาของสมาชิก ขนาดการถือครองที่ดินเพื่อทำการเกษตร รายได้ของสมาชิก ระยะเวลาการเป็นสมาชิก ความรู้

ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์ และทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมของสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนปัจจัยเกี่ยวกับ เพศและอายุ พบว่า เป็นปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งทั้งหมดอาจแยกได้ดังนี้

5.1 ผลการวิจัยที่ยอมรับสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานที่ 3 สมาชิกที่มีระดับการศึกษาสูง จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระดับการศึกษาต่ำ

สมมติฐานที่ 4 สมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรมาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีที่ดินทำการเกษตรน้อย

สมมติฐานที่ 5 สมาชิกที่มีรายได้มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีรายได้น้อย

สมมติฐานที่ 6 สมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีระยะเวลาการเป็นสมาชิกน้อย

สมมติฐานที่ 7 สมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์มาก จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์น้อย

สมมติฐานที่ 8 สมาชิกที่มีทัศนคติที่ดีต่อสหกรณ์ จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสหกรณ์

5.2 ผลการวิจัยที่ไม่ยอมรับสมมติฐาน ได้แก่

สมมติฐานที่ 1 สมาชิกเพศชายจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกเพศหญิง

สมมติฐานที่ 2 สมาชิกที่มีอายุมากจะมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์มากกว่าสมาชิกที่มีอายุน้อย

ปัญหา

ด้านสมาชิก

1. สมาชิกขาดอุดมการณ์สหกรณ์ คือ สมาชิกเข้าร่วมประชุมของสหกรณ์น้อยมาก และการแสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมน้อยมากเช่นกัน แสดงว่าสมาชิกไม่เห็นความสำคัญหรือไม่สนใจต่อการเข้าร่วมประชุม

2. สมาชิกถือหุ้นประจำปีเพียง 10 หุ้นมูลค่าหุ้นละ 10 บาท ต่อปีเท่านั้น ซึ่งเป็นมูลค่าหุ้นที่น้อยมาก สมาชิกส่วนใหญ่จะถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ และสมาชิกยังถือหุ้นด้วยความสมัครใจน้อยมาก

3. สมาชิกกู้เงินจากสหกรณ์ทั้งประเภทเงินกู้ระยะสั้นและระยะปานกลางมีอัตราสูงมาก แต่การส่งชำระหนี้ต่อสหกรณ์ต่ำมาก ซึ่งเป็นข้อด้อยของสหกรณ์

4. สมาชิกซื้อสินค้าจากสหกรณ์น้อยมาก แสดงว่าสมาชิกไม่สนใจทำธุรกิจกับสหกรณ์ที่ตนเองเป็นเจ้าของ

5. สมาชิกมีรายได้จากการเลี้ยงสัตว์ต่ำมากและมีปัญหาเกี่ยวกับการมีที่ดินทำการเกษตรน้อย

ด้านคณะกรรมการ

1. คณะกรรมการดำเนินการยังขาดความรู้ความเข้าใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย เช่น ขาดการศึกษาข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำแนะนำต่าง ๆ และขาดการส่งเสริมด้านการศึกษาอบรมและการศึกษาดูงาน

2. คณะกรรมการดำเนินการไม่ออกไปพบกับสมาชิก เช่น การประชุมกลุ่มสมาชิก คณะกรรมการจะไม่ไปเข้าร่วมประชุมกลุ่มกับสมาชิกในกลุ่มต่าง ๆ ทำให้คณะกรรมการดำเนินการไม่ทราบปัญหาที่แท้จริงของสมาชิก

3. คณะกรรมการดำเนินการขาดอุดมการณ์สหกรณ์ เช่น เสียสละ ร่วมกันทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม เพื่อบริหารงานสหกรณ์ และร่วมกันแก้ปัญหาทุก ๆ ด้านของสหกรณ์

4. คณะกรรมการดำเนินการไม่ระบุแผนงานหรือนโยบาย การบริหารงานให้ชัดเจน

ด้านฝ่ายจัดการ

1. สหกรณ์ไม่มีข่าวสารถึงตัวสมาชิกโดยตรงเช่น การประชาสัมพันธ์งานสหกรณ์ ข่าวการเกษตร

2. พนักงานสหกรณ์ไม่มีอุดมการณ์ ไม่พัฒนาตนเอง เช่น ไม่ศึกษาเพิ่มเติม เพื่อหาความรู้ความเข้าใจมาพัฒนางานในหน้าที่และไม่หาประสบการณ์มาปฏิบัติงาน เป็นต้น

3. พนักงานไม่ศึกษาข้อมูลพื้นฐานของสมาชิก หรือ อาชีพ รายได้ ที่ดินทำกิน หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในครัวเรือนของสมาชิก
4. สหกรณ์ไม่จัดชั้นสมาชิก เพื่อให้ทราบว่ามีสมาชิกชั้นเยี่ยม ชั้นดี ชั้นปานกลาง หรือชั้นที่จะต้องปรับปรุงอย่างไร เพื่อให้เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณา กำหนดสิทธิพิเศษให้กับสมาชิกแต่ละชั้น เพื่อสร้างขวัญและกำลังใจให้กับสมาชิกที่มีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์
5. สหกรณ์ไม่จัดให้มีและพัฒนากิจกรรมกลุ่มสตรีเพื่อส่งเสริมอาชีพนอกฤดูกาล เกษตรเพื่อหารายได้เสริมแก่ครอบครัวสมาชิก
6. สหกรณ์ไม่จัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพแบบครบวงจร เช่น ส่งเสริมการปลูก การดูแลรักษา การเก็บเกี่ยว และสหกรณ์จัดซื้อ หรือหาตลาดไว้รองรับ ให้กับสมาชิก
7. สหกรณ์ขาดการวางแผนเพื่อติดตามเร่งรัดหนี้สินจากสมาชิกที่ผิดสัญญาโดยพนักงานต้องเข้มงวดเอาใจใส่โดยสร้างเทคนิคการติดตามหนี้สิน และสอบถามปัญหาต่าง ๆ ในกรณีที่สมาชิกไม่สามารถส่งชำระได้ทั้งดอกเบี้ยและต้นเงินกู้
8. สหกรณ์ไม่สำรวจความต้องการสินค้าของสมาชิก ก่อนดำเนินการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย พนักงานไม่มีความรู้ความเข้าใจในตัวสินค้าอย่างแท้จริง ไม่สามารถอธิบาย คุณสมบัติของสินค้าและวิธีใช้ได้อย่างถูกต้องชัดเจน และพนักงานสหกรณ์ไม่จัดให้มีบริการด้านการขนส่งสินค้าให้แก่สมาชิก หรือตั้งตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้ใกล้ตัวสมาชิกมากที่สุดเพื่อป้องกันมิให้สมาชิกไปใช้บริการนี้จากแหล่งอื่น
9. สหกรณ์มีทุนดำเนินงานไม่เพียงพอ เช่น ขาดเงินทุนหมุนเวียนให้สมาชิกกู้ หรือขาดเงินทุนหมุนเวียนเพื่อใช้รวบรวมผลิตผลการเกษตรจากสมาชิก เพื่อจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้สมาชิก เพื่อซื้ออุปกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจหรือบริการสมาชิก

ข้อเสนอแนะ
(Recommendations)

ด้านสมาชิก

1. คณะกรรมการดำเนินการควรจัดให้มีการฝึกอบรมสมาชิกเข้าใหม่ และให้การศึกษาอบรมสมาชิกเก่าอย่างต่อเนื่อง สหกรณ์ควรประเมินผลสมาชิกทุก 3 เดือน การฝึกอบรมสมาชิกทุกครั้งควรกำหนดหลักสูตรที่เกี่ยวกับอุดมการณ์สหกรณ์ หลักและวิธีการสหกรณ์และหน้าที่ของสมาชิกพึงมีต่อสหกรณ์ และควรเพิ่มหลักสูตรการประกอบอาชีพของสมาชิก เช่น การ

ให้ความรู้ด้านการเกษตรแผนใหม่ ทั้งพืช และสัตว์ ในการอบรมแต่ละหลักสูตรสหกรณ์ควรจัดหาวิทยากรจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเช่นศูนย์ฝึกอบรมสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย หรือจากเกษตรอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอเป็นต้น การประเมินผลควรจัดประเมินผลจากการเข้ามามีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ เช่น หลังการฝึกอบรมแล้วสมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย สหกรณ์ต้องปรับปรุงหลักสูตรหรือวิธีการให้การศึกษอบรม หรือต้องให้การศึกษอบรมอย่างต่อเนื่อง

2. คณะกรรมการดำเนินการ ควรกำหนดให้สมาชิกถือหุ้นประจำปีขั้นต่ำไว้ให้เหมาะสมกับระดับความสามารถของสมาชิก และควรจัดระดมทุนเรือนหุ้นตามความสมัครใจในโอกาสสำคัญต่าง ๆ เช่น เนื่องในโอกาสวันสหกรณ์แห่งชาติ เนื่องในโอกาสเทศกาลหรือการเฉลิมฉลองต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อสหกรณ์จะได้นำทุนเรือนหุ้นนี้ไปเป็นทุนดำเนินงานของสหกรณ์

3. คณะกรรมการดำเนินการ ต้องติดตามดูแลและตรวจสอบการใช้เงินกู้ยืมอย่างเคร่งครัด และควรมีการพิจารณาปรับปรุงแผนงานและวัตถุประสงค์การให้สมาชิกแต่ละรายกู้ยืมเงินของสหกรณ์ให้ชัดเจนว่าสมาชิกกู้เงินไปเพื่อทำการเกษตรอะไร และสหกรณ์ต้องติดตามสมาชิกที่ได้รับเงินกู้แล้วไม่นำไปใช้หรือปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ หรือไม่ใช้เงินกู้ให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้สหกรณ์ควรพิจารณางดการให้เงินกู้ในคราวต่อไป

4. คณะกรรมการดำเนินการต้องวางแผนเพื่อจัดหาสินค้ามาจำหน่ายตามความต้องการของสมาชิก และวางแผนตั้งตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้ใกล้ตัวสมาชิกมากที่สุด

5. คณะกรรมการดำเนินการต้องจัดให้มีกลุ่มผู้ผลิตตามการผลิตต่าง ๆ ในกลุ่มของสมาชิก ทั้งนี้เนื่องจากสมาชิกในกลุ่มต่าง ๆ อาจมีการผลิตไม่เหมือนกัน เช่น มีสมาชิกผู้ปลูกข้าว ถั่วเหลือง กระเทียม หรืออาจจะมีสมาชิกในกลุ่มบางรายอาจเลี้ยงสุกร โคเนื้อ ไก่ ปลา เป็นต้น ดังนั้นคณะกรรมการดำเนินการต้องวางแผนส่งเสริมการเกษตรให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้ผลิตต่าง ๆ โดยขอความร่วมมือจากหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง เช่น เกษตรอำเภอ ปศุสัตว์อำเภอ หรือวิทยาลัยเกษตรกรรม เพื่อร่วมกันวางแผนให้ความช่วยเหลือสมาชิก โดยร่วมกันวิเคราะห์ถึงขอบเขตและข้อจำกัดต่าง ๆ ของสมาชิกสหกรณ์ เช่น ความรู้เกี่ยวกับการเกษตรแผนใหม่ ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานในไร่นาขนาดเล็ก การให้ความรู้เกี่ยวกับเทคโนโลยีที่เหมาะสม การจัดระบบการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ และต้องวิเคราะห์การใช้แรงงานคนได้เต็มที่หรือไม่ เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการผลิตจากการเลี้ยงสัตว์ หรือผลิตพืชผลการเกษตรให้เป็นการค้าต่อไป และในทำนองเดียวกันต้องวางแผนเพื่อส่งเสริมให้สมาชิกมีโอกาสหารายได้นอกไร่นา

เช่น สหกรณ์ต้องจัดให้มีการอบรมการแปรรูปผลผลิตผลการเกษตรจากพืชและสัตว์ หรืออาชีพเสริมอื่น ๆ เพื่อให้สมาชิกมีงานทำและมีรายได้ตลอดทั้งปี

ด้านคณะกรรมการดำเนินการ

1. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรจัดให้มีการศึกษาอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ เช่น หลักสูตรเกี่ยวกับความรู้ในข้อบังคับ ระเบียบ หรือหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และควรจัดให้มีการศึกษาดูงานสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติงาน พร้อมทั้งเข้ารับการศึกษาดูงานในหลักสูตรต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้า

2. คณะกรรมการดำเนินการต้องเสียสละเวลาเข้าร่วมประชุมประจำเดือนของกลุ่มสมาชิกทุกครั้ง เพื่อชี้แจงนโยบาย แผนงาน และผลการดำเนินงานในรอบเดือนที่ผ่านมา หรือชี้แจงแผนงานที่จะปฏิบัติในเดือนต่อไปให้สมาชิกทราบ พร้อมทั้งรับฟังความต้องการหรือปัญหาต่าง ๆ ของสมาชิก ที่มีผลทำให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์น้อย และรับฟังข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะต่าง ๆ อันเป็นข้อมูลที่คณะกรรมการดำเนินการจะต้องนำมาปรับปรุงแก้ไขการบริหารงานของสหกรณ์ ให้ประสบผลสำเร็จลุล่วงเป็นไปตามวัตถุประสงค์

3. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรจัดให้มีการศึกษาอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้แก่คณะกรรมการดำเนินการ เช่น หลักสูตรอุดมการณ์สหกรณ์ หลักและวิธีการสหกรณ์ การบริหารงานสหกรณ์ หน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการต่อสหกรณ์ หรือหลักสูตรเกี่ยวกับการใช้ข้อมูลทางบัญชีเพื่อการบริหารงานสหกรณ์ เป็นต้น

4. คณะกรรมการดำเนินการควรมีแผนงานหรือนโยบายเกี่ยวกับการระดมเงินทุน การให้เงินกู้แก่สมาชิก การรับฝากเงิน การจัดหาสินค้ามาจำหน่ายหรือการรวบรวมผลผลิตให้ชัดเจน เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายหรือแผนงานที่วางไว้

ด้านฝ่ายจัดการ

1. สหกรณ์ควรจัดให้มีข่าวสารถึงตัวสมาชิกเพื่อให้ทราบความเคลื่อนไหวของสหกรณ์ว่าทำอะไร เพื่อประโยชน์แก่สมาชิก เช่น การแนะนำสินค้า หรือสหกรณ์มีข่าวสารเกี่ยวกับการชักชวนให้สมาชิกร่วมมือกับกิจกรรมของสหกรณ์เช่น การระดมทุนเพื่อให้สมาชิกถือหุ้น

เพิ่มความพึงพอใจ การชักชวนให้สมาชิกนำเงินมาฝากไว้กับสหกรณ์ การชักชวนให้สมาชิก นำผลผลิตการเกษตรไปขายให้กับสหกรณ์ การเผยแพร่ข่าวสาร สหกรณ์ควรทำแผ่นพับ หรือ ประกาศเสียงตามสาย หรือประกาศตามหมู่บ้าน

2. กรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหลักสูตรต่าง ๆ ให้กับพนักงานสหกรณ์ ในแต่ละตำแหน่ง อย่างต่อเนื่องเช่นหลักสูตรอุดมการณ์สหกรณ์ การใช้ข้อมูลเพื่อการบริหาร บทบาทหน้าที่ของ พนักงานสหกรณ์

3. สหกรณ์ต้องมีการศึกษาและรวบรวมข้อมูลพื้นฐานของสมาชิกเพื่อให้ทราบว่า สมาชิกมีความเป็นอยู่อย่างไร มีอาชีพอะไรบ้าง มีที่ดินทำกินมากน้อยเพียงใด มีรายได้และค่าใช้จ่ายต่อเดือนต่อปีเท่าไร หรือสมาชิกมีปัญหา มีอุปสรรคอะไรจึงไม่สามารถส่งชำระหนี้เงินกู้ให้กับสหกรณ์ได้ตามกำหนด

4. สหกรณ์ต้องมีการจัดแบ่งชั้นสมาชิก เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์มีสมาชิกชั้นดีเยี่ยม ชั้นดี ชั้นปานกลาง หรือ ชั้นที่ต้องปรับปรุงว่าแต่ละชั้นมีจำนวนเท่าไร เพื่อจะได้นำไปเป็น ข้อมูลพิจารณาวางแผนการให้สินเชื่อหรือให้บริการอื่น ๆ เช่นอาจให้สิทธิพิเศษแก่สมาชิกชั้นดีเยี่ยมและชั้นดีได้กู้ยืมเงินได้ก่อน หรือได้วงเงินกู้ที่สูงขึ้นกว่าคนอื่น และสหกรณ์อาจจัดให้มีรางวัลเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจแก่สมาชิก

5. สหกรณ์ควรจัดให้มีการจัดตั้งกลุ่มสตรี เพื่อส่งเสริมอาชีพนอกเหนือจากอาชีพ การเกษตร และสหกรณ์ต้องจัดหาตลาดไว้รองรับผลิตภัณฑ์จากกลุ่มสตรี เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น

6. สหกรณ์ควรส่งเสริมให้สมาชิกได้มีเมล็ดพันธุ์ข้าวและเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองที่ดี โดยสหกรณ์เป็นผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ ไว้บริการแก่สมาชิก และสหกรณ์ต้องจัดให้มีเจ้าหน้าที่การ เกษตรของสหกรณ์ไว้ให้คำแนะนำความรู้ด้านเทคโนโลยีการเกษตรแผนใหม่ หรือสหกรณ์อาจ ประสานงานกับสำนักงานเกษตรอำเภอหรือศูนย์วิจัยพืชไร่ ซึ่งมีที่ตั้งอยู่ใกล้เคียงกับสหกรณ์ มา ร่วมกันวางแผนการผลิต การดูแล การเก็บเกี่ยวให้ถูกวิธี โดยสหกรณ์เป็นผู้จัดหาทุนให้สมาชิก และสหกรณ์ต้องจัดหาตลาดไว้รองรับพืชผลการเกษตรนั้น ๆ ทั้งนี้สหกรณ์มีสถานที่คือ ตลาดกลาง พืชผลการเกษตร มีเครื่องชั่งที่ได้มาตรฐาน มีลานตากพืชผลการเกษตร มีเครื่องอบลดความชื้น และมีโรงงานปรับปรุงเมล็ดพันธุ์อยู่แล้ว สหกรณ์ควรใช้อุปกรณ์เครื่องมือเหล่านี้ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดแก่สมาชิก

7. สหกรณ์ต้องเร่งรัดหนี้สินที่สมาชิกผิดสัญญาต่อสหกรณ์โดยจัดลำดับความสำคัญของหนี้ เช่น หนี้ที่ค้างนานเกิน 1 ปีขึ้นไป สหกรณ์ต้องรีบเร่งออกติดตามอย่างจริงจัง พนักงานสินเชื่อต้องจัดชั้นหนี้ตามระยะเวลาการเป็นหนี้ที่ผิดสัญญาเพื่อวางแผนการติดตามเร่งรัดหนี้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

8. สหกรณ์ต้องดำเนินการสำรวจความต้องการสินค้าของสมาชิกก่อนที่สหกรณ์จะดำเนินการจัดหาสินค้ามาจำหน่ายทุกครั้งทั้งนี้ เพื่อขจัดปัญหาสินค้าคงค้าง เหลือสินค้าล้าสมัยเนื่องจากขายไม่ได้ และเพื่อให้มีสินค้าครบถ้วนตามความต้องการของสมาชิก ส่วนด้านพนักงานการตลาดจะต้องศึกษาหาความรู้ในเรื่องสินค้าแต่ละชนิดว่ามีคุณสมบัติอย่างไร ใช้อย่างไร และสหกรณ์ต้องมีบริการขนส่งสินค้าไปให้ถึงตัวสมาชิก หรือใกล้ตัวสมาชิกให้มากที่สุด หรืออาจตั้งตัวแทนจำหน่ายสินค้าให้ใกล้บ้านเรือนสมาชิก เพื่อความสะดวกของสมาชิก และเพื่อขจัดปัญหาสมาชิกไม่ซื้อสินค้าจากสหกรณ์

9. สหกรณ์ต้องวางแผนเพื่อระดมทุนจากภายในและภายนอกให้มากขึ้น โดยการรณรงค์ชักชวนให้สมาชิกถือหุ้นเพิ่มด้วยความสมัครใจ หรือการให้สมาชิกฝากเงินกับสหกรณ์ หรือสหกรณ์อาจขอกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินอื่น ๆ ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ หรือจะขอกู้ยืมเงินจากสหกรณ์อื่น เพื่อสหกรณ์จะได้มีเงินทุนหมุนเวียนสำหรับให้สมาชิกกู้ยืม หรือรวบรวมผลผลิตการเกษตรจากสมาชิก หรือเพื่อจัดหาสินค้ามาจำหน่ายให้แก่สมาชิกหรือเพื่อเป็นทุนเพื่อซื้ออุปกรณ์ไว้ดำเนินธุรกิจหรือไว้บริการสมาชิก

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การศึกษานี้เป็นการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ โดยศึกษาเฉพาะกรณีของสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด จังหวัดแพร่ เท่านั้น จากผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่อาจอธิบายให้เห็นถึงภาพรวมของสหกรณ์ได้ทั้งหมด เห็นควรเสนอให้มีการศึกษาในลักษณะนี้จากสหกรณ์ต่าง ๆ ทุกประเภทของสหกรณ์ ในแต่ละภาค หรืออาจศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสหกรณ์ขนาดเล็กกับสหกรณ์ขนาดใหญ่ หรือสหกรณ์ที่ประสบผลสำเร็จกับสหกรณ์ที่ไม่ประสบผลสำเร็จ แล้วนำผลการศึกษามาพิจารณาว่ามีปัจจัยอะไรที่ทำให้เกิดความแตกต่างกันในการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อเป็นแนวทางพัฒนางานสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ทั้งนี้ อาจต้องศึกษาถึงปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์ เช่น ประโยชน์ทางสังคมเมื่อเป็นสมาชิกสหกรณ์แล้วได้รับการยอมรับจากสังคมเพื่อให้เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ หรือไม่ ความสะดวกในการติดต่อกับสหกรณ์มีมากหรือน้อยเพียงใด ประโยชน์ที่สมาชิกได้รับจากสหกรณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม หรือสมาชิกมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานของสหกรณ์หรือไม่ เป็นต้น

บรรณานุกรม

- กรมพัฒนาชุมชน. 2519. รายงานการวิจัยโครงการสารภี ตำบลวังม่วง อำเภอสารภี
จังหวัดเชียงใหม่. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สวนทองถิ่น
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. 2532. คู่มือการสอนวิชาการสหกรณ์ในโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร :
กองวิชาการ กรมส่งเสริมสหกรณ์.
- กานดา พูนลาภทวี. 2530. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพมหานคร : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์การพิมพ์.
- เกรียงศักดิ์ ปัทมเรขา. 2531. ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมการเข้าไปมีส่วนร่วม
กิจกรรมต่าง ๆ ของสหกรณ์. สงขลา : ภาควิชาพัฒนาการเกษตร, คณะทรัพยากร
ธรรมชาติ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ไกรสิทธิ์ ชัยพรหม. 2536. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของสหกรณ์
การเกษตรวารินชำราบ จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร: วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จิตติพร ไชยมั่น. 2526. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวของสหกรณ์
การเกษตรวารินชำราบ จำกัด จังหวัดอุบลราชธานี. กรุงเทพมหานคร :
วิทยานิพนธ์ปริญญาโท มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จีรพรรณ กาญจนจิตรา. 2523. รายงานการวิจัยของสมาชิกที่มีผลต่อสหกรณ์การเกษตรใน
จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จีรพร อึ้งเจริญวัฒนา. 2524. ความรู้และทัศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์การเกษตรใน
จังหวัดบุรีรัมย์. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

ฉะเชิงเทรา จำกัด จังหวัดฉะเชิงเทรา. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยี
การเกษตรแม่โจ้.

ช่อมณี สุคันธิน. 2534. พฤติกรรมของสมาชิกที่ดีต่อความสำเร็จของชุมนุมสหกรณ์การเกษตร

ดิน ปรัชญพทฺธิ. 2535. "ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม". เอกสารการสอนวิชาพฤติกรรม
มนุษย์ในองค์การ. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

ภูวิล เลิศประเสริฐ. 2528. วิชาธุรกิจสหกรณ์. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สันนิบาตสหกรณ์
แห่งประเทศไทย.

ธานี พัทธ์เกษม. 2536. การมีส่วนร่วมของสมาชิกกับผลการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ใน
ภาคเกษตรของไทย. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.

นรินทร์ จงวุฒิเวตน์. 2527. รายงานการประชุม เรื่องการมีส่วนร่วมของชุมชน นโยบายและ
กลวิธี, 10 - 12 กุมภาพันธ์ 2527. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยมหิดล.

นำชัย ทนุผล. 2529. การตอบสนองของประชาชนที่มีผลต่อโครงการพัฒนาผู้นำท้องถิ่น
ระยะที่ 2 (2526-2529). (รายงานการวิจัย) เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร,
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

_____. 2529. การพัฒนาชุมชน : หลักและกลยุทธ์. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการ-
เกษตร, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

_____. 2531. วิธีเตรียมโครงการวิจัย. เชียงใหม่ : ภาควิชาส่งเสริมการเกษตร, สถาบัน-
เทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุวิริยาสาสน.

- บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. 2527. **ระเบียบการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาศึกษาศาสตร์, คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ประกายศรี ศรีรุ่งเรือง. 2524. **วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ครูเชียงราย
จำกัด จังหวัดเชียงราย**. กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- ประจักษ์ สีหราช. 2534. **การมีส่วนร่วมของนักเรียนที่เป็นสมาชิกกิจกรรมสหกรณ์
ร้านค้าภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา (เฉพาะกรณีจังหวัดน่าน).**
เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.
- ประยงค์ สายประเสริฐ. 2537. **การจัดการสหกรณ์ของเกษตรกรผู้ถือครองที่ดินขนาดเล็ก.
เชียงใหม่ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์และสหกรณ์การเกษตร. สถาบันเทคโนโลยีการ
เกษตรแม่โจ้.**
- ปรัชญา เวสารัชช์. 2528. **แนวทางบางประการในการพิจารณาปัญหาของการพัฒนา
ชนบทไทย**. สถาบันไทยคดีศึกษา, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. (อัดสำเนา).
- ปิยะพร บุญเพ็ญ. 2531. **ความรู้ความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์
การเกษตรของสตรีชนบท : ศึกษากรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองนครสวรรค์ จำกัด.**
กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- พรรคดี โปธิอุโมงค์. 2538. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมสหกรณ์ของสมาชิกสตรีสหกรณ์
การเกษตรเมืองลำปาง จำกัด. จังหวัดลำปาง. เชียงใหม่ : วิทยานิพนธ์ปริญญาโท,
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.**
- ไพบุณย์ อินทรวีชา. 2515. **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการวัดทัศนคติ**. กรุงเทพฯ : สำนักงานสภา
การศึกษาแห่งชาติ.

ไพรัตน์ เดชะรินทร์. 2532. **ชนบทไทย : การผันแปรในอนาคตภายหลังการพัฒนา.**
กรุงเทพมหานคร : พี.เอ.ลิฟวิ่ง.

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. 2528. **จิตวิทยาทั่วไป.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักพิมพ์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ยาใจ ไวยาบาล. 2529. **ความรู้ ทัศนคติและพฤติกรรมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรที่
ประสบความสำเร็จระดับสูงในจังหวัดภาคกลาง.** กรุงเทพมหานคร : วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ยุวัฒน์ วุฒิเมธี. 2526. **การพัฒนาชุมชนและการพัฒนาชนบท.** กรุงเทพมหานคร :
โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วน จำกัด ไทยอนุเคราะห์ไทย.

รุ่งศักดิ์ สุททกวาทิน. 2525. **คู่มือการสอนวิชาสหกรณ์โรงเรียน.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
รุ่งศิลป์การพิมพ์.

ศิริวรรณ วงศ์สมบัติ. 2533. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมกลุ่มของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน
เกษตรกรในอำเภอสันทรายและอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ :** วิทยานิพนธ์
ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้.

สหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด. 2540. **รายงานกิจการประจำปีการบัญชีสิ้นสุด
31 มีนาคม 2541.**

สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. 2540. **สถิติการเกษตรของ
ประเทศไทย ปีการเพาะปลูก 2539/2540.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์สถิติการเกษตร
สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร.

สุภาพ ยาวิชัย. 2534. **การมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสมาชิกสตรีสหกรณ์การเกษตร :
ศึกษาเฉพาะกรณีสหกรณ์การเกษตรเมืองน่าน จำกัด อำเภอเมือง จังหวัดน่าน.
เชียงใหม่ :** วิทยานิพนธ์ปริญญาโท, สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

อำนาจ อีระวานิช. 2527. สหกรณ์การเกษตร. กรมการฝึกหัดครู กรุงเทพมหานคร :

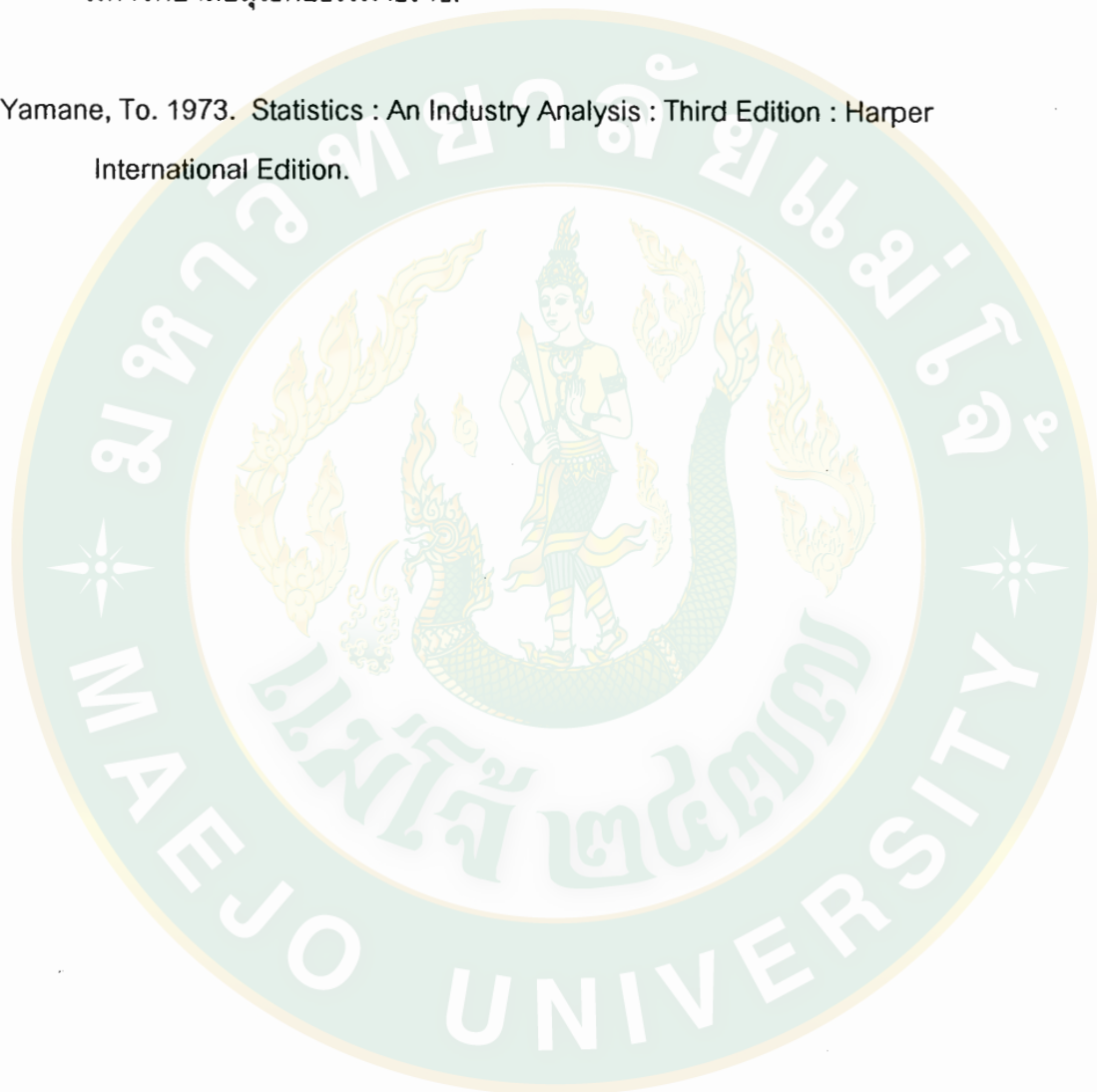
โรงพิมพ์การศาสนา กรมศาสนา.

อำนาจ อนันตชัย. 2527. เอกสารการสอนชุดวิชาการพัฒนาชนบท หน่วยที่ 1 - 7 นนทบุรี :

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมราชา.

Yamane, To. 1973. Statistics : An Industry Analysis : Third Edition : Harper

International Edition.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

แบบสอบถาม

เอกสารเลขที่.....

[] [] [] []

แบบสอบถามโครงการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของสมาชิกสหกรณ์การเกษตรหนองม่วงไข่ จำกัด

อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่

กลุ่มที่.....

เลขทะเบียน.....

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก

คำชี้แจง ให้เติมข้อความลงในช่องว่างและทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่อง [] ให้ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

[] 1. ชาย

[] 2. หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ระดับการศึกษา

[] 1. ประถมศึกษา ป.1-ป.6

[] 2. มัธยมศึกษา ม.1-ม.6

[] 3. อาชีวศึกษา ปวช. ปวส.

[] 4.ปริญญาตรี หรืออนุปริญญา

[] 5. อื่น ๆ (ระบุ).....

4. ขนาดเนื้อที่ถือครองและการใช้ที่ดินเพื่อการเกษตร.....ไร่

แยกเป็น

[] 1. ที่ดินของตนเอง.....ไร่

[] 2. ที่ดินเช่าจากผู้อื่น.....ไร่

[] 3. ที่ดินผู้อื่นให้ใช้ทำประโยชน์.....ไร่

5. รายได้ของครอบครัวในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ.40-เม.ย.41)บาท

แยกเป็น

[] 1. รายได้จากการปลูกพืช.....บาท

[] 2. รายได้จากการเลี้ยงสัตว์.....บาท

[] 3. รายได้อื่นนอกเหนือจากการเกษตร.....บาท

6. ระยะเวลาการเป็นสมาชิกสหกรณ์.....ปี

ตอนที่ 2 ความรู้ ความเข้าใจในหลักและวิธีการสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ลงใน [] หน้าข้อที่อ่าน

เห็นว่าถูกต้องที่สุดเพียงข้อเดียว

1. ท่านทราบหรือไม่ว่าสหกรณ์คืออะไร

[] 1. องค์กรที่รัฐจัดตั้งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของราษฎร

[] 2. องค์กรที่ประชาชนรวมตัวกันทำธุรกิจกับบุคคลภายนอกเพื่อหา
กำไรมาแบ่งปันกัน

[] 3. องค์กรที่ประชาชนร่วมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินธุรกิจช่วยเหลือ
ตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

[] 4. องค์กรของเอกชนที่รวมทุนกันทำธุรกิจเพื่อผลประโยชน์ร่วมกัน

2. ท่านเข้าใจว่าสหกรณ์เป็นของใคร

[] 1. รัฐบาลโดยมีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นผู้รับผิดชอบในการแนะนำ ส่งเสริม

[] 2. คณะกรรมการดำเนินการ ซึ่งเป็นผู้บริหารงานแทนสมาชิก

[] 3. ผู้จัดการ พนักงาน และสมาชิกที่ร่วมกันจัดตั้งสหกรณ์ขึ้นมา

[] 4. สมาชิก ซึ่งถือหุ้นไว้ในสหกรณ์เท่านั้น

3. ท่านทราบหรือไม่ว่าสหกรณ์การเกษตร มีวัตถุประสงค์ที่สำคัญอย่างไร

[] 1. รับฝากเงินจากบุคคลทั่วไป

[] 2. ให้สมาชิกกู้ยืม รับซื้อผลผลิต จัดหาวัสดุอุปกรณ์มาบริการสมาชิก

[] 3. เพื่อแสวงหากำไรสูงสุดจากการทำธุรกิจ และนำมาแบ่งปันกันในหมู่สมาชิก

[] 4. ให้กู้ยืมอย่างเดียว

4. บุคคลประเภทใดที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์การเกษตรได้
- 1. มีฐานะยากจน ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง แต่รับจ้างทำการเกษตร
 - 2. เป็นเกษตรกรที่มีความขยันและซื่อสัตย์
 - 3. เป็นเจ้าของที่ดินแต่ไม่ได้ทำการเกษตร
 - 4. เป็นบุคคลประเภทใดก็ได้
5. การจัดตั้งสหกรณ์มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอย่างไร
- 1. มุ่งรวมทุนมาดำเนินการธุรกิจร่วมกัน
 - 2. มุ่งรวมคนเพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
 - 3. มุ่งทำธุรกิจแสวงหากำไรมาแบ่งปันกัน
 - 4. มุ่งรวมทุนมาดำเนินการธุรกิจมากกว่าการร่วมคน
6. สมาชิกมีสิทธิออกเสียงในที่ประชุมอย่างไร
- 1. ออกเสียงได้คนละ 1 เสียง
 - 2. ออกเสียงได้ตามจำนวนหุ้นที่ถือในสหกรณ์
 - 3. ออกเสียงได้ตามปริมาณธุรกิจที่ทำกับสหกรณ์
 - 4. ออกเสียงได้ตามสัดส่วนของระยะเวลาเป็นสมาชิกในสหกรณ์
7. สมาชิกสหกรณ์การเกษตรสามารถมอบหมายให้คนอื่นไปออกเสียงแทนในที่ประชุมได้หรือไม่
- 1. ได้ ถ้ามีการมอบหมายเป็นหนังสือโดยถูกต้อง
 - 2. ได้ ถ้าที่ประชุมนั้นยินยอม
 - 3. ไม่ได้ เพราะผิดหลักสหกรณ์
 - 4. ไม่ได้ เพราะข้อบังคับไม่อนุญาต
8. เมื่อสหกรณ์มีกำไร ท่านทราบหรือไม่ว่า กำไรเหล่านั้นจัดสรรโดยใคร
- 1. คณะกรรมการดำเนินการ
 - 2. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์
 - 3. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์
 - 4. ที่ประชุมใหญ่แห่งบรรดาสมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกสหกรณ์

9. เงินปันผลตามหุ้นที่ท่านได้รับจากสหกรณ์ขึ้นอยู่กับอะไร
- [] 1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก
 - [] 2. ปริมาณหุ้นที่สมาชิกถือในสหกรณ์
 - [] 3. ปริมาณธุรกิจที่สมาชิกกระทำกับสหกรณ์
 - [] 4. ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์
10. เงินเฉลี่ยคืนตามส่วนธุรกิจที่ท่านได้รับจากสหกรณ์ขึ้นอยู่กับอะไร
- [] 1. ระยะเวลาการเป็นสมาชิก
 - [] 2. ปริมาณธุรกิจที่สมาชิกได้กระทำไว้กับสหกรณ์
 - [] 3. ปริมาณหุ้นที่สมาชิกถือไว้ในสหกรณ์
 - [] 4. ปริมาณเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์
11. คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ได้มาโดยวิธีใด
- [] 1. การรับสมัครสอบคัดเลือกจากสมาชิก
 - [] 2. การเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสมาชิก
 - [] 3. การแต่งตั้งจากกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - [] 4. การแต่งตั้งจากนายทะเบียนสหกรณ์
12. บุคคลที่มีความสำคัญที่สุดที่จะทำให้สหกรณ์ประสบผลสำเร็จคือใคร
- [] 1. สมาชิกสหกรณ์, กรรมการ, ผู้จัดการ
 - [] 2. ผู้ใหญ่บ้าน
 - [] 3. พ่อค้าที่รับซื้อพืชผล
 - [] 4. นายทะเบียนสหกรณ์
13. ท่านคิดว่าข้อใดที่ระบุไว้ เป็นสิทธิของสมาชิกที่พึงมีต่อสหกรณ์
- [] 1. สิทธิในการถือหุ้นโดยไม่จำกัดจำนวน
 - [] 2. สิทธิได้รับบริการจากสหกรณ์พิเศษกว่าสมาชิกคนอื่น
 - [] 3. สิทธิ ในการเลือกและได้รับเลือกเป็นกรรมการที่ดำเนินการ
 - [] 4. สิทธิในการคัดเลือกหรือจัดจ้างพนักงานสหกรณ์

14. ท่านคิดว่าข้อใดที่ระบุไว้นี้ ไม่ใช่หน้าที่ของสมาชิก ที่พึงกระทำต่อสหกรณ์
- [] 1. อุดหนุนหรือทำธุรกิจกับสหกรณ์อย่างสม่ำเสมอ
- [] 2. ร่วมปฏิบัติตามระเบียบ ข้อบังคับและนโยบายของสหกรณ์
- [] 3. คัดเลือกบุคคลเข้ามาเป็นผู้จัดการสหกรณ์
- [] 4. เลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการเข้าไปบริหารงานสหกรณ์
15. ประโยชน์ที่สมาชิกจะได้รับจากสหกรณ์คืออะไร
- [] 1. ได้ใช้บริการธุรกิจต่าง ๆ จากสหกรณ์
- [] 2. ได้รับเงินปันผล และเงินเฉลี่ยคืน
- [] 3. ได้รับคำแนะนำ ส่งเสริมการประกอบอาชีพ
- [] 4. ถูกทุกข้อ

ตอนที่ 3 ทศนคติของสมาชิกที่มีต่อสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับความคิดเห็นที่แท้จริงของท่าน

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. การประชุมสหกรณ์ในแต่ละครั้ง ท่านได้รับความรู้ ความเข้าใจและได้รับประโยชน์จากการประชุมเพียงใด					
2. ปริมาณการถือหุ้นประจำปี และการถือหุ้นตามส่วนแบ่งเงินกู้ตามที่สหกรณ์กำหนด มีความเหมาะสมอย่างไร					
3. การฝากเงินกับสหกรณ์มีความมั่นคงเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์					
4. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทของสหกรณ์น่าพอใจเพียงใด เมื่อเปรียบเทียบกับธนาคารพาณิชย์					
5. จำนวนเงินที่สหกรณ์ให้กู้ยืมเพียงพอกับความต้องการที่เหมาะสมเพียงใด					

	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
6. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ที่สหกรณ์คิดต่อสมาชิก อยู่ในอัตราที่เหมาะสมเพียงใด					
7. สินค้าที่สหกรณ์จัดหามาจำหน่ายเพียงพอ และเหมาะสมกับความต้องการของสมาชิกเพียงใด					
8. ราคาสินค้าที่สหกรณ์จำหน่ายเหมาะสม และยุติธรรมเพียงใด					
9. การรวบรวมผลิตผลของสหกรณ์เป็นที่น่าพอใจเพียงใด					
10. สหกรณ์ให้การสงเคราะห์และสวัสดิการแก่สมาชิกอย่างเหมาะสมเพียงใด					
11. อัตราเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนที่สหกรณ์จัดสรรให้แก่สมาชิกมีความเหมาะสมและเป็นธรรมอย่างไร					
12. การดำเนินงานของคณะกรรมการดำเนินการในฐานะตัวแทนของสมาชิกเป็นที่น่าพอใจเพียงใด					
13. ผู้จัดการและพนักงานสหกรณ์ปฏิบัติงานในหน้าที่เป็นที่น่าพอใจของสมาชิกเพียงใด					
14. ท่านพอใจต่อระเบียบ ข้อบังคับ และมติต่าง ๆ ของสหกรณ์เพียงใด					
15. การเป็นสมาชิก ทำให้ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมและคุณภาพชีวิตของท่านดีขึ้นอย่างไร					

ตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมของสมาชิกในกิจกรรมสหกรณ์

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมายกากบาท (X) ในช่อง [] ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านเข้าร่วมประชุมกลุ่มสมาชิกสหกรณ์มากน้อยเพียงใด
 - [] 1. เข้าร่วมประชุมทุกครั้งที่สหกรณ์จัดประชุม
 - [] 2. เข้าร่วมประชุมบ่อยครั้ง
 - [] 3. เข้าร่วมประชุมเป็นบางครั้ง
 - [] 4. ไม่เคยเข้าร่วมประชุมเลย เพราะ
 - [] 4.1 ติดธุระอื่นที่จำเป็น
 - [] 4.2 ป่วย
 - [] 4.3 คิดว่าเข้าร่วมประชุมแล้วไม่ได้ประโยชน์
 - [] 4.4 อื่น ๆ (ระบุ)
2. ในกรณีที่ท่านเข้าร่วมประชุม ท่านได้แสดงความคิดเห็นต่อที่ประชุมหรือไม่
 - [] 1. แสดงความคิดเห็นทุกครั้งที่มีการประชุม
 - [] 2. แสดงความคิดเห็นบ่อยครั้ง
 - [] 3. นาน ๆ ครั้งจึงจะได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น
 - [] 4. ไม่เคยแสดงความคิดเห็นใด ๆ เลย
3. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านได้ถือหุ้นเพิ่มในสหกรณ์หรือไม่
 - [] 1. ถือหุ้นเพิ่มทั้งตามส่วนแห่งเงินกู้และหุ้นประจำปีตามสหกรณ์กำหนดและถือหุ้นเพิ่มตามความสมัครใจ
 - [] 2. ถือหุ้นประจำปีเพิ่มตามที่สหกรณ์กำหนด
 - [] 3. ถือหุ้นเพิ่มเฉพาะตามส่วนแห่งเงินกู้เท่านั้น
 - [] 4. ไม่ได้ถือหุ้นเพิ่มเลย
4. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านฝากเงินไว้กับสหกรณ์หรือไม่
 - [] 1. ฝากทุกประเภททั้งประเภทออมทรัพย์ และออมทรัพย์พิเศษ
 - [] 2. ฝากเฉพาะเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
 - [] 3. ฝากเฉพาะเงินฝากออมทรัพย์เท่านั้น
 - [] 4. ไม่ฝากเงินกับสหกรณ์เลย เพราะ
 - [] 4.1 ไม่มีเงินเหลือฝาก
 - [] 4.2 เก็บสะสมเงินไว้ที่บ้าน

- 4.3 กลัวว่าจะถอนเงินยาก
- 4.4 สถาบันการเงินอื่นให้บริการดีกว่าสหกรณ์
- 4.5 กลัวว่าสหกรณ์จะไม่ให้กู้เงินหรือนำเงินฝากไปหักชำระหนี้เงินกู้
- 4.6 อื่น ๆ (ระบุ).....
5. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านกู้เงินจากสหกรณ์บ้างหรือไม่
1. กู้ทุกประเภททั้งเงินกู้ระยะสั้นและระยะปานกลาง
2. กู้เฉพาะเงินกู้ระยะสั้นเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
3. กู้เงินเฉพาะเงินกู้ระยะปานกลางเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
4. ไม่กู้เลย
6. ในปีที่ผ่านมา เมื่อถึงกำหนดชำระเงินกู้ต่อสหกรณ์ ท่านส่งชำระหนี้ได้เพียงใด
1. ส่งชำระได้ตามกำหนดสัญญาทั้งต้นเงินและดอกเบี้ย
2. ส่งชำระดอกเบี้ยเงินกู้และต้นบางส่วน
3. ส่งชำระได้เฉพาะดอกเบี้ยเงินกู้
4. ไม่ส่งชำระหนี้เลย เพราะ
- 4.1 พืชผลเสียหาย
- 4.2 ใช้จ่ายบริโภคในครัวเรือนจนหมด
- 4.3 มีเงินแต่ไม่อยากส่งเพราะกลัวได้เงินกู้ล่าช้า
- 4.4 ดอกเบี้ยเงินกู้ต่ำจึงนำไปหมุนใช้เพื่อการอื่นก่อน
- 4.5 ไม่ได้กู้เงิน
7. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านซื้อสินค้าวัสดุอุปกรณ์การเกษตรจากสหกรณ์หรือไม่
1. ซื้อเกือบทุกอย่างที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย หากไม่มีจึงไปซื้อจากที่อื่น
2. ซื้อเฉพาะปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช และอุปกรณ์ในการเกษตรเพียงบางอย่าง
3. ซื้อเฉพาะปุ๋ยหรือยาปราบศัตรูพืช หรือสินค้าเบ็ดเสร็จทั่วไปอย่างใดอย่างหนึ่งเท่านั้น
4. ไม่ซื้อเลย เพราะ
- 4.1 สหกรณ์ไม่มีสินค้าที่ต้องการ
- 4.2 ราคาสินค้าของสหกรณ์สูงกว่าร้านค้าทั่วไป
- 4.3 คุณภาพสินค้าของสหกรณ์ต่ำกว่าร้านค้าทั่วไป
- 4.4 การบริการของสหกรณ์ไม่สะดวกรวดเร็วเหมือนร้านค้าทั่วไป

7. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านใช้บริการน้ำมันและหล่อลื่นจากแผนกปั้มน้ำมันของสหกรณ์หรือไม่
1. ใช้บริการน้ำมันเกือบทุกชนิดที่สหกรณ์นำมาจำหน่าย
2. ใช้บริการเฉพาะน้ำมันดีเซลเพียงอย่างเดียว
3. ใช้บริการเฉพาะน้ำมันหล่อลื่นเพียงอย่างเดียวเท่านั้น
4. ไม่ใช้บริการเลย เพราะ
- 4.1 ไม่มียานพาหนะหรือเครื่องจักรกลที่จำเป็นต้องใช้น้ำมัน
- 4.2 การบริการของสหกรณ์ไม่ดีเหมือนกับสถานบริการน้ำมันทั่วไป
- 4.3 สหกรณ์ไม่มีบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกเหมือนกับสถานบริการน้ำมันทั่วไป
- 4.4 ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลกันไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ
- 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
9. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านขายผลผลิตทางการเกษตรให้สหกรณ์หรือไม่
1. ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลือง และพืชอื่นที่ผลิตได้ทั้งหมดให้กับสหกรณ์หลังจากเก็บไว้บริโภคและทำพันธุ์
2. ขายข้าวเปลือกและถั่วเหลืองหรือพืชอื่นที่ผลิตได้บางส่วนให้กับสหกรณ์
3. ขายเฉพาะข้าวเปลือกหรือถั่วเหลืองหรือพืชอื่นที่ผลิตได้เพียงอย่างเดียว
4. ไม่ขายให้กับสหกรณ์เลย เพราะ
- 4.1 ไม่มีผลผลิตเหลือไว้ขาย
- 4.2 มีพ่อค้าท้องถิ่นมารับซื้อถึงบ้าน
- 4.3 สหกรณ์เปิดรับซื้อต่ำกว่าพ่อค้า
- 4.4 กลัวสหกรณ์หักชำระหนี้เมื่อนำผลผลิตมาขายให้สหกรณ์
- 4.5 อื่น ๆ (ระบุ).....
10. ในรอบปีที่ผ่านมา ท่านซื้อน้ำสะอาดที่สหกรณ์ผลิตไปใช้ดื่มกินในครัวเรือนหรือไม่
1. ซื้อทุกครั้งที่ต้องการใช้น้ำดื่มในครัวเรือน
2. ซื้อบางครั้ง แต่บ่อยครั้ง
3. ซื้อบางครั้ง เฉพาะเวลาไปติดต่อกับสหกรณ์เท่านั้น

- [] 4. ไม่ซื้อเลย เพราะ
- [] 4.1 ไม่เคยซื้อน้ำสะอาดมาใช้ดื่มในครัวเรือน เนื่องจากมีสถานที่เก็บหรือผลิตน้ำสะอาดไว้ดื่มเพียงพอแล้ว
 - [] 4.2 ราคาน้ำสะอาดของสหกรณ์สูงกว่าของเอกชนรายอื่น
 - [] 4.3 คุณภาพน้ำสะอาดของสหกรณ์ไม่ดีเท่าของเอกชนรายอื่น
 - [] 4.4 ระยะทางจากบ้านกับสหกรณ์ห่างไกลไม่สะดวกในการเดินทางมาใช้บริการ
 - [] 4.5 สหกรณ์ไม่มีบริการหรือสิ่งอำนวยความสะดวกให้ถึงบ้านเรือนเหมือนเอกชน

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

ประวัติผู้วิจัย

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ	นายอภิชาติ มนัสตรง
วัน เดือน ปีเกิด	9 สิงหาคม 2499
สถานที่เกิด	จังหวัดอุทัยธานี
วุฒิการศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านท่าทองสามัคคีประชาศุภชัย พ.ศ. 2510 2. ชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 โรงเรียนเมืองอุทัยธานี พ.ศ. 2513 3. มัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุทัยวิทยาคม จังหวัดอุทัยธานี พ.ศ. 2518 4. ประกาศนียบัตรการศึกษาทางสหกรณ์ สถาบันการศึกษาทางสหกรณ์ รุ่นที่ 9 กรมส่งเสริมสหกรณ์ พ.ศ. 2521 5. ปริญญาตรี สาขาส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมาธิราช พ.ศ. 2532
ประวัติการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอเชียงม่วน จังหวัดพะเยา พ.ศ. 2521 2. เสมียนปฏิบัติการด้านจิตวิทยา กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในจังหวัดพะเยา พ.ศ. 2523 3. เจ้าหน้าที่ธุรการ สำนักงานสหกรณ์จังหวัดเชียงราย พ.ศ. 2527 4. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอท่าปลา จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2530 5. สหกรณ์อำเภอบ้านโคก สำนักงานสหกรณ์อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2533 6. สหกรณ์อำเภอหนองม่วงไข่ สำนักงานสหกรณ์อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2535 7. สหกรณ์อำเภอวังชิ้น สำนักงานสหกรณ์อำเภอวังชิ้น จังหวัดแพร่ พ.ศ. 2541 8. สหกรณ์อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2541 9. สหกรณ์อำเภอน้ำแกลี้ยง สำนักงานสหกรณ์อำเภอน้ำแกลี้ยง จังหวัดศรีสะเกษ พ.ศ. 2542

การศึกษาดูงาน

1. ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการเงินและการพาณิชย์ ณ สถาบันการศึกษาทางการเงินและพาณิชย์ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
2. ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการธนาคาร ณ ธนาคารการเกษตรแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
3. ศึกษาดูงานเกี่ยวกับการสหกรณ์ ณ องค์การสัมพันธ์ภาพสหกรณ์ระหว่างประเทศ (International Co-operative Alliance) (I.C.A) ประเทศสวีเดน

